

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, május 10-én.

129. szám.

Zöld füzetek.

A közös kormány zöld füzetei minden esztendőben egyszer kellemes hangulatba ringatják a politikust. E zöld füzetek, a közös költségvetésnek és mellékleteinek, a hadügyminiszter válaszainak és egyéb komoly dokumentumoknak ez ősi nyomású másolatai, régi vaskos betűikkel fényes álmokat rajzolnak a parlamenti embernek. A bécsi császári királyi udvari és államnyomda e zöld füzetekben ágyukat szólaltat meg és retentő koshajókat pingál; egész lapokat telifüstől puskaporral, más lapokon meg rövid, szigorú mondatokat rakosgat össze, mik a nagyvilág háborúiról szólnak. Ismét aztán egész füzetek beszélnek egy létező diplomáciáról s annak szükséges új palotájáról Cetinjében, továbbá hatzáz ezer forintos rendelkezési alapokról, melyek Goluchowskinak „politikai tudósítások”-ra kellenek. Ágyuropogás, szóval, és füst, hadihajók, balkáni sikerek és hatalmas nagykövetek... a zöld füzet, a bécsi államnyomda mint egy kedves öreg filiszter dicsőségről, nagyhatalmi állásról, esetleges háborúkról beszél, fényes álmokat rajzol a politikusnak. Az gyönyörűséggel lapozza át a füzeteket, nagy kedvvel indul delegációzni, minden esztendőben egyszer örömet ragadja meg azt az alkalmat, hogy a két hétre kibővült parlamenti kereten belül íme most egy n a g y h a t a l o m sorsát intézheti. Valóban öröm jár e zöld füzetekkel, az osztrák-magyar monarchia nagyhatalmi állásának ez okmányyszerű bizonyítékai-

val, mivel azt is jelentik, hogy amit más országokban mindennap meg lehet cselekedni, íme nálunk is megérkezett a ritka gyönyörűség: akinek tetszik, az most kedve szerint sarokba szoríthatja Krieghammert, meg a közös külügyminisztert.

A delegáczió utolsó ülésén megérkezvén e zöld füzetek, ma igazi megnyugvással pillanthat beléjük a delegátus: nincs bennük olyas valami, ami az ő ártatlan örömét megzavarhatná. Mindenekelőtt tapasztalható az, hogy a közjogi alapnak egy régi intézményes biztosítéka még mindig változatlanul megvan: a közös kormány ezuttal is az idén adja meg a válaszait a tavalyi rezolúciókra. A dualizmusnak pedig bizonyos kitéphetetlen történelmi gyökere látszik ebben; 1898-ban például felelnek 1897-nek, 1897-ben feleltek 1896-nak, 1896-ban 1895-nek és így terjed ez a számtani haladvány vissza, egészen 1869-ig. Bizonyos tehát, hogy 1898-nak is 1899-ben fognak felelni és mivel így az állami élet mindig előre lefogal magának egy esztendőt, kétségtelen, hogy a dualizmusnak sohasem lehet vége. Főleg, hogy azt báró Dipauli oly hosszasan bizonyítsa.

A válaszok (melyek szorosán összefüvén a jelent a multtal, kronológiai igazság szerint itt legelőbb tárgyalandók) ez idén szintén nem arra valók, hogy fölkeverjék a kedélyeket. A hadügyminiszter, a nagy válaszoló, ezuttal nem kapott fogasabb kérdéseket, mint például

az ő törzstisztjelöltjei a vizsgán. A tavalyi rezolúciók ugyanis mind úgy szólnak, hogy ezt vagy azt a jelentést a miniszter jövőre is terjesztsé be. Krieghammer tehát megteszi a tavalyit az idén is és ha kiemelni valót keresünk a válaszaiban, akkor azt az egyet mindenestre örömmel kiemeljük, hogy 1414 magyarországi egyéves önkéntes közül az idén már csak 126-ot köteleztek a második tényleges esztendő leszolgálatára. Az önkéntesek száma folyton emelkedik, ez az ominózus percentszám pedig egyre fogy, tehát az eredmény viszonylag mindenestre örvendetes.

Ha már most a mult delegációkhoz fűző kötelekeztől eltekintünk, nem találunk kiapas szenzációkat a többi zöld füzetekben sem. Csak az első számú határozati javaslatban akadunk a régi formáktól való eltérésre. A provizóriumra való tekintettel ugyanis a közös költségvetésről szóló ez a határozat a költség-előirányzatból nem vonja le a szokásos vámnúmerust, hanem arra utal, hogy a levonás akkor történik csak meg, „ha a vámjövödelmek közössége megmarad”. Különböztetés utalás van a „még megállapítandó kvótára” is és ezek a dolgok azt bizonyítják, hogy a provizóriummal íme számtani nehézségek veszedelme nélkül akármeddig el lehet kormányozni, ha ugyan egyéb nehézségekkel is meg tudnak birkózni azok, akiknek olyan könnyű a számtan.

A budget, a zöld füzetekből láthatólag, természetesen az idén is meggya-

Az utolsó hazugság.

— René Maizeroy-tól. —

— Levelet kaptam André-től, nagymama; örömtől áradó sorokban írja, hogy hazajön és én ide siettem, hogy tudassam a jó hírt, mert talán nagyon is erősen megrendül, ha váratlanul meghallja azt a vastag férfihangot.

A világtalan öreg asszony összerendez, mosolyogni erőlködik. Az aggodalom reddi barázdálják homlokát. Fájdalmas arczánák megsárgult aszott bőre alá oda özönlenek halvány vérenek gyér esőppjei. Remegő ujjai tapogatózva keresik Guila hosszú finom fehér kezét s miután megragadták, fölsóhajt:

— Miért hangzanak úgy a szavaid, mintha csak nehezen törnének elő a torkodon? Miért olyan forró a kezed? Mondd meg, kicsikém, a teljes igazságot; tudod, hogy én még abból a korból való vagyok, amikor nem hazudtak csak szerelmi léhaságokat, mikor az embereknek még volt bátorságuk... Az orvosok figyelmeztettek, hogy nemsokára mindennek vége lesz, hogy a halál türelmetlenülkedik ajtóm előtt s te siettel visszahívni a férjedet, hogy segítsen neked lezárni az én szegény világtalan szememet.

Rhonele erő vesz magán, megszilárdulabb hangon feleli:

— Ne gondoljon kérem, íyesmikre. Sorlin orvos tegnap azt mondta, hogy sokkal jobban van, mint remélte. Három hét se telik el, a karomon fog sétálni. Pierre-luce terraszán s

már előre is kérem, hogy szót fogadjon és ne legyen többé vigyázatlan.

— Drága szívem! Jó vagy, mint a lágy kenyér... De fájdalom, az én illúzióim már messze vannak, azokat nem hozhatod vissza... André nem szakítja félbe hosszú útját komoly ok nélkül.

— Hát már elfelejtette, hogy vissza kellett térnie a chantilly-i első versenyekre...

— Nagyon meggyöngült az emlékezetem...

És pár pillanatnyi hallgatás után, mialatt mintha homályos dolgokon tündött volna, a végét járó beteg folytatta:

— Bizonyos vagy róla, hogy elutazott? A magamforma öregekkel mindent könnyű elhitetni...

Guila elpirult, tettetett méltatlankodással vágott a nagyanja szavába:

— Igazán, ezt nem vártam volna. És miért, ha szabad tudnom, ültetem volna föl magát, akit szeretek, tisztetek, akéhez minde-nekelőtt ragaszkodom?

— Ne haragudj, lelkecském. Rossz nyelvek azt állították a miap előtt, hogy a férjed nem olyan veled szemben, amilyennek lennie kellene, hogy másokkal van viszonya és te szenvedsz a könnyelműsége, léha viselkedése, a hidegsége miatt.

— Hát azt nem állították-e, hogy André durván bánik velem, hogy megvert, hogy elhagyott?... Igazán szeretném tudni, kik azok

a jóságos lelkek, akik olyan élénken érdeklődnek irántam?

— Így hát komolyan, őszintén mondom, hogy mindez csak üres szóbeszéd, irigy emberek kieszelt meseje; még mindig egyek vagytok, szeretitek egymást, csak úgy, mint amikor én megáldottam eljegyzéteket, drága kis Guitám.

Rhonele a kivégzésre szánt áldozat kétségbeesett tekintetével néz föl a haldokló ágya fölé akasztott Krisztus véres seibeire, bátorsága fogytán támogatásért könyörög a láthatatlan hatalmakhoz.

— Boldogságunkat teremtette meg nagymama, ama napon. Jobban, forróbban szeretjük egymást, mint amikor két kezével megáldott minket, André-t és engem.

— Csak hinni kívánok neked, gyermekem és súlyos tehertől könnyít meg a szívemet, szinte megfullasztott. Azonban — bocsáss meg, hogy mégis zaklatlak, hogy visszatérek a tárgyhoz — ha olyan élénk a szeretet köztetek, ha semmi sem homályosította el életetek napját, miért nem hordod már fél-esztendő óta a jeggyűrűdet?

Rhonele habozik, zavarba hozta a váratlan kérdés s a megszakadásig feszült idegekkel kiált föl:

— Teljesen divatját multá, nagymama! Csak egy kissé chices asszony is nem merné lehuzni a keztyűjét, ha ujján ott volna a jeggyűrűje. Beledobtuk egy főnkbe, mézesheteink összes egyéb emlékeivel együtt.

A világtalan öreg összevonta a szemöl-

rapodott. Pénzügyi jelentőségével ma más helyen foglalkozunk, egyes katonai és tengerészeti kiadásokra pedig a tárgyalások folyamán fogunk rátérni, itt legfőbb csak a félmilliósról kéri a póthitelt emlitjük, amit bizonyára csak komoly fejlesztés közepette szavaz meg a delegátus. Bosznianak, Hercegovinának végül az idén is plusza volt, egészben véve a zöld füzet csakugyan kellemes vendége az idén is a politikusknak, akinek kedélyesen mesél és kellemes parlamentaris terjeszkedést jelent.

Kétségkívül nem törvényhozók körében is jól esik tudomásul venni azt, hogy a tengerészet sokmilliósról szükségletéről egyelőre nincs szó. A kvótáemelés reményében az osztrák publicisztika egy része úgy látszik hiába verte a dobát, hogy építsünk csatahajókat, egyet, kettőt. Izenőt — mert ez most már ugyis a magyar selyem. Hiába verte a dobát.

Zöld füzetek azt beszélnek, hogy Monarchia asszonya még mindig az ő szerény anyagi viszonyaihoz méri a háztartását. Előkelőségének és tekintélyének minden ártalma nélkül bölcsen otthon marad, ámbar a barátinói: Germania, Russia és Britannia drága toleetekben és teli erszényvel már utra keltek — Kiao-Tschauba vagy Port-Arthurba nyaralni.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése van.

A hitelszövetkezetek ellen. A kereskedők a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat 23. szakaszát a hazai közgazdasági életre, a kereskedelmi forgalom és hitelbiztonságára nézve felette veszélyesnek tartják. A fűszerkereskedők egyesülete, a magyar kereskedelmi csarnok, az országos kereskedelmi és iparcarnok, a fővárosi kereskedők társulata, az I. budapesti kis- és közepkereskedők társulata és a budapesti kereskedelmi társulat a kereskedők aggályait kérvényben foglalták össze, amelyet a képviselőházhoz

intézték s amelyben a 23. szakasz elejtését kéri. A kérvényt ma szaktárgy küldöttség élén Mautner Adolf nyújtotta át a képviselőházban báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek. A kormányelnök, akinek Mezői Alor képviselő mutatta be a küldöttség tagjait, azt válaszolta, hogy a törvényjavaslatot most aligha lehet módosítani, de arra az esetre, ha a gyakorlat alatt az egyes intézkedések a kereskedelemre nézve sérelmeseknek bizonyulnak, kiállításba helyezte, hogy módosítsák a sérelmes szakaszt.

A bács-almási kerületben minden jel odamutat, hogy Szederkényi Nándor és Mocsáry Lajos fognak szembenállani. A legutóbbi napokban egyébiránt a Kossuth-párt is mozog.

Mi lesz Fiumében? Gróf Szapáry László fiumei kormányzó most Budapesten időzik, ahol a miniszterelnökkel tanácskozik a fiumei dolgok ügyében. Mint fiumei tudósítónk táviratozza, ott nagy érdeklődéssel várják, hogy milyen eredményrel tér vissza a kormányzó Fiuméba. Ma vagy holnap eldől, hogy teljhatalmu királyi biztost vagy pedig körvonalozott hatáskörrel miniszteri biztost neveznek-e ki, avagy ameddig reprezentanzát nem választ Fiume, a kormányzó lesz-e podesta, reprezentanza és városi delegáció egy személyben?

Bizalom a kormánynak. A hajduböszörményi szabadelvű párt a következő táviratot intézte báró Bánffy Dezső miniszterelnökhez:

Vonatkozással a Kossuth Ferencz és pártja által városunkban rendezendő népgyűlésre, a hajduböszörményi szabadelvű pártkör kifejezést kíván adni Nagyméltóságod s a hazafias magyar kormány iránt való rendületlen bizalmának. Fogadjon Nagyméltóságod hazafias érületünknek lelkes megnyilatkozását. Szabó Gábor pártelnök.

Pártértékelés. Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt ma este értekezletet tartott, amelyen a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A javaslatot némi módosítással elfogadták. Felszólaltak: báró Bánffy Dezső miniszterelnök, Erdély Sándor, Lukács László és Darányi Ignác miniszterek, Neumann Ármán, gróf Tisza István, Kammerer Ernő, Gyurkovics György, Papp Géza, Mandel Pál, Bedő Albert és Hieronymi Károly.

Rhone! vajjon nem tartja meg az ígéretet, melyet kicsikart tőle? Elfelejtette már, hogy Flejas grófné el van itélve, hogy egyik percéről a másikra kialudhat benne az élet, mint az olaja fogyott méceses világa?

És a holdogtalan Guita látja magát, amint az orvosok tanácskozása után, mely megfosztotta minden reménységtől és közvetlen közelre jósolta a katasztrófát, gyorsan kocsiba ül, lázas tettel és lélekkel, zokogástól fuldokló kebelével, sietve hajtja a Courcelle-utczába, a bűn, a hazugság házába, ahonnan a jó barátinó, aki ellopta tőle André szívet, talán majd gunyos, csufondáros szavakkal utasítja ki. Azután, mikor kierőszakolta, hogy elfogadják, látja magát a napfényes kis szalonban a csábító szírién ígérő arcképeitől körülveve; amint egész testében remegve, összeszorult torkán egyetlen szót sem tudva kiejteni, ott áll szemtől szemben Rhone! Andréval, a férjével, aki mintha azon tündönnék, hogy nem örült-e ő meg egészen s nem valamely véres tragédiát jött-e eljátszani. Végre összeszedi magát s ekkor könnyörög Andrénak, felejtse el, ha csak egy órára is, hogy gyűlölik egymást, hogy ma-holnap törvényesen is el lesznek választva, hogy áthághatatlannal, sárral telt árok képződött köztükk, és így szól hozzá: „Burkolt szavakban elhészelték a mi szomorú történetünket a nagymamának, de én folytonosan újabb és újabb ürügyet találtam ki az ön távolléte megmagyarázására, a pártatlanul jó és szent öreg megnyugtatózására... Segitsen nekem, esdve kérem, meggyőzni őt, hogy nem hagy egészen egyedül az életben, hogy boldog vagyok, szere-

A közös költségvetés.

Ma kapták meg a delegátusok a közös költségvetést, azokat a zöld füzeteket, amelyekből látni, hogy a jövő évben mibe kerülnek a közös ügyek, mibe kerül kivált a hadsereg és a legújabbban érdekessé vált fegyver: a haditengerészet.

Íme így fest az 1899-iki közös költségvetés, összehasonlítva azt az 1898-iki közös budgettel:

	Nyers szükséglet	
	1898-hoz képest	+ több, - kevesebb
Külügyminiszterium:		
rendes szükséglet	4,194.100	+ 126.600
rendkívüli	80.100	2.700
összes	4,274.200	129.300
Hadügyminiszterium:		
Hadsereg		
rendes szükséglet	132,468.237	+ 4,273.444
rendkívüli	11,217.014	- 763.393
összes	143,685.251	+ 3,510.051
Hadi tengerészet:		
rendes szükséglet	11,195.260	+ 532.200
rendkívüli	5,746.000	+ 1,827.800
összes	16,941.260	+ 2,360.000
a hadügyminiszterium egész szükséglete	160,626.511	+ 5,870.051
Közös pénzügyminiszterium:		
rendes szükséglet	2,126.404	- 7.903
rendkívüli	10.780	- 1.120
összes	2,137.184	- 9.023
Közös főszámszék	138.045	+ 587
Anyerszükségletösszege	167,175.940	+ 5,990.915
Ebből levonandó:		
az egyes miniszteriumok bevétele	2,797.558	- 1.719
a vámjüvedék feleslege	57,139.530	+ 3,540.640
a kvótával fedezendő szükséglet	107,238.852	+ 2,451.994

Ebből a mai arány szerint Magyarországra jut 33,652.999 + 769.926

De ezzel a közös ügyek szükséglete még nincs kimerítve.

Ide járul még a boszniai csapatok szükséglete: 3,479,000 forint, ami 10,000 forinttal kevesebb az ideinél. Ebből 1,092,406 forint jut ránk.

És ide járulnak mindenekfelett a póthitelek.

A külügyminiszter 4000 forintot kér a Keleti Akadémia reorganizációjára. Az intézet

dökét, meg van ijedve, izgatottá, szinte ingerültté válik, fájdalmasan sóhajt:

— Oh, jaj! Hajdanta szent zálognak tekintették a jeggyűrűt, mindenféle szerencsétlenségtől rettegtek, ha véletlenül elvesztették... Bemélyedt a husba, eltörülhetetlen nyomot hagyott az ujjon s ez volt az egyetlen ékszer, amelyet magukkal akartak vinni az örök éjszakába... Ami érzélgősségünk többet ért, kicsikém, mint a ti könnyelmű kaczerkodástok.

Guita nem lázad föl a kemény szemrehányásoktól, amelyeket oly kevéssé érdemel meg igazán gyöngéd lelke. Becéző, anyai mozdulatokkal, az irgalmas nővér lágy kezével helyezi vissza a vánkora a beteget, csillapítja, a filébe sugja:

— Legyen nyugodt, mindjárt me este megfogadom a tanácsát... De most ne beszéljünk többet, pihenjen André megérkezéseig... Sorlin orvos különösen figyelmeztetett, hogy ne engedjem elfáradni... Aludjék keveset, én itt maradok mellette...

A nagyanya elszenderedett. A csendes, zárt szobába csak gyéren szűrődik be a világosság az összevont, nehéz függönyökön keresztül, halkán hangzik be az utcza moraja s fölélnkül a legyek unalmas zümmögése, melyek szüntelenül ott keringenek a fehér padmaly alatt.

Guita belesüppedt egy zsöllyébe, izgatottan rezzen össze valahányszor kocsit hall elrobogni a palota kapuja előtt. Több ízben feláll, lábujjhegyen kimegy az előszobába, hogy megnézze a lábas óráit, ismételje a cselédeknek ugyanazokat az utasításokat.

tett; adja meg neki azt a legutolsó örömet, hogy nyugodtan halhasson meg." Amire André gunyosan felel, de a guny mellett keserűség is megcsendül a hangjában: „Még mindig érzélgős, kedvesem... De legyen, számíthat reám erre a kis családi jelenetre, bárha meglehetősen kellemetlen nevetségesnek lennem s elmaradnom Auteuilből az „Elnöki díj"-ról; viszonzásul azonban engedje remélnem, meg fogja kérni ügyvédjét, hogy keztyűs kézzel járjon el a válóperünkben..."

A világtalan öreg asszony fölébredt, sóvány ujjaival tapogatózik maga körül.

— Adj hamar egy kanállal az orvossá-gomból — mondja — megfulladok, eláll a szívverésem... És André, André... Látod, hogy mégis csak igazam volt, szegény kis Guitám...

Az ápolónő kinyitja az ajtót, odamegy Guitához:

— Rhonel úr kérdi, hogy bejöhet-e — szól halkán.

— André megérkezett, nagymama; megengeded, ugyebár, hogy elébe menjek! — kiált föl az öröm hangján Guita.

Kiküldi az ápolónőt, elébe szalad André-nak, zavartól égő arccal vonzolja be a szobába és, hősies színésznőhöz illően, hangos csókokat czupogtat a saját kezére, közbe-közbe pedig egy új menyecske elragadtatásával gyermekes mondatokat csicsereg:

— Oh, nem hagyjuk el többé egymást, drágám! nagyon is fájdalmas, hónapokon át egymás nélkül élni...

ezentul Konzuli Akadémia lesz. A 4000 forintból Magyarország 1256 forintot fizet.

A hadügyminiszter három póthitelt kér. 80.000 forintot a Pólában tett és teendő egészségügyi intézkedésekre, 9000 forintot pedig zsoldok és ruhaátalányok czimén. E két összegből ránk 27.946 forint jut.

Legfontosabb azonban a hadügyminiszternek 30.100.000 forintos póthitele, mely a tavalyi két és fél milliós krétai póthitelhez csatlakozik és ekként oszlik meg: fegyverekre és vártüzér-anyagokra 22.675.000 forint, egyéb hadianyagokra 3.875.000 forint, erődítési intézményekre 3.550.000 forint. Ebből mi 9.451.400 forintot fogunk fizetni.

Végül a haditengerészet a krétai bonyodalmak következtében beállott szükségletre 453.030 forint póthitelt kér. Ebben a mi részünk 142.151 fnt.

A póthitekkel együtt a hadügyminiszter összesen 194.747.541 forintot kér (nyers szükséglet), amiből Magyarországnak a mai arány szerint — a vámjövédelmet nem tekintve — 60.450.636 forintot kell fizetnie.

Magyarország nagyobb megterhelhetése — mindent összefoglalva — 10.389.345 forint, ami azonban leszáll 5.679.345 forintra, mivel a 30 millió póthitel felét a közös aktívákól akarják fedezni.

Meg kell még említeni, hogy a hadügyminiszter és külügyminiszter több, már engedélyezett hitel felhasználhatási idejének meghosszabbítását kéri.

Zárszámadások.

A közös kormány előterjesztette az 1896-iki zárszámadást és az 1897-iki kezelési számadást.

1896-ban a tiszta szükséglet 102,562.786 forint volt, vagyis a költségvetéshez és póthitekhez képest 7,465.540 forinttal kedvezőbb.

1897-ben a kezelés 8,770.846 forinttal volt kedvezőbb, mert a tiszta szükséglet 105,928.156 forint volt.

Bosznia költségvetése

akként fog alakulni:

	kiadás	bevételek
Központ	1,687.447	13.400
Belügy	8.123.897	1,091.910
Pénzügy	6.000.211	15,931.640
Igazságügy	850.580	59.300
Építészeti	2.834.645	2.453.000
Összesen	19,496.780	19,549.250
Fölösleg	52.470	

Ha még csak egy kicsit tart, vissza mentem volna a zárdába, mennyire fog örülni a nagymama, hogy megölelhet téged . . .

André közeledik az ágyhoz, melyben Flejas grófné már hörögni kezd, gépszerűen térdre ereszkedik, ezt rebegi:

— Nagymama, itt vagyok, nagymama!

Ekkor a haldokló megszólal, különös, már a tulvilágról jövőnek tetsző hangon sutogja:

— Szeressétek egymást, szeressétek nagyon, szeressétek mindig, drága jó gyermekeim . . . És te, kis Guítám, ne felejtse el ujjadra huzni a jegygyűrűdet . . . Szerencsétlenséget hozna a szerelmekre, ha megvetnéd . . .

Tíz perc telt el. A világtalan öreg elhallgatott. Kilehelte utolsó lélegzetét egy nyugodt mosolyban. A házaspár föláll, köszönnek egymásnak.

— Nincs rám szüksége többé? — kérdezi Rhonel.

— Köszönöm, uram, hogy megtartotta ígéretét, nem fogom elfelejteni — felelé Guita.

— Ki vezeti a gyászkeretet holnapután?

— Stany nagybátyám.

André meghajol és lassan távozik, mintha sajnálkozna. Guita nem tartóztatja. Nem hívja vissza, bárha két nehéz könyű csordult ki a szeméből s a szive kész megbocsátani. Az ajtó bezárul. És a lépcsőn a hátlen férj a foga között mormogja:

— Kár!

Indokolások.

A nagyobb költségek indoklására a külügyminiszter és a hadügyminiszter a következőket adják elő:

A Keleti Akadémiának Konzuli Akadémiává való átalakítása a póthitel kivül 30,000 forintot kíván, amelyet két évre osztanak fel.

A diplomáciai kiadások 20,300 forinttal nagyobbodnak, amit kivált az idéz elő, hogy Buenos-Ayresben a diplomáciai szolgálatot külön választják a konzuli hivataltól.

A konzulátusi költségek 94,800 forinttal szaporodnak; Capetown-ban konzulátust létesítünk és Nowosielitzára fizetett konzult neveznek ki és a keleti képviselőket szaporítják.

A hadügyminiszterium nagyobb igényei közül ezek a fontosabbak:

Az 1899-ben az egész évre vonatkozóan végrehajtott létszámemelés 360,384 forintot kíván. A póttartalékosok és újonczok kiképzésére és a fegyvergyakorlatokra 511,602 forinttal kell több, katonaiskolákra 161,802 forint. A legénységnek vacsorával való ellátása 853,909 forintba kerül. Az árak emelkedése 262,645 forintot emészt meg, a ruházat 78,308 forinttal kerül többé és az altiszti szolgálati jutalomdíjakra a hadügyminiszter a jövő évben 260,000 forinttal akar többet fordítani, mint az idén. Erődítések villamos világítására egyelőre 50,000 forintot, egy új tábori ágyú kitalálásának kísérleteire 40,000 forintot, konzervek pótlására 930,000 forintot, Gyula-Fehérvárott tiszti lakónáz építésére 125,000 forintot, Cattaro erődítésére 250,000 forintot, hadi lőszerraktárak újból építésére 80,000 forintot, Dalmácia határának biztosítására 90,000 forintot kér most első ízben a hadügyminiszter. A már előbb megkezdett hitelek részletei persze most is benne vannak költségvetésben.

A hadi tengerészet új szükségletei ezek: 1,500,000 forint egy partvédő hajóra, az I. csatahajó egész szükséglete 5 millió lesz. Egy 8000 tonnás, 5 millió forintba kerülő II. csatahajóra 400,000 forint, torpedóágyukra 100,000 forint, a D. ezirkáló hajó löszereire 160,000 forint, a B. torpedó löszereire 70,000 forint, a torpedó-fegyver tökéletesítésére 114,000 forint.

Válaszok.

A közös kormány a tavalyi magyar delegáció határozataira a következő válaszokat adja:

A katonai akadémiákba való felvétel. A miniszter válaszában kimutatja, hogy a Terézia katonai akadémiába 39 osztrák, 17 magyar, a műszaki katonai akadémiába 33 osztrák és 11 magyar pályázót vettek föl.

A magyar nyelv oktatásáról. A miniszter kijelenti, hogy a kismartoni, községi és kassai katonai alrealtanodának mind a négy osztályának növendékei kötelesek a magyar nyelv tanulására és kimutatja, hogy a fischaueri nevelő-intézetben 74-en, a kassai, községi és kismartoni reáliskolákban a növendékek legnagyobb része tud és tanult magyarul. Magyarajku pályázó jelentkezett a szt.-pölteni reáliskolában is.

A katonai nevelő-intézetek fizetése helye. Katonai reáltanodákba és katonai akadémiákba való fizetéses helyért folyamodott Magyarországon 23 (Ausztriában 98), kik közül felvételre 18 (Ausztriában 79).

A hadsereg elhelyezéséről. A miniszter a felvilágosításokat élő szóval fogja megadni.

A pót-lovak beszerzése. 1897-ben 9881 pót-ló vásároltatott. 1896-ban közvetítők mel-lőzésével 4385 pót-ló vásároltatott. A pót-lovaknak 1897-ben történt közvetlen bevásárlása az 1896. év eredményéhez képest 167 darab lóval csökkent. Ezt a csökkenést a pót-lóvásároknak csekélyebb eredménye okozta. Az 1897. évben közvetlenül a tenyész-től és pót-lóvásárokon beszerzett 4218 pót-ló között a csapatok jentése szerint: 1199 darab, azaz 28-4 százalék igen jó, 2267 darab, azaz 53-5 százalék jó, 708 darab, azaz 16-7 százalék közep-szerű és 54 darab, azaz 1-4 százalék kifogá-solt volt.

A katonai orvosjelöltek ösz-töndijai. A katonai orvosjelöltek számára szánt ösztöndíjak közül 1897. évi május 1-vel 23 magy-ar illetőségű orvosjelölt, 1898. évi márczius vé-géig új ösztöndíjban 18 magyar orvosjelölt, 1898. áprilisi elsejével ösztöndíj élvezetében 26 magyar illetőségű orvosjelölt részesült.

A magyar ipar részeltetése. Erre a miniszter kijelenti: az a hányad, mely a esztári és királyi hadsereg ruházati és szerelati

tárgyainak szállításánál a magyar ipar részére fen-tartatott, jövőre is annak fog juttatni. Hogyha pedig a magyar kisipar a neki szánt részt valamikor igénybe nem venné, akkor ez a rész, a különböző gyárak lehető tekintetbevételével, szintén a magyar iparnak fog átengedtetni.

Az egyéves önkéntesek. Az 1896—1897-iki időszakban 3298 osztrák, 2143 magyar honosságúnak engedélyeztetett az egyévi tényleges szolgálat kedvezménye, ezek közül tényleges szol-gálatba lépett 1968 osztrák, 1202 magyar. Vizsgára bocsátatott 1968 osztrák, 1202 magyar, a vizsgán megjelent 1957 osztrák, 1183 magyar. Megfelelt 1551 osztrák, 891 magyar, megbukott 344 osztrák, 253 magyar, önként visszalépett 62 osztrák, 39 magyar, második év szolgálatától felmentetett 51 osztrák, 27 magyar, tartósan szabadságoltatott 242 osztrák, 166 magyar, a második év szolgálatára köteleztetett 113 osztrák, 99 magyar, de az egyéves önkéntes-tanfolyamon a második évben is részt vehetett 56 osztrák, 57 magyar. A katonai élelmezési karnál 56 magyar, a katonai építészeti szám-vivóségi karnál 2 magyar tett tényleges szolgálatot. Utólagosan, a rendes határidőn kívül tett le tiszti vizsgát 23, második évi tényleges szolgálat után megfelelt a tiszti vizsgán 13, megbukott 12.

A mai ülés.

(Az országgyűlésből.)

Rendjén volt, hogy Szilágyi Dezső ma utólag rendreutastotta Kubinyi Gézát, aki az utolsó ülésben kissé hangosan fejezte ki az ő inrparlamentáris gondolatát a néppárt viselkedéséről. Valami nagy nézeteltérés aligha uralkodik a képviselőházban erről a viselkedésről, de azért a parlamenti hang tisztességének érdekében mégis kívánatos, hogy a törvényhozás maga türelmesebb legyen, mint a néppárt és ne akarja ennek viselkedését utánózni. Ez a mai rendreutastás tehát, ismételjük, nagyon is rendjén volt.

A néppárt azt mondta rá, hogy ez neki elégtétel. Helyes. Ezt a kis elégtételt nem ille-nék tőle sajnálni. De azonkívül a néppárt ma zárt ülést is kért, hogy (amint Rakovszky később mondotta) családi körben egyet-mást rendbe hozzon. A családi kör említése élénk tiltakozásra talált, de azt már senki sem akarta megakadályozni, hogy a néppárt egyetmást rendbe hozzon. Persze, csak így ál-talánosságban. Mert máskülönbben a néppárt a zárt ülésben sem hozott rendbe semmit, sőt ellenkezőleg. Azzal fenyegetőzött, hogy minden eszközzel meggátolja a törvényhozás munká-ját, ha az ellene indult hajszának vége nem szakad. Rakovszky, aki a fenyegetést oda-vágta, óvatosabb szavakat használt, de az értelme az volt, hogy a néppárt meg fogja boszulni, ha békében nem hagy-ják. Már most igaz, hogy Pulszky Ágoston nagyon okosan mutatta ki az egész fenyege-tés értelmetlen voltát, mert hiszen a ház-szabályok keretében ugys minden szabad, a házszabályok ellen pedig semmi sem sza-bad, — de azért mégis mélyen sajnálatosak az ilyen fenyegetések. Mert előbb-utóbb kívá-natossá tehetnének olyan intézkedést, amittől minden szabadelvű ember fázik. S amikor kétségtelenül vannak, akik a szabályok szigori-tását nagyon is szeretnék, micsoda könnyelmű dolog, ha egy párt e fajta fenyegetéssel szítja még a szigorításhoz való kedvet?

Hogy a néppárt ebben a zárt ülésben mosakodni is próbált, még pedig természetesen mások meggyanúsításával, az már nem érdemel sok szót. Mert ami a gyanúsításból a szélsőbálnak szólt, arra megfelelt. Thaly Kál-mán, a szabadelvű párt pedig nagyon edzett már a néppárti gyanúsításokra. S a zárt ülés, amelynek czélzata talán az volt, hogy a szélső-bált a többség ellen ingerelje, azzal végződött, hogy a szélsőbál ismét csak a néppártot hori-totta el a haragjával. Mért vesztegetett volna tehát erre a dologra a szabadelvű párt is az időből?

Igy is kevés maradt a hitelszövetkezetek-ről szóló törvényjavaslat tárgyalására, ami or-szágos szempontból talán mégis csak fonto-sabb. Az előadón kívül mindössze ketten be-szélhettek ma a hitelszövetkezetekről. Ez a három beszéd azonban érdekes és tanulságos volt. — Ugy a Neumann Arminé, mint nemkülönbben a Barta Ödön és a Kristóffy József beszédei, melyek ellentétes alapon ugyan, de a szövetkezeti ügy teljes ismeretére

birálták a kormány javaslatát. Mindhárom beszédnek s különösen a Kristóffy szépen előadott fejtegetéseinek megvolt a maga figyelmes hallgatósága, ahogy — úgy látszik — meglesz a figyelem továbbra is. Mert a törvényhozás ezuttal esodálatosképpen jobban érdeklődik a szövetkezetek szárazabb témája, mint a zárt ülések pikantériája iránt . . .

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső az ülés elején meleg szavakkal parentálja el Siskovits Tamás bácsalmási képviselőt, akinek családjához az elnökség részvétirátot is küldöu.

A Ház felhatalmazza az elnököt az új választások elrendelésére.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtja a magyar és osztrák pénzügyminiszterek közt a bélyeg és illeték dolgában létrejött egyezményről szóló törvényjavaslatot.

A pénzügyi bizottsághoz utasítják.

Szilágyi Dezső: Mielőtt a Ház áttérne a napirendre, neki kötelessége visszatérni arra a kevéssé örvendetes incidensre, amely a múlt ülésen történt.

A gyorsírói jegyzetek szerint Kubinyi Géza a Molnár János beszéde alatt azt kiáltotta közbe: „Ki kell dobnia a gazembereket!” Ilyen megjegyzést abszolúte lehetetlen tenni, ha csak a teljes lehangoltság az itteni hangnak nem akarják, ami minden parlamentnek gyógyíthatatlan betegsége. (Zajos tetszés a néppárton.) Ő nem hallotta azt a megjegyzést, de fölteszi, hogy más sem, mert különben föl hívták volna rája a figyelmét. Sajnálja, hogy az illető képviselő nincs itt. A szabályok értelmében kötelessége őt utólag rendeltetésíteni. (Zajos helyeslés a néppárton.)

Ezután bejelenti az elnök, hogy Rakovszky István képviselő és tíz társa zárt ülést kérnek. Ezt a szabályok értelmében elrendeli s ehhez képest a karzatokat is kiüritteti.

A zárt ülés.

Az elnök, miután a karzatok kiürültek, felhívja Rakovszky Istvánt, aki a zárt ülést tizenkét képviselő nevében kérte, adja okát a kérelmének.

Rakovszky István kijelenti, hogy Szilágyi rendutasításával a néppárt megkapta az elégtelt. De mégis azért kérték a zárt ülést, hogy szóvá tegyék azt a jelenséget, mely mintha azt mutatná, hogy a néppártot meg akarják akadályozni képviselői és politikai kötelességeinek teljesítésében. Ez folytatása a választási erőszakosságnak, amelyben Bánffy a vezér. Az ellenzékét kicsinylik, semmibe sem veszik, még az interpellációkra sem felelnek, ami a kötelességek megszegése. Pedig a kormány a kicsinylésre nincs oka, mert teretelennül áll a parlament előtt. A május negyedik incidensnek a néppárt terrorizálása volt a czélja s ebbe a függetlenségi párt is belevonták. Valóságos kivégzési procezzus folyt. Molnárt alig engedték szóhoz jutni, pedig a néppárt elvi álláspontját jelezte. A függetlenségi párt akárhányszor s évtizedek óta támadja a 67-es kiegyezést. Kérdi: elállnak-e a néppártnak és a papoknak terrorizálásától? Ha nem: hát a néppárt tudni fogja a módját, hogy jogát megvédje.

Pulszky Ágost: Rakovszkyknak kiindulási pontja helyes, mert Kubinyi közbeszólása a házszabályokba ütközik. Az elnök és a házszabályok írt tartozó tisztelet megköveteli, hogy erős, imparlamentáris kifejezések ne használtsanak. De nem igazolt a Kubinyi-ügy esetéből rendszert következtetni. Minden pártban fordulnak elő többé-kevésbé sértő, szabályokba ütköző kifejezések. Rakovszky fenyegetését visszautasítja, és különben is üres fenyegetések azok. Mert ha a házszabályokon belül maradnak: akkor nem ijednek meg tőle a kormány-párt. Álltak szemben már külön legényekkel is, mint a néppárt. Ha ellenben a házszabályokba ütköznek fenyegetésükkel: akkor az elnökkel gyúlik meg a bajuk. A néppárt olyanok sértetnek, akiknek nincs módjukban elégtételt adni. Molnár beszédét kifogásolva sértők voltak, s megbotrákosított

rajtuk az egész parlament. A zárt ülés tartását nem helyesli, nincs annak czélja.

Thaly Kálmán: Rakovszky rossz analógiára hivatkozik, mikor a függetlenségi pártnak a kiegyezéssel szemben elfoglalt álláspontját a néppárt egyházpolitikai nézeteihez hasonlítja. Az 1867. évi XII. törvényczikket a függetlenségi párt rossznak tartja, de elismeri törvénynek és sohasem negálta. Molnár apát kijelentése pedig a polgári házasságról az volt, hogy azt házasságnak sosem ismeri el. A függetlenségi párt és a néppárt együttes ellenzéki akcióit sohasem folytatott. Amikor egy nézetten voltak is: akkor sem szívesen vették a néppárt barátságát. (Zaj.)

Major Ferencz: A néppárt eddigi parlamenti működése alatt mindig együtt volt a függetlenségi párttal. Egyetlen egy eset volt, amikor a kormány-párttal szavaztak. Különböző ellenzéki magatartásuk meghírlására küldöik vannak hivatva. Pulszky visszautasítja Rakovszky fenyegetéseit. Hiszen Rakovszky nem fenyegetett, hanem a képviselői szó-lásszabadságot védte meg. Fenyegetéssel Pulszky élt: az egyenlő volt a klotúrral.

Komjáthy Béla: Az erős kifejezések rendszerint provokációra történnek. A következményekért mindig az felelős, aki okot szolgáltat reá. A múlt héten a néppárt volt a provokáló, hát magára veszen a történetekért.

Az elnök: Kíván még valaki szólani? Ha nem, akkor a vitát bezárom. Még Rakovszky képviselő urat illeti a zárószó joga.

Rakovszky István: Most nem a sértetésekről van szó, hanem, hogy nem akarták Molnárt meghallgatni. A néppártnak szemére hányják Zelenyák-Zimándy ügyét. A néppárt ez ügyben határozott kijelentést tett, amikor azt mondta, hogy Zimándyék a pártnak nem tagjai s támadásukkal közösséget nem vállalnak. E kijelentés elégtétel és megnyugvás lehet mindenkinek. A függetlenségi párt nagyon érzékeny e dologban s nem egyenlő mértékkel mér. Elfelejtik, hogy a kormány-párt a maga súlyos pozíciójának megtartása szempontjából kizsaratolta Kossuth Lajosnak még az utolsó sóhajtását is a polgári házasság vitájánál. Kossuth ez utolsó sóhaja mentette meg a kormány-pártot, amely hálátlanságában Kossuth Lajosnak még a végtisztességén sem volt jelen, a néppárt ott volt. Indítványát visszavonja.

Thaly Kálmán személyes kérdésben erre is megfelel s aztán a zárt ülés véget ért.

A hitelszövetkezetek.

Az újból megnyitott ülésben következik a napirend: az ipari és gazdasági hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

Neumann Armin előadó a javaslatot a pénzügyi és a gazdasági bizottság nevében elfogadásra ajánlja. Az eddigi hitelszövetkezetek a népen nem segítettek, mert a kölcsön után óriási kamatot szedtek. Az uszortörvény óta, igaz, huszonegy százalékos nem szednek, de most is van akárhány szövetkezet, mely 10—12—14 százalék kamatot számít. Dicséretes kivétel szintén van és ezek közt első sorban a középponti hitelszövetkezet említendő, melynek elnöke gróf Károly Sándor és mely harmadszáz vidéki szövetkezetével áldásosan működik. (Éljenzés a baloldalon.)

Blaskovich Ferencz: Hát miért nem fejlesztették ezt tovább?

Neumann Armin: A törvényjavaslatra nagy szükség volt. Ez általánosságban olcsó és szolid kölcsönhöz juttatja a gazdákat. A javaslat az önszolgálat eszméjé: nem téveszti szem elől; az alap az, hogy az állam segítséget ad a szövetkezetnek mindaddig, amíg az a maga lábán meg nem áll s aztán visszavonul és átengedi a teret a társadalomnak. A szövetkezeti ügy államosságáról tehát nincs szó s a törvényjavaslat a régi szövetkezeteket nem érinti. Majd kiemeli, hogy a kereskedelmi törvény revíziója föltétlenül szükséges. Ismereti szintén az új szövetkezetek szervezetét, a kormány ellenőrzési jogát és alaptalannak jelenti ki azt a gyanúsítást, hogy a kormány ezzel is új befolyást akar szerezni a választókra. A javaslatot végül újból elfogadásra ajánlja.

Barta Ödön aggódik, hogy ez a javaslat az öntevékenységet, a tagok tevékenységét meghámítja, továbbá, hogy a középponti szövetkezetekben az államnak túlságos hatalmat ad. A kormány azt mondja, hogy hisz ő csak a középpontra szerzett befolyást; igen, de a legveszedelmesebb a közvetett uton való hatalmaskodás, mert a kormány még a

felelősséget is lerázza. (Ugy van! a szélsőbalon.) A kormány parancsol a középpontnak, a középpont parancsol a vidéki szövetkezeteknek. Az állami segítyt a szülő szükmarkunak mondja. A kormány csak erkölcsi garanciát vállal a szövetkezetekért, de anyagi garanciát nem vállal. De ha ilyen szükmarku, akkor miért markol két kézzel a jogokba? A kisembereken akarnak segíteni s azt követelik, hogy annak, aki száz forintot kötvényt vásárol, annak legyen ötszáz forintnyi vagyona, mert ötszörös garanciával tartozik. Ki fogja viselni a kötvények árfolyamában a börzén mutatkozó különbségeket? Az adós, akin a javaslat segíteni akar. Ez annál terhesebb, mert a kölcsön rövid lejáratu. Az elve ennek az, hogy a kormány kötvényekkel operál, ahelyett, hogy egyenesen adná a kölcsönt.

Kubik Béla: Ez így van.

Erdély Sándor miniszter: Nincs úgy.

Barta Ödön: Mi történik majd akkor, ha a kötvények kibocsátása nem sikerül? Vagy ha olyan kezébe kerülnek a kötvények, amelyek majd fölhasználgják az első alkalmat, hogy a kötvényeket visszadobva, tönkre tegyék a kisembereket. Miért nem gondol a kormány arra, hogy a nép filléreiből összegyűjt tizenhét milliónyi forintot, amely a postatakarékpénztárban van elhelyezve, a nép javára fordítsa? Erre nézve ajánlja, hogy a jegybank a rendes kamatláb szerint számítja le a váltókat s vegye üzleti ágai közé a mezőgazdasági hitel istápolását. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Kristóffy József: A magyar kisbirtokos-osztály ma súlyos helyzetben van, de ennek magyarázatát ő a viszonyok alakulásában találja. Az anyagi eszközök elégtelensége az, hogy ez a kisbirtokos-osztály ma földjét tökéletlenül műveli s a mezőgazdasági mellékfoglalkozásokat teljességgel elhanyagolja. Amíg így a segélyforrások elmaradnak, az igények, a kiadások egyre növekednek.

Igy azután tág tere nyílt az uzsora minden fajának, különösen azonban a gabona-uzsorának. El kell ismerni mindenkinek, hogy e grasszáló baj szanálására az utóbbi időben sok történt s a földművelési minisztert intézkedéseiről köszönet illeti, mert a földműves-osztály helyzete az ország többi polgárának nagy és fontos érdekére igen nagy befolyást gyakorol. Örömmel üdvözli a tárgyalás alatt álló javaslatot, amely a kisember anyagi és erkölcsi helyzetének megjavításában új, nagyfontosságú lépést jelent.

Ő sem tartaná helyesnek, ha az állam a szövetkezetek prosperálására szükséges önállóságot megszüntetné és agyongyámkodás által megbénítaná, meggyőződése azonban az, hogy a javaslat ilyesmit nem kontemplál. A javaslat a tagok korlátolt felelősségét állapítja ugyan meg, az ő véleménye azonban az, hogy a tiszta szövetkezeti szellem követelményéhez képest, utóljára is kénytelenek leszünk a korlátlan felelősséget kimondani. A javaslat többi intézkedéseiről a legnagyobb elismeréssel emlékszik meg. Az állam megtesz mindent, amit tehet; most már azokon lesz a sor, akik odakünn a községben a nép szellemét irányítják. Reméli, hogy kötelességet mindenki teljesíteni fogja s ekkor a közös együttműködés folytán sikerülni fog a kisbirtokos sorsának megjavítása. Ahol a parasztnak pénze van, ott nincs szegénység; hogy ezt elérjük, a munkát, a fáradságot nem szabad sajnálnunk. A javaslatot elfogadják. (Élénk tetszés a jobboldalon.)

Elnök: A vita folytatását holnapra halasztja. Holnap fog felelni a belügyminiszter is Visontai Somának a villamos, vasúti balesetekről, Molnár Jánosnak pedig a választói névjegyzékek kiegészítéséről szóló interpellációira.

A delegációk.

(Alakuló ülések.)

Ma délután úgy az osztrák, mint a magyar delegáció megtartotta alakuló ülését. Mind a két delegáció elnöke megemlékezett az ország gazdasági helyzetéről, amelynek tekintetbevételével kérték a közös költségvetés megállapítását. Széll Kálmán szólt a hármasszövetségről is, mint amely biztosítja az európai békének. Jaworsky, az osztrák elnök, a császári jubileumhoz fűzött lelkes szavakat.

Különböző pedig csendes volt a két alakuló ülés, melyekről a következő tudósítások adnak számot:

A magyar delegáció alakuló ülése.

A közös kormány-részéről jelen vannak: gróf Goluchowski Agenor, Kállai Béni, Krieghammer Ödön, báró Spaun Ármán, Szécsen Miklós, Zsoldos Ferencz, Dócsai Lajos, dr. Sattel Emil, Mérey Kajetán, Gagern Miksa, Böckenhausen Richard, gróf Szapáry Tibor.

A magyar kormány részéről jelen vannak: báró Bánffy Dezső, Lukács László.

Gróf Nákó Kálmán korelnök üdvözlö az országos bizottságot, az alakuló ülést a szabályok értelmében határozatképesnek jelenti ki.

Következtek a választások.

Elnökké egyhangulag Széll Kálmánt, al-elnökké egyhangulag gróf Szapáry Gyulát választották meg.

Jegyzőknek megválasztották Hegedüs Sándort, Münnich Aurélt, báró Rudnyánszky Józsefet, ház- nagynak ifj. báró Wodianer Albertet.

Korelnök felkéri az elnököt, hogy az elnöki széket foglalja el.

Széll Kálmán elnök: Tisztelt országos bizottság! Mélyen érzem a kitüntetést, amely engem ér, midőn az önök szives bizalma a tisztelt országos bizottság élére szölit és tanácskozásainak vezetését gyenge kezeimre ruházza. Fogadják mélyen érzett hálám kifejezését. Igyekezni fogok tölem telhetőleg megfelelni kötelességeimnek és kitüntető bizalmuknak. Ehhez csatolom megválasztott tisztársaim köszönetét is.

Törvénytábla kötelességünk teljesítését megkönnyíti azon körülmény, hogy csak pár hónappal ezelőtt zárta be az utolsó közösügyi bizottság üléseit és a tisztelt bizottság tagjainak nagy része előtt, akik immár évek hosszu során keresztül ezen bizottságnak tanácskozásában részt vettek, azon anyag, mely tanácskozásaink alapját fogja képezni, nem idegen.

Ugyanazon buzgalommal fogunk mi is munkánkhoz, mint elődjünk, akik utat törtek előttünk és megalapították a bizottságok eljárásainak hagyományait.

E helyre, ahol az országos bizottság összakaratát kell kifejezésre hoznom és visszaadnom, érdemleges fejtegetések nem tartoznak.

Az országos bizottságok hagyományos feladatának adok csak visszhangot, ha tanácskozásaink megindulásakor mégis annyit emelek ki, hogy a mi politikánk, mint 30 év óta állandóan, ma is a béke politikája lehet csak. Ezen politika, mely barátságos és jó viszonyban kíván maradni minden hatalommal, a hármasszövetségre van felépítve.

Ezen szövetséghez, amelynek szerencsés léte- stülése egy felejthetetlen nagy magyar államférfi- nek nevéhez fűződik és azt örökíti meg, ösztön és bensőséggel ragaszkodunk, mert benne mindenkor a kölcsönös védelmi érdekek biztosítását látunk és az európai béke legelsőrendű tényezőjét ismer- tük fel.

Legközelebbi keleti szomszédainknak, a Bal- kán-államoknak a fennálló nemzetközi szerződések és a status-quo alapján való szabad fejlődését kí- vánjuk, kizárásával minden, bárhonnan jövő beavat- kozásnak és tulsulynak.

Ugyanaz az államférfi vezeteli avatott kézzel és éber szemmel a külügyeket, aki alig öt hóval ezelőtt eredményekkel számolt de és akinek célta- dos, világosan körvonalozott, érdekeinknek min- den irányban megfelelő helyes politikája az akkori országos bizottságok osztatlan elismerésével, he- lyeslésével és teljes bizalmával találkozott.

Reméljük, hogy ugyanez a politika ugyanazon tapintattal, öntudattal és eréllyel vezetve érde- keink teljes megóvása mellett a béke áldásait, melyekre oly nagy szükségünk van, hosszu időre meg fogja őrizni, hogy a munkára és állami ösz- eszes érdekeink ápolására olyannyira szükséges nyu- galmat biztosítsák számunkra.

A messze távolból, tengerentuli földrészből a háboru zaja hatol át hozzánk. Érdekeinket e hábo- rus események nem érintik. Csakis az emberiség érzéséből fájlaljuk a kitört vizslát.

Az osztrák-magyar monarchia és az ország biztonságáról gondoskodni elsőrendű és főfeladata a tisztelt országos bizottságnak.

Európa folytonos hadi készülődése, a védelmi és támadó eszközök szünni nem akaró tökéletesbi- tése, a haderő folytonos fejlődése és szaporítása, az európai államok és népek állandó, békés há- r, de fegyverben állása és fegyveres készenléte min- dig nagyobb és súlyosabb terheket ró Európa min- den országának pénzügyi és közgazdasági erejére.

Mi se vonhatjuk ki magunkat ezen sajnos helyzet következményei alól. Viselni kell tehát mindazon terheket, bármily súlyosak legyenek, melyek védképességünk biztosítására és állandó fenntartására — és amennyire elkerülhetetlennek mutatkozik, fejlesztésére mulhatatlanul szükségesek- nek bizonyulnak; de azon határokon, amelyeket az ország gazdasági ereje szab, találni nem lehet, mert a közgazdasági erő forrásait, gyökereit és élet- ereit érinteni és megtámadni bosszullatlanul nem szabad.

A két döntő szempont között, amelyek mind- egyike állami vitális érdeknek képez, az igaz mér- tékkel ejteni meg az osztályt: a tisztelt országos bi-

zottság komoly és kötelességszerű feladatát képezi. Bármily téren munkálkodjunk az ország ügyei- ben, (Mind felállnak) ösztönyszerűleg felemelkedik tekintetünk arra, aki nagy fejedelmi hivatásának magasztos átérzésében eszményképe annak, miké- pen lehet nagy lélekkel és nagy fejedelmi erények- kel csak egy nagy czélnak: népei boldogításának élni. A magyar ember hensejét a lelkesedés tüze melegíti át, ha csak Ő reá gondol. Akit a ma- gyar nemzet mint Magyarország nagy királyát zárt szívébe, hogy hódolateljes tiszteléssel és odaadó ragaszkodással vegye körül. Ezen érzésekkel kér- jük: az isten őrizze és áldja Ferencz József ő fel- ségét, a mi dicső királyunkat erővel és boldogság- gal, hogy minél tovább uralkodjék hű magyar nem- zete felett! (Hosszantartó lelkesült éljenzés.)

Ezzel, tisztelt országos bizottság, az ő csá- szári és apostoli királyi felsége által folyó május hónap kilencedikére a közös ügyek tárgyalására összehívott országos bizottságot megalakultnak és az ülést megnyitottnak jelentem ki.

Az elnök indítványára a korelnöknek közö- netet szavaztak.

Az elnöki bejelentések után

Kállay Béni közös pénzügyminiszter heter- jesztette a közös kormány költségvetési javaslatait. Gróf Festetics Andor helyébe Kristóffy József póttagot hívják be a delegációba.

Végül az elnök felszólítására az albizottsá- gokat választották meg.

Az ülés délután hat órákor véget ért.

Az osztrák delegáció megalakulása.

Az osztrák delegáció ma délután négy óra- kor tartotta alakuló ülését, amelyen a közös kor- mány részéről gróf Goluchowski Agenor külügy- miniszter, Krieghammer hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter és báró Spaun ten- gernagy jelentek meg.

Gróf Goluchowski külügyminiszter röviden felkérte az egybegyűlteket a megalakulásra és kor- elnökül báró Helfert Józsefet ajánlja.

A korelnök megköszönte a bizalmat és be- jelentette, hogy Kienman Imre, Pergelt Antal és Axman Gyula nyilatkozni akarnak.

Kienman a következő nyilatkozatot oi- vasta fel:

„Mivel Ausztria külügyi helyzete és a mon- archia két államának egymáshoz való viszonya annyira ingatag és bizonytalan, hogy alig lehet előrelátni azon pontot, mikor fognak a közös ta- nácskozások számára is ujhol biztos alapot meg- teremteni, a német néppárt nevében bejelenti, hogy ők csak azon föntartással vesznek részt e ta- nácskozásokban, ha ebből nem vonnak le konze- kvenciát jövődő magatartásukra nézve s a kö- zös kiadások számarányára nézve a két államban.”

Dr. Pergelt a német haladópart nevében és Axman a keresztény-szocialista-part nevében csatlakozik Kienman kijelentéséhez.

Erre az elnökválasztás következett. 53 sza- vazat érkezett be. 43 esett Jaworskira, 10 szavazólap üres volt.

Jaworski elfoglalva az elnöki széket, megköszönte megválasztását és igéri, hogy pár- tatlannal, objektíve, a szólásszabadság tisztelében tartásával fogja a tanácskozásokat vezetni. Azután így folytatja: A delegáció külügyi bizottságában elvárjuk a külügyminiszter fontos expezeját is, meg vagyunk arról győződve, hogy az ő czélludatos vezetése mellett monarchiánk külügyi helyzete nem szenved csorbát. Biztosan hiszi, hogy a delegáció ele- get tesz mindama igényeknek, melyeket a külügyi kor- mány támaszt s amelyeket nagylatalmi állásuk megkö- vetel, a monarchia két államának gazdasági hely- zete megenged. Szól végezetül arról, hogy a kor- mány követeléseinek megszavazásánál legyenek te- kintettel a delegátusok arra, hogy az elmúlt esz- tendőben igen súlyos elemi csapások érték úgy Ausztria, mint Magyarország gazdaközönségét.

Beszéde végével emelkedett hangon emléke- zett meg az uralkodó 50 éves császári jubileumá- ról és kifejezte ama reményét, hogy a delegátusok megbízzák azzal, hogy a holnaputáni tisztelés alkalmával az ő nevében is kifejezhesse azt a leg- mélyebb hódolatot, melylyel mindannyian viseltet- nek az uralkodó személye iránt.

A császári jubileumról mondott szavait a delegátusok állva hallgatták meg, végezetül pedig háromszoros hoch-ot kiáltottak.

Alelnöknek egyhangulag gróf Vettert vá- lasztották meg, aki a kitüntetést megköszönte.

Ezután az egyes bizottságok megválasztása után a külügyminiszter bejelentette, hogy ő felsége az osztrák delegációt a szerdán délelőtt 11 órákor a magyar delegációt délután egy órákor fogadja.

Két beteg delegátus helyébe két póttagot hívnak be.

Több bejelentés után gróf Goluchowski külügyminiszter heterjesztette a közös miniszteriu- mok költségvetésére vonatkozó javaslatokat. A kö- zös pénzügyminiszter Bosznia és Hercegovina költ- ségvetését terjesztette elő.

Ezután az elnök kijelentette, hogy a legköze- lebbi ülés határidejét írásban tudatja a tagokkal. Ezzel az ülés öt órákor véget ért.

A delegáció ülése után a bizottságok is megalakultak. A költségvetési bizottság elnökül Chlumetzkyt választotta meg. Külügyi előadó lett Dumba, hadügyi előadók Walters- kirchen és Madeysky és tengerészeti előadó gróf Zedtwitz.

A költségvetési bizottság csütörtökön délután két órákor a külügyminiszterium költségvetését tárgyalja.

KÜLFÖLD.

Az osztrák urakházának ülése. Az urakházá- nak legközelebbi ülése, mint Bécsből táviratozzák, május 16-án lesz. Napirenden van többek közt a császári rendelet, amely arra vonatkozik, hogy az elemi csapások által sújtottakat államségélyben ré- szesítsék.

Szerbia a választások előtt. Belgrádi levelezőnk írja: A királyi ukáz szerint Szerbiában a szkupstinába való választások július harmadikán lesznek. Fölötte érdekes e választásokra nézve az a körülmény, hogy a kormány álláspontja és párt- állása mindedig ismeretlen. Gyorgyevics kabinetjét leginkább a haladó párthoz számították, de mióta Garasanin, a haladók pártvezére meghalt, e párt teljesen meggyöngült és igen kevés híve van. Maga a kormány e miatt nem is vall színt. A radiká- lisok ma is tulnyomó többségben vannak. E párthoz tartozik a nép nagy zöme. Tekinté- lyes párt a liberálisok pártja, kiknek elnöke és vezére az öreg Risztics és alelnöke Ribaracz. E párthoz tartoznak az ország legintelli- gensebb elemei. Sajnos, hogy utóbbi időben a párthban belső viszály uralkodik. Maga a két elnök is meghasonlott egymással. Risztics a jelenlegi kormány támogatását tartja helyesnek, míg a párt másodelnöke és a választmány nagy többsége a kabinettel szemben az oppozíció terén akar ma- radni. Riszticsnek szemére vetik, hogy a belügy- miniszterrel, Andonovics Jevremmel közeli vonat- kozásai vannak és különféle kompromisszumok létesítésén törekszik. Csak a radikálisok fejtenek ki élénkebb mozgalmat, de csak úgy, hogy ujság- jaikban különféle híreket terjesztenek. A napokban például ráfogták Milán exkirályra, hogy maga szöjt maga ellen merényletet, melyet egy felbérelt ember által akart véghez vitetni és melyből a radikálisok ellen fegyvert akar kovácsolni. Mintha Milánnak ilyesmire szüksége volna?! Ez az ember mintha valami magnetikus erővel volna felruházva. Míg ő Belgrádban lesz, addig nagyobb excesszus és nagy választási agitáció el sem képzelhető és alig is lesz. Mintegy megsibbasztja azt a heves tempe- ramentumu balkán népet. Ő minden és így he- lyettese is fiának, mert Sándor király, különösen azóta, hogy a tengerbe esett és szolgálja által ki- mentetett, olyannyira gyöngéledő és ideges, hogy tartós nyugalomra van nagy szüksége.

A francia választások.

Paris, május 9.

A francia köztársaság fennállása óta még nem volt ily nyugodt választás, mint a tegnapi. Sem Párisban, sem a vidéken nem volt zavargás, sőt jóformán tüntetés sem. Az utcák Párisban természetesen élénkebbek voltak, de nagyobb sür- gés-forgás csupán a polgármesteri hivatalok előtt volt, ahol a kortesek kétségbeesett öröklődést fej- tettek ki jelöltjeik mellett. Fauré köztársasági elnök délelőtt kilenc órákor szavazott. A szavazás este hat órákor rekesztették be. Magy derültágot keltett délelőtt egy nyitott kocsi, amelynek mind a két oldalán nagy plakátokon ez volt olvasható: „A

jelölt. A kocsiiban pedig egy számár ült. Csúpan a párisi XX. kerületben volt kisebb tüntetés. Míg ugyanis a választók nagy tömege a köztársaságot élte, egy kisebb csoport azt kiáltotta:

— Éljen a commune!

Négy embert letartóztattak.

A hajnali órákig a köztársasági párt 19 helyet hódított, tízet a radikálisoktól, hármat a szocialistáktól és hatot a reakzionáriusoktól, ellenben 11 kerületet veszített. A megválasztottak között van Meline miniszterelnök, Barthou, Turrel és Boucher miniszterek. Jaures, a szocialisták vezére megbukott, amit annál jellegzőbbnek tartanak a párisi köztársasági lapok, mert gyenge ellenjelöltje volt. Drummond antiszemita Algirban választották meg. Megválasztatása hírére a „Libre Parole” szerkesztősége előtt az antiszemiták tüntettek, később azonban az eső miatt eloszlottak.

A „Radical” a választások eddigi eredményéből a kormány politikájának a bukását látja és a radikálisok győzelmét hirdeti. A többi köztársasági lap ezzel szemben teljes meglepéssel ír a választásokról. Annyi azonban már most is bizonyos, hogy általában nagyon kevésse változik a pártok állása.

Franciaországban és a gyarmatokban 581 képviselőt választottak. Ma a délelőtti órákig 566 választás eredményét ismerték. Megválasztottak: 193 köztársasági pártit, 10 radikalist, 41 szocialistát és 47 monarchistát. 181 pótválasztás lesz. A köztársasági párt 23 helyet hódított és 16-ot veszített, a radikálisok 8-at hódítottak és 11-et veszítettek, a szocialisták 6-ot hódítottak és 4-et veszítettek, a monarchisták 4-et hódítottak és 3-at veszítettek.

A csárné bolgár koronája.

Szofia, május 7.

Megirtuk már, hogy a bolgár kormány és fejedelem 1.400.000 frank értékű ajándékot akar adni a csárnének és a szuitán leányának. A csárnének szánt ajándékok között a legszebb egy 600.000 frankot érő korona lesz. Az ajándékok köré most egyre érdekesebb események csoportosulnak, melyek valószínűleg nagyban fogják csökkenteni a csári pár előtt értéküket, sőt talán arra is kényszerítik majd őket, hogy visszautasítsák.

Az egyik ez: Sztrojlov egyik barátja is megsokalta már az ajándékokra pazarolt pénzt, ami három év alatt kerek 2.100.000 frankot tesz ki. Fogta tehát magát és őszintén megírta az ajándékosztogatás valódi okát, melyet Sztrojlov következő szavai fejeznek ki a leghelyesebben:

— Ha milliókat szórunk ki oroszországi utakra és a csári párnak szánt ajándékokra, ezzel legjobban meg fogjuk gyűlöltetni Bulgáriával az oroszokat. Ez kompromittálni fogja őket s ettől a gyűlöletig a nemzeteket csak egy lépés választja el.

A másik körülmény nem kevésbé érdekes az elsónél. Mikor ugyanis Bulgária lakossága megtudta, hogy Ferdinand egy 600.000 frank értékű koronát szándékozik a csárnének ajándékozni, általános mozgalmat indított meg egy, a csári párhoz intézett kérvény aláírása végett. E kérvény szövege a következő:

„Mi alulírott meztelenek, éhesek, hajléktalanok, akik minden második napon jutunk csak betevő falathoz, a saját nevünkben és azoknak a nevében, akik fűvet és gyökeret esznek csak, azért esdeklünk csári felségedhez, hogy ne fogadja el a megmondatlan, esztelen ajándékot. Ha ezt megteszi felséged, bizonyára szebb koronát fog a fejére tenni, mintha az ajándékozott drága koronát tenné a fejére.”

Kérdés, hogy ez a kérvény a csár kezébe kerül-e? Mert mihelyt a kormány a nép szándékáról értesült, az összes csendőrséget mozgósította s ezek most nem tesznek egyebet, mint faluról-falura járva, a gyűjtött aláírásokat keresik, szedik össze és semmisítik meg.

Ezzel az ajándékozási kedvvel kapcsolatban egymásután leplezik le a bolgár kormány visszaéléseit. Kimutatták, hogy a mezőgazdasági pénztárak tartalékait már elfogyasztotta s most azt kezdik kimutatni, hogy a tisztviselőknek 20.000.000 frankot kitévő nyugdíjalapját is elköltötte az utolsó fillérig.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A háború máris sokkal hosszabb ideig tart, mintsem azt az európai hatalmak gondolták. A capverdi hajóraj és Sampson admirális flottája nagy ügyességgel kerülgetik egymást. Devey admirális birtokában tartja a manillai kikötő bejáratát s egyelőre még azért nem löveti Manillát, mert kimélni óhajta az idegen alattvalókat és a konzulátusokat. Spanyolországnak nagyon az érdekében fekszik, hogy ezt a dugsgazdag szigetcsoporthoz megtartsa magának s ezért töle telhetőleg nagy erősítéseket küld Manillába. Ugyanezt teszik az amerikaiak is, akik hatalmas szállító hajókon 10000 emberből álló sereget akarnak Devey rendelkezésére bocsájtani. Minthogy San-Francisco közelebb van Manillához, mint Cadix, valószínű, hogy az amerikai csapaterősítések hamarabb érkeznek meg Manilla elé, mint a spanyol csapatok.

A mai nap érkezett távirataink a következők:

A cavitei tengeri ütközet.

London, május 9.

Egy amerikai tengerésztest, aki a cavitei tengeri ütközetben részt vett, a következő eddig ismeretlen részleteket mondotta el a tengeri csata lefolyásáról:

Május 1-én, vasárnap, hajnalban álltunk csatarendbe és a harcvonalat teljes csendben fejlesztettük ki. Nesztelenül haladtunk a Corregidor-sziget felé, amely szinte kihaltan látszott. Hirtelen azonban dél felől villám cikázott fel: az ellenséges hajóraj észrevett bennünket és támadni kezdett. Ekkor Devey tengernagy parancsot adott a tüzelésre. Kürtző hangzott fel és nyomban rá oly szabályos gyorsasággal dördültek meg ágyúink, mint az óra ketyegése, míg a spanyolok összesen háromszor lőttek ránk. A hajóhad, élén az „Olympia”-val, tovább haladt.

Két órán át tartott a csata, mely alatt oly sűrű füst borította a tengert, hogy a jeladás is meg volt nehezítve. A spanyol „Christina” nagy vitézen vitorlázott felénk, de csakhamar égni kezdett és láttuk, hogy parancsnoka csónakon a „Castella” hajóra menekült. Ez azonban szintén leégett és így a spanyolok, dacára hősiességüknek, teljes vereséget szenvedtek. Azokat a hajókat, amelyek nem égtek el, mind sikerült elsüllyesztenünk. A tüzelés beszüntetése után konstataituk, hogy a mi hajóinkon nem esett kár, halottunk pedig nincs. Egy spanyol hajót, mely deltájában bevonta a lobogóját és azután ránk lőtt, azonnal elsüllyesztettünk.

Partraszállásunk alkalmával asszonyokból és férfiakból álló küldöttség arra kért, hogy kiméljük meg a kórházban fekvő betegeket. A spanyolok veszteségüket 1000 halottra és sebesülte teszik. Mi magunk a csata után a legnagyobb kimélettel voltunk irántuk és 200 spanyolt mentettünk ki a vízből.

Hol van a spanyol flotta?

Key-West, május 9.

Portau Princeből a következő távirat érkezett: A Haitisifokról érkezett jelentések szerint Sampson tengernagy hajóraját északi irányban látták. Portorico látóhatáron pedig 17 spanyol hajó tűnt fel, köztük hadihajók is. Tegnap érkezett német tengerészek azt beszélik, hogy délután erős ágyúzást halottak észak felől.

A hadihajók mozdulatai.

Lisabon, május 9.

A lapok azt írják, hogy tegnap délután az Epichel-fok mellett, Lisabontól délre 9 hajóból álló spanyol hajóhad déli irányban haladt el.

St-Thomas, május 9.

Az „Isabella 2.” spanyol cirkálóhajó ma reggel ideérkezett és az itteni spanyol konzullal váltott üzenetek után ismeretlen rendeltetéssel újra eltávozott.

New-York, május 9.

A „New-York Herald” washingtoni távirata szerint Mac Kinley elnök elhatározta, hogy a csapatok partraszállítását Kuba szigetén egy héttel elhalasztja.

Az Unio és a felkelők.

New-York, május 9.

A „World” közli Gomez felkelővezérnek mult hó 30-án kelt levelét, amelyben köszönetet mond az Egyesült-Államoknak a felkelőknek felajánlott védelemért. Ez két nép szolidaritásának és örök barátságának kötelességét képezi. Gomez továbbá azt mondja, hogy tudja, hogy a felkelők kormánya kész a felajánlott szövetséget elfogadni.

Az Unio tervei.

London, május 9.

A spanyol-amerikai háborúról ellentétes jelentések érkeznek. Némelyek szerint az amerikaiak az esős időszak beállta folytán a háború folytatását Kuba szigetén egyelőre a felkelőkre bízzák, mások szerint pedig Amerika a manillai győzelmen felbuzdulva, elhatározta, hogy a küzdelmet minden spanyol szigetbirtok ellen erélyesen folytatja és újabb 10.000 embert küld Kubába.

Chickamanga, május 9.

Felhivatalosan jelentik, hogy 40.000 önkéntest mindjárt bevonulásuk után mozgósítanak, úgy, hogy a már készenlétben levő tizenöt ezreddel együtt 50.000 ember fog készen állani, hogy Kuba szigetére induljon.

Don Carlos.

Briesszel, május 9.

Don Carlos újabb manifesztumot bocsátott ki, melyben hivatkozva a spanyol szocialistákat zárják ki körükéből. A mostani dinasztia bukását biztosra veszi, de a háború alatt újból nyugalomra inti a karlistákat.

Forrongás Spanyolországban.

Köln, május 9.

A „Kölnische Zeitung” madridi jelentése szerint több vidéki városban véres összeütközések történtek a nép és a csendőrség között. A fosztogató nép vak dühében megtámadta a csendőröket, kik fegyvereiket voltak kénytelenek használni és többet közülük lelőttek.

Paris, május 9.

A Havas-ügynökségnek jelentik Madridból: Linaresben tegnap zendülés tört ki. A zendülők az ablakokon keresztül a városházába hatoltak és kifosztották azt. A csendőrség benyomult a városházára és rálőtt a zendülőkre, akik erre revolverlövésekkel válaszoltak. A csendőrség kénytelen volt a szomszédos utcába visszavonulni. A zendülők löszert kerítettek és elkezdett harcot vívtak a csendőrséggel. Tizenkét ember meghalt és tizenöt megsebesült. Cadixből és más helyekről is zavargásokat jelentenek.

Béke hírek.

Madrid, május 9.

Az „Imparcial” ismét béke hírekkel áll elő. Szerinte a hatalmak már tárgyalásokat folytatnak egymás között az intervenció kérdésében, melyek befejezése után akciójukat megkezdik. S a g a s t a miniszterelnök hír szerint kabinetjét rekonstruálni fogja és abba egy-két kiváló tekintélynek örvendő államférfit fog felvenni.

Ütközet híre.

Madrid, május 9.

Hír szerint az Antilláknál heves harc volt a spanyol és az amerikai hajóraj között. Bővebb hír még nem érkezett. A porto-ricoi kormányzó jelentése szerint egy spanyol kereskedelmi gőzhajót, amely St-Thomasból indult el, egy hadi célokra felszerelt amerikai transatlanti gőzhajó földözbe vett. A spanyol hajónak sikerült egy hadihajó védelme alatt menekülnie.

TÁVIRATOK.

Ferencz Ferdinánd főherczeg Pólában.

Póla, május 9. Ferencz Ferdinánd főherczeg Hinke kikötő-tengernagy, Boschi tüzérezredes és Bock műszaki ezredes kíséretében ma délelőtt megtekintette a verrudellai erődítvényeket, a Giavanni úteget, a brioni-minorli erődöt és a fisellai torpedó- és tengeriakna-iskolát. Egy óraker a főherczeg a tengerészeti kaszinóban ebédelt és azután Rosetti kerületi főnököt és a pólai polgármestert fogadta. Később megtekintette a „Mária Terézia“ torpedózó hajót és délután fél öt óraker gözbárkán körutat tett a kikötőben.

Ferdinand utja.

Pétervári, május 9. A bolgár fejedelmi pár pétervári látogatásának, mely július végén lesz, csak az a célja, hogy Boris herczeget császári keresztapjának bemutassa. Az a hír, hogy a fejedelem az orthodox vallásra szándékoznék átlépni, teljesen alaptalan.

Zavargások Olaszországban.

Róma, május 9. Itt és Róma környékén állandóan nyugalom van. Csak Gonzanóban volt tegnap este a kenyér árának emelkedése miatt tüntetés. A tüntetők köveket dobáltak a rendőrökre és megkíséreltek néhány sütődébe betörni. A csapatok a tüntetőkre löttek, akik közül kettőt megöltek, néhányat pedig megsebesítettek.

Pisából érkezett hírek szerint tegnap este Pontederában tüntetések voltak. A tüntetők a polgármesteri hivatal elé vonultak, ahol kenyeret és munkát követeltek. A hatóságok ismételt szolítása daczára a zavargások tovább tartottak. A csapatokat és a rendőrséget követ dobálták meg. Minthogy a törvény szerinti felszólítás sikertelen maradt és a közép sem szűnt meg, a katonaság a tüntetők közé lőtt; három embert megölt, háromat pedig megsebesített.

Róma, május 9. Bava tábornok Rudini miniszterelnökhöz ma reggel a következő táviratot küldötte: Ma reggel elrendeltem, hogy a belvárosban levő ipari telepeket megnyissák és néhány külvárosi telep megnyitására is megadtam az engedélyt. Az éjjel teljesen nyugodtan folyt le.

A „Stefani“-ügynökség milanoi távirata szerint a belváros minden telepén dolgoznak és teljes nyugalom van.

Nápoly, május 9. Ma tüntetések voltak, amelyek arra irányultak, hogy a luciai műszer-gyár munkásait strike-ra bírják. A renazziában a szétmozgatták a tüntetőket, mire azok más helyeken igyekeztek gyülekezni. Monte-Calavariában összejövetés volt a rend fenntartására kirendelt karhatalommal. Egy ember életét vesztette, két katona megsebesült.

Róma, május 9. Bava tábornok ma délután Milanoból a következő táviratot küldte Rudini miniszterelnöknek: A zavargások híre sem a város beisejéből, sem a külvárosokból nem érkezik. Az üzleteket lassankint kinyitják.

A krétai kérdés.

Köln, május 9. A „Köln. Ztg.“-nak jelentik Pétervárról: Krétai hivatalos jelentés szerint a parancsnokló tiszték és a kandiak konzulok fáradozásainak sikerült kivinni, hogy a keresztények és muzulmánok az előőrsi vonalon összejöveleteket és vásárokat tartsanak. A hatalmak között a csapatok szaporítása ügyében folyt tárgyalásokat még nem fejezték be.

Athén, május 9. A Thesszalia kiürítésére küldött nemzetközi bizottság görög tagjai elutaztak Voloba.

Földcsuszamlás.

Laun, május 8. Unter-Rocowban földcsuszamlások voltak. A lecsuszamlott terület mintegy négy hold nagyságú. A csuszamlás közelében levő hat házikó közül kettő veszélyeztetve van.

A görög merénylők kivégzése.

Athén, május 9. Karditzit és Giorgist ma reggel Palamidi-erődben, Naupában kivégezték.

HIREK.

A belgák királynéja.

A napokban megirtuk, hogy Mária Henriette, a belgák királynéja, valóságos isteni gondviselés-szerű szerencsével menekült meg a biztos haláltól.

Ezt a hírt mindenütt örömmel olvasták, mert hiszen a királyné a mi hazánk szülője, aki, mint az öreg palatinus leánya, igazi magyar gyermek volt.

A budai várkertben, az aicsuthi park szálás jegenyéi alatt testvéreivel játszadózva, magyar népmesékkel mulatott, magyar dalokat énekelt és tudta a „Kis Tükör“ minden versét.

Miután Mária Henriette a belgák kis országába került, akkor sem felejtette el se hazája nyelvét, se hazája dalait és míg majdnem minden új, magyar könyvet meghozatott, hárfáján, melyen mesterileg játszik, nem ritkán hangzott föl egy-egy pusztai ábránd.

A hetvenes években sűrűn járt Magyarországra a királyné és ilyenkor rendszeren fivére, József főherczeg vendége volt.

Fényes, örökre feledhetetlen napjai voltak ezek az aicsuthi kastélynak; a királyné a szülői ház fedele alatt ismét vidám gyermeknek érezte magát és mindenféle mulatságokat kigondolt.

Sokat írtak azokban az időkben a lapok ezekről a magyaros izü mulatságokról és az egyik fehérvári fotografus csinált is egy elragadón kedves képet, mely a belga királynét, József főherczeget, nejét és néhány, az udvartartáshoz tartozó személyt örökített meg magyar népviseletben.

A Csaplár-erdőben, közel az aicsuthi kastélyhoz, viselték ezt a ruhát, mikor nagy majálist rendeztek a magas uraságok és a királyné maga gyurta az igazi fejezmegyei molnár csuszát, József főherczeg pedig zsványpecsenyét sütött.

Aicsuthi időzése alkalmából gyakran berándult a fővárosba is a királyné és elment a Nemzeti színházba, ahol az eredeti magyar dalművek előadását szerette leginkább.

Egy alkalommal, épen kapuzárás előtt volt, azt az óhaját fejezte ki, hogy Hunyady Lászlót szeretné hallani. Orczy Félix, az akkori intendáns kétségbeesett, mert az Opera elsőrendű tagjai már jórészt mind elutaztak. Futtatott az öreg Erkel után és kezeit tördelve interpellálta a magyar operisták és karnesterek honi nyelvén:

— Um Gott's willen was wer mer machen? Erkel is ráta gyérfürtös ösz fejt, de végre is így szólta a báróhoz:

— Befehl ist Befehl... Én már hozzászóltam ehhez. Voltam a Bach-világban is karmester, akkor ugy kellett dirigálni, hogy in Stehgreif hagytam ki hazafias jeleneteket, sőt egész felvonásokat is.

Vai ahogy összedoboltak néhány személyesítőt, jobb kardalnokokat is beugrattak és mire estére a magas vendég megjelent, Erkel már ott ült az emelvényen és fölhangozt a Hunyady László örökszép nyitánya.

Miután a királyné magyar tánczot is akart látni, beleszótték az operába a Dózsa Györgyből való fegyvertánczot.

Az előadásnak ez a része könnyen ment. Az első tánczosnő Rotter Irma volt akkor, aki majd minden operai előadásán tánczolt, migraine-je és szeszélyei solhasem voltak, sem fizetésfölemelést nem kért.

A fejedelmi vendég nagyon meg volt elégedve az előadással.

— Nagyon szép, nagyon kedves estét töltöttem, fejezzék ki önök elismerésemet az előadó személyzetnek is, mondá Orczynak és Erkelnek a távozó királyné.

Az öreg Erkel ennél a dicsőretnél úgy érezte, mintha gözfürdőt vett volna. Mint kitűnő karmester és ritka zenetalentum nagyon is jól tudta, mennyi snitzerre borított fátyolt a királyné kegyességére.

Egy izben a Balaton vidékét is beutazta Henriette királyné, még pedig többnyire köcsin, hogy kedve szerint tarthasson pihenőt.

Bejárta a Kisfaludy Sándor által megénekelte várakat és Szigligeten jártában történt vele a következő érdekes kis epizód.

A hintóról leszállva, udvarhölgyével egy kissé előbb ért be Tördemiczére, mint a kíséret.

A királyné egyenesen bement a pap udvarára, ahol a kálvinista tiszteletesasszony szívelyes vendéglátással fogadta az uri hölgyeket, megkérdezve, hogy mivel lehet szolgálatára a kedves ténssasszonykákna. A királyné aztán előadta, hogy utasok, előre siettek, mert még több társuk is jön.

— Talán komédiások, drágáim, oh! csak olyan szépen játszanának mint a tavalyiak, akik a „Csikóst“, meg a „Szökött katonát“ adták a jogyzó pajtájában — lelkesedett a jó tiszteletes asszony, mialatt nagy, mázos tában frissen sült lángost tett a két szép sugár nő elé.

A királyné már nem felelhetett. Az udvari köcsik épen megálltak a paplak előtt és az egyik köcsiből kiszállt József főherczeg, akit hűledezve ismert föl a papné.

Mária-Henriette azonban nem engedte a jó hangulatot elmúlni. Az egész társaság ott maradt ebédre a papéknál, akik ezt az ebédet soha világéletükben nem felejtették el. A balatoni ut emlékére aztán a királyné megvettette Kisfaludy Sándor összes munkáit és magával vitte Brüsszelbe.

Lapunk mai száma 22 oldal.

— A király megérkezése. Ő felsége a király holnap, kedden délben Bécsből Budapestre indul és esti 7 óra 20 perczkor érkezik meg Budapestre a nyugoti pályaudvaron. Ő felsége itt tartózkodása alatt szemlét tart az egész helyörség felett. Lesz egy díszszemle is a vérmezőn, melyet az eddigi megállapodások szerint szerdán reggel tartanak meg.

— Fenyvessy Ferencz főispán. A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy ő felsége gróf Esterházy Móriczot, Veszprémmegye főispánját ettől az állásától fölmentette és helyébe dr. Fenyvessy Ferencz országgyűlési képviselőt nevezte ki. A Fenyvessy eddigi pályafutására nem szükséges visszatekintünk; az ő szereplése annyira össze van forrva közéletünkkel, hogy apróra ismeri mindenki. A parlamentben, a publicisztikában és a társadalmi életben évek hosszú során át egyformán exczellált széles műveltségével, igazi európai látkörével és frappans szellemességével. Minden kérdésben meglepő tájékozottságot tanusított és amellett gondolkozásának előkelő nővéja, tiszta, férfiu karaktere, egyéniségének megvesztegető külleme egész pályája alatt tiszteletet és mély szimpátiákat biztosított neki. És mikor a hivatalos lap most közli kinevezését a veszprémi főispán-ságra, mindenki érzi, hogy a magyar főispáni kar benne egy elsőrendű erőt nyer s hogy Fenyvessy még nevezetes szolgálatoakat fog tenni a magyar közügynek.

— Személyi hírek. Kissingenből táviratozzák: Erzsébet császárné és királyné látogatására, aki Brückenauba való elutazását e hónap 18-ára halasztotta, Ferencz Salvator főherczeg és neje ma este idérkeztek. — Dr. Závori Sándor, a magyarok kedvelt orvosa, Gleichenbergbe nyári állomására utazott.

— Nansen Budapesten. Holnap, kedden, a magyar fővárosba érkezik Nansen, a híres északsarki utazó. A magyar földrajzi társaság elnöksége tegnap dr. Havass Rezső elnöklése alatt értekezletet tartott, melyen behatóan megbeszélték Nansen fogadtatásának részleteit. Berecz Antal főútkár már Bécsben üdvözölni fogja a földrajzi társaság nevében Nansen-t, aki nejevel és Peteresen, krisztániái osztrák-magyar főkonzul és ennek neje és leánya kíséretében kedden délután 1 óra 50 perczkor érkezik meg a nyugoti pályaudvaron Budapestre. Itt a földrajzi társaság nevében dr. Havass Rezső alelnök, a főváros közbnsége nevében pedig Halmoz János polgármester fogja üdvözölni. A fogatok a Teréz-köruton, Andrásyuton, Fürdő-utcán és a Dorottya-utcán át hajtának a Hungária szállodába, ahol Nansen megszáll. A felolvasás este 7 óraker lesz a Vigadó nagytermében, hol Vámbéry Armin, a földrajzi társaság tiszteletbeli elnöke fog elnökölni. A parkklub

helyiségeiben — mint megírtuk — Nansen tiszteletere estélyt rendeznek. Az estélyen báró Radvánszky Géza rendez kis hangversenyt, melyre meghívta: Arnoldson Sigried, az Operaházban most vendégszereplő svéd művésznőt, Takács Mihályt, az Opera baritonistáját, Kun László cimbalomművészt és Nozeda Karolyt, az Operaház tagját.

— **Ebéd a képviselőház elnökénél.** Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke ma ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak: Berzeviczy Albert és Láng Lajos képviselőházi alelnökök, gróf Eszterházy Kálmán, Hock János, Lakatos Miklós, Molnár Antal, Nyegre László, Perczel Béni, Rakovszky István és Dedovics György képviselőházi jegyzők, Csávosy Béla házelnök, továbbá Bíró Lajos, Bornemisza Ádám, Buzáth Ferencz, Dániel Márton, Jónás Odón, Kobek István, báró Nopcsa Elek, Oláh József, Vargics Imre és gróf Wass Béla gazdasági bizottsági és Blaskovics Ferencz, Ferlitska Kálmán, Goldis József, Herceg Ferencz, Olyás Bálint, Kammerer Ernő, Kálmán Karoly, Lehotzky Antal, Szaplonczay Miklós és gróf Széchenyi Tivadar, könyvtári bizottsági tagok. Az ebéd legvidámabb hangulatban ért véget. Toastok mondása meg volt tiltva s ezt az elnöki tilalmat — nem csekély erőfeszítéssel — meg is tartották a Ház elnökének vendégei.

— **Ki a nagyobb rabló?** Az osztrák delegátusok már itt járnak-kelnek a magyar fővárosban s ki örömmel, ki bosszúsággal nézegeti mi minden épült, szépült Budapesten két esztendő óta. Itt van Budapesten a híres-neves szájhős Bielohlavek is, a dühöngő antiszemita, aki a minap is elkövetett egy örökbecsű mondást „so was hab ich schon gefressen!“ Nos, a nagy faló ma Janda cseh képviselővel és még egy delegátussal bejárta a várost s a többek között megnézte az épülő új parlamentet is. Egy szolgálta vezette őket körül a hatalmas palotában. Egy délezeg legény, aki azonban nagy ügyességgel magyarozta német nyelven a német uraknak, hogy miket látnak. S a német urak egyik ámulatból a másikba estek, mindinkább bámultak a tündérpalota csodáin. A magyarfaló Bielohlavek pedig mindegyre sárgább és zöldébb lett, egyre türelmetlenebbül, dühösebben járt-kelt a fényes márványtermekben, s mikor a dísztermet meglátta, annyira erőt vett rajta a düh és sárga irigység, hogy odaszólt a társainak.

— Ja, die Ungarn können sich sowas erlauben. Sie haben uns seit 67 ausgeraubt. (A magyarok megengedhetnek magoknak ilyeneket, mert 67 óta kiraboltak bennünket.)

A kalauzó szolgálta kifeszült a melle s a szavak hallatára. De nem dobta ki a vendéget, csak büszkén odaszólt neki, persze szintén németül:

— Hisz az urak meg 300 esztendőn keresztül raboltak bennünket azelőtt.

Bielohlavek szótalanul távozott. Nekünk meg öröm látni, hogy a képviselőház magyar szolgálta legalább is olyan intelligens politikus, mint a hangosszavu német delegátus.

— **Templomszentelés Bözörményben.** Nagy ünnepe volt tegnap a hajdu-bözörményi görög-katolikus egyháznak. Az új román stílusban épült kőtorony templomot tegnap szentelték fel. A feltisztelésre maga Firczak Gyula munkácsi püspök vállalkozott, aki Jankovics János kanonok és a környék görög-katolikus papságával együtt már szombaton érkezett Bözörménybe. A templomszentelésre az egész vidékről közel 3000 főnyi közönség jött el. A szertartást Firczak püspök 18 pap segédlete mellett végezte. A ceremónia után a püspök a tisztelgő küldötségeket fogadta, melyek mindegyikéhez hosszabb beszédet intézett. Délben 150 terítékű banket volt, melyen Firczak püspök mondta az első felköszöntőt a királyi párna.

— **A macedóniai izgatás.** Szófia ből jelentik, hogy a bolgár határorok több egyént, kik a török határon át akartak szökni, letartóztattak. A letartóztatottak fegyverrel és löszerezrel is el voltak látva. Bolgár politikai körökben azt tartják, hogy legnagyobb valószínűség szerint ezek a macedóniai bizottság tagjai voltak, kik Macedóniába akartak jutni, hogy ott a nyugalmat megzavarják.

— **A László-gyermekotthon felavatása.** A József főherceg által Cirkvenicán alapított László-gyermekotthont ma avatták fel. Mint levelezők jelentik, a régi kastélyra alig lehet ráismerni.

Pompás, hatalmas épület lett belőle, amely viruló zöld park közepén áll. A hatalmas kapu homlokzatán József főherceg czimere díszlik, míg ettől balra fekete márványtáblán aranyozott betűkkel az épület régi rendeltetése, jobbra pedig ugyanilyen márványtáblán az új rendeltetése és a nagylelkű alapító neve van bevésvé. A gyöngye, beteges gyermekeket felekezetre jvaló különbség nélkül felveszik ebbe az otthonba, ahol a kitünő tengeri levegő, az orvosi kezelés egészséges embereket nevelhet belőlük. Dél előtt 9 órakor a fiúcsalad elment a kormányzóság „Előre“ nevű gőzöse, árbozta tetején a Habsburgok lobogójával. A hajó fedélzetén József főherceg és neje Klótild főhercegnő, leányaik Erzsebet és Klótild, valamint az egész kíséret és sok meghívott vendég foglalt helyet. Dél előtt 11 órakor kötött ki az „Előre“ gőzös az összegyűlt sokaság folytonos zsvió-kiáltása közt Cirkvenica partján. A móló végén felállított gyönyörű diadalív előtt Car polgármester üdvözölte ő fenségeiket. József főherceg horvátul megköszönte az üdvözlést, mire az egész menet folytonos taraczkövések és zsvió-kiáltások közepette haladt a kies helység tisztán horvát lobogókkal feldíszített fővezérszékén az ősi kastélyba, amely eszelőtt a Szent-Pál szerzet otthona volt. Az iskolás gyermekek hosszú sorfala között az ódon szentegyház felé haladt a menet, ahol megkezdődött a mise, melyen a cirkvenicai plébános czelebrált, miután Maurovic zenggi püspök akadályozva volt a megjelenésben. Ennek végeztével a plébános felavatta a Lászlómenhelyet; a felavatás alatt a főhercegi pár a lépcsőn állott. A szertartás kezdetén és végén az iskolásgyermekek a néphymnuszt énekelték. Ezután a menhelyet tekintette meg a fenséges pár és kísérete. A kastély az Adria tőszomszédságában épült, ablakaiból gyönyörű kilátás nyílik a távoli partokra. A kastély tőszomszédságában ódon templom áll, délre pedig gyönyörű délszaki növényzettel borított kert terül el. A László-otthonban eddig is kilenc beteg gyermek nyer ápolást, de már a napokban megszorodik a számuk. A gyermekotthonban egy árvaházi főnöknő vezetése alatt négy magyarországi és három fiumei irgalmasnővér működik. A kastély megtekintése után nagy banket volt. Az asztalfőn József főherceg foglalt helyet, balján Nikolics Ogulin főispán ült. Ma volt József főherceg idősebb leánykájának, Klótild főhercegnőnek 14-ik születésnapja és így a hercegisasszonyt is minden oldalról elhalmozták jókívánságokkal. Banket után a fenséges család a meghívott vendégekkel együtt egynegyed 4 órakor az „Előre“ gőzössel visszautazott Fiuméba, ahonnan a főherceg még ma elutazott.

— **A titkolózó miniszter.** Darányi miniszterre leginkább aprehendálnak az újságírók, mert soha se mond nekik semmit. A nagy Metternich óta ő a legtitolozóbb miniszter. Ma is körülfojták a folyosón, pedig harapófogóval sem lehet tőle kivenni semmit: Mi baj van? — kérdék úgy déltájban, akik az ölesőbb kenyér dolgában szerettek volna információkat s látták levert, rendkívül szomorú arcát. Darányi összeszorította ajkait és rohant el a folyosón ki a korridoron és a kapun. Valami nagy baj lehet — suttozták a háta mögött. Egy félóra múlva visszatért mosolygó édes ábrázattal s a kérdezősködők csoportja előtt elhaladva (kik még mindig együtt trécseltek azóta), titokzatosan sugta egyiknek a fülébe:

— Most utólagosan már bevallhatom, mi volt a baj, fáj a fogam, hát elmentem kihuzatni.

Az illető újságíró keserűen jegyezte meg: — Az az átkozott fog-doktor az egyetlen lény, aki excellenziából kihuzott valamit.

— **Jégverés.** Miskolczi tudósítónk táviratozza: A Forróencs melletti Gibarton és környékén vasárnap borzasztó jégeső pusztított, mely a vetésekben és a gyümölcsösökben roppant károkat okozott.

— **Wlassics a Theresiánumban.** Béc s ből táviratozzák: Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ma meglátogatta a Theresiánumban, hogy az ott tanuló magyar ifjak felett szemlét tartson. Br. Pido li igazgató a tanári kar élén fogadta a minisztert, aki az összes magyar növendéket bemutatatta magának. A miniszter számos kérdést intézett a növendékekhez és szorgalomra buzdította őket, hogy majdan hazájuknak hasznára váljanak. Az igazgató mintegy 18 osztrák növendéket, akik a magyar nyelv tanulására jelentkeztek, is bemutatott a miniszternek.

— **Ez is párhaj!** Egri levelezőnk írja: Véres párhaj volt tegnap Egerben az érsekkertben. A dolog története röviden ez. Klein Lajos reáliskolai I. osztályu tanulót mélyen megsértette Selmecey Gábor reáliskolai I. osztályu tanuló. Természetes, hogy ilyen dolgot két I. osztályu tanuló csakis párhajjal intézhet el. Meg is választották a tanukat — akik sokat tárgyaltak és végre abban állapodtak meg, hogy három ködörös döntse el az igazságot. Selmecey fejébe, Klein pedig arczába kapott ütést egy-egy kövel. A vér láttára a „segédek“ beszüntették a további dobálást. A felek kibékülve távoztak a véres párhaj színhelyéről.

— **Kiesett a vonatból.** Batiszta József, 19 éves hajós Orsováról a fővárosba utazott. Kőbányánál kinyitotta a vagon ajtaját, hogy friss levegőt szívjon, de ekközben oly szerencsétlenül esett ki a sinekre, hogy fejét összezúzta. Esméletlenül állapotban került a Rökus-kórházba.

— **Fölrobbant gyógyszerár.** Borzasztó robbanás történt Franciaországban, az Orne departement-beli Fler s gyógyszerárban tegnapelőtt este 9 órakor. Az asztalok, a padló, az ajtó és az ablakok teljesen szétrombolódtak. A szétrombolódott fadarabok az utcára röpültek és sok embert megsebesítettek. Sok kárt tett a robbanás a szomszédos üzletekben és lakásokban is. A gyógyszerárban levők mind súlyosan megsebesültek, közülük kettő életveszélyesen. A szolgák és a lakók közül is többen megsebesültek. Hogy mi okozhatta a robbanást, azt még nem derítették ki és aligha fogják is megtudni, mivel a robbanás pillanatában az egész gyógyszerár lángba borult. A tűz még inkább fokozta a veszedelmet, mert senkinek sem volt bátorsága a gyógyszerárba bemenni. A tűzoltók is nagyfélve oltogatták a tüzet és csak késő éjjelkor tudták teljesen elfojtani. A kárösszeget még nem állapították meg, azt azonban tudják, hogy sok ezer forintot tesz ki. A vizsgálatot megindították.

— **Járványos betegségek.** Kolozsvári tudósítónk jelenti, hogy több kolozsvárt megyei községben súlyos kimenetelű pellagra-betegedések fordultak elő. A járvány terjedésének megakadályozására a főörvos és illető községekbe leutazott és a szükséges intézkedéseket megtette. — Sziksón — mint levelezőnk jelenti — a difteritisz-járvány annyira terjed, hogy valamennyi iskolát bizonytalan időre bezártak.

— **Katonai tisztek verakadéso.** Zágrábi tudósítónk jelenti, hogy Belováron nagy botrány tartja izgalomban a lakosságot. A múlt héten történt, hogy abba a vendéglőbe, amelyben M. U. gyalogoshadnagy ült, belépett N. honvédfőhadnagy, kivel a hadnagy haragban van. A főhadnagy, állítólag, M. hadnagyot meglátta, mire ez kardot rántott és a főhadnagyot fején súlyosan megsebesítette. A vizsgálatot megindították.

— **A kártyavetés eredménye.** Pénteken Tiszapolgárra egy fiatal oláh cigányasszony vetődött be, ki minden háznál kínálta kártyavető művészetét. Enczi János földmives házába is meglátogatta, kinél csak egy idősebb asszony és két leány volt otthon. Ezek alsinte vonakodtak kártyát vetetni, de az oláh cigányasszony ékes beszéde felbraztatta bennök a kíváncsiságot. Ekkor az oláh cigányasszony előadta, hogy a kártyavetés csak akkor lesz érvényes, ha az idősebb asszony elmegy a huszadik házába és a leányok minden selemkendőt, ruhát összeszednek és összekötnek egy csomóba. Az oláh cigányasszony szava parancs volt, teljesítették szavát, az idősebb asszony alment

a huszadik századba, amikor is a cigányasszony — hogy minél fogatosabb legyen a kártyavetése — egy üvegcsét vett elő, melyet a két leánynak meg kellett szagolni... Ezután a két leány elaludt s a már ekkor csomagba kötött se-lyemkendőket s más értékes holmikat a cigányasszony magához vette és eltünt vele a községből. A csendőrök a nyomozást azonnal megindították ellene s rövid idő alatt Nánáson sikerült elfogni a kártyavető cigányasszonyt, akit visszakisértek Polgárra.

— A lakatosok baja. A napokban megtörtént, hogy a lakatos-ipartestületnek a dohány-üzemében levő munkaközvetítője előtt egy lakatossegéd megvert egy rendőrt. A rendőr emiatt a lakatossegédet följelentette a rendőrségnél, mely nagy szigorúsággal jár el a többi lakatossegéd ellen is. Tegnap egy csapat rendőr körülfogta a munkaközvetítőt és az utcán meg a helyiségben ácsorgó segédeket bekísérte. Vagy hetven lakatossegéd került a VII-ik kerületi kapitányság elé, ahol Tóth Lajos rendőrkapitány valamennyit elítélte 3 forinttól 30 forintig terjedő pénzbüntetéssel, esetleg 1—2—3 napi elzárásra. Az elítéltek felebbezni akartak, de a kapitány kijelentette, hogy ehhez nincs joguk. Azután valamennyit kiszállították a tolonczházba, ahonnan büntetésük kitöltése után a legtöbbjét valószínűleg eltolonczolják.

— Vasúti balesetek. A Brassóból Budapestre induló személyvonat tegnap este Apáca állomás közelében, a hova este 9 órakor szokott érkezni, a 267. számú őrház mellett levő átjárónál elgázolt két lovat. Az őr ugyanis elszunnyadt és elmulasztotta a sorompókat leereszteni, minek következtében Márton Miklós apáczai lakos a sineken át akart hajtani. Az épen oda érkező vonat felfordította a kocsit és a két lovat elgázolta. A kocsiban ülő öt utas jelentéktelenül megsebesült. Az őr ellen megindították a vizsgálatot. — Párisból távították: A Baselből jövő gyorsvonat ma délután két órakor a f o u l a i n i állomáson összeütközött egy posta-vonattal. Több ember megsebesült.

— Öngyilkossági kísérlet a börtönben. Ortel Gyula 23 éves pinczért valami apróbb lopásért a VII. kerületi kapitányságra kísérték, majd letartóztatták. Alig volt pár percig a börtönben, zsebkendőjét a nyakára csavarta oly erővel, hogy fuldoklott, amikor Halász János rendőr észrevette s megszabadította a kötélektől. Az illető e közben oly heves szivgörcs vett erőt, hogy eszméletlen állapotban szállították a Rókus-kórházba.

— Legjobb minőségű és színtartó harisnyák és sportruházatok a legnagyobb választékban Heyek Adolfnál IV., Szervita-tér 8. „Vadászbőr.”

— Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 21. Telefon.

A spanyol haditengerészet.

A spanyol tengeri hadierő kerek számban 13500 képzett tengerésszel rendelkezik, nem számítva a tengeri gyalogság és tüzérség 8500 emberét. Aki egy spanyol hadihajó fedélzetén hosszabb ideig élhetett, meg lesz győződve e tengeri erő kitűnő voltáról. Férasztó, folytonos szolgálat és szigorú fegyelem képezik a spanyol tengerész életének legjellemzőbb vonásait. Szolgálatát nem közönséges akaratot, a tengerészelet igaz szeretetét és jó adag nélkülözést követel meg.

Energikus, becsületes jellem, majdnem gyermekies nyíltszívűség és jó szív jellemzik a spanyol matrózt kiváltképen. Szolgálati szabályai sokkal szigorubbak, mint a szárazföldi hadseregben, kötelességei súlyosabbak, szolgálati ideje hosszabb. Hazamos tartózkodást a kikötőben nem igen szeret, csak a veszélyekben, áldozatokban gazdag tengerészeletért rajong. A tisztességes, energikus, lojális jellemek többségben vannak közöttük, de hidegvér és bátorság valamennyinek tulajdona. Az idősebb tengerész szereti gúnyolni a rekrutának gyermekes, fejletlen alakját és gyakran ülteti fel a Barco fantazmáról, a Real Pantuflorol vagy a komikus Tio Corandorol szóló mesékkel.

A spanyol tengerészeknek a kikötőben való viselkedéséről bátran lehet következtetni szűkebb hazájára. Az andaluziai egyenesen a csapatokba siet, a gallegói ügyes-hajós dolgait látni el, a cataloniai pedig hamarabb tér vissza a fedélzetre

mint ahogy szabadságideje letelt. Mindannyi csak a tengerért él.

A napkelte a munka kezdetét jelenti a fedélzeten.

Alig harsan fel az ébresztő, alig hangzik el az imára hívó kürtjel, már megszólal a kormányos hangja:

— Santos y buenos dias. Fuera pareza, arriba muchachos (Félre a lustasággal. Előre fiúk!) A legénység fele azonnal a munkához lát, míg a másik fele reggelijét — kávét, kétszersültet, egy kevés füstölt húst — fogyasztja el.

Megkezdődik a fedélzet tisztítása. Négy vagy öt sor, mindegyikben nyolcz-tíz ember, seprűkkel felfegyverkezve halad visszafelé, vízzel és homokkal dolgozva, miatt a kormányos hangja megszólal:

— Largo escoba (fel a seprűkkel!)

A tengerész mezitláb, feltűrt nadrággal végzi a tisztítást, majd a hajó orrán mosakodik és ezt is oly pedánsan végzi, mint a fedélzet tisztítását. Új kürtszó új munkára hi. A napnak többi részét a fémek, lövegek, fegyverek tisztítása és gyakorlatok töltik be, a munkát csak az ebéd és vacsora ideje szakítja meg.

Ebédkor a batriának tágas terét a lövegek között mindkét oldalon kis asztalok foglalják el, amelyeknél már mindenki ismeri helyét. A legidősebb osztja szét a kenyeret, az ételeket és bort, ő hoz a konyhából újabb készletet. Fedetlen fővel eszik a legénység, fedetlen fővel megy keresztül a termen az őrtiszt. Mikor pedig újabb kürtszó az ebéd végét jelzi, villámgyorsan tűnnek el az asztalok, edények. Ily étkezés a fedélzeten határozottabban ünnepélyesebb, mint a szárazföldön. A munkában gazdag napot ima rekeszti be.

A tisztnek mindennél a foglalatosságánál jelen kell lennie. Ehez járulnak a gyakori őrszolgálatok, melyek a tengeren 4, a kikötőben 24 óráig tartanak. A tisztnek ez idő alatt nem szabad pihennie és nehéz szolgálata még nehezebbé lesz a viharos napokon és éjeken.

A spanyol tengeri hadapród teoretikus kiképzését három éven át a ferrolli „uszó tengeri iskolán”, az „Asturias” fregattán nyeri, gyakorlati kiképzésének helye a „Nantilus” corvette fedélzete, majd a cartegenai torpedóiskola. A tisztől nagy képzettséget követelnek és minden rangemeléshez hosszú gyakorlati szolgálat és egy vizsga lététele kívánatik meg.

A tisztnek sorában különben karakterisztikus típusokkal találkozunk; a spanyol tengerésztiszt minden komolysága mellett is szeretetreméltó és előzékeny.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Az orvos. Az orvos, The Medicin-Man, ez a legújabb londoni színházi szenzáció címe. A cím, ugyebár, eléggé egyszerű? De milyen egyszerű emez, épen oly rettenetes a darab tartalma. Trail és Hichens ötfelvonásos darabjának meséje a következő: Tregenna doktor, akinek szerepét a nagy Irving játszotta, csodálatos ember. Magnetikus, ellenállhatatlan tekintetű, vas energiájú és nagy tudományu ember. Különböző elmeorvos és beteget, vagy mint ő szokta mondani, medijumait, csupán a tekintetével gyógyítja. Páciensei közül kettővel foglalkozik különösen sokat: egy deliriumos kikötői munkással, akit akkor fékezett meg, mikor a templom előtt a pap jelenlétében verte a feleségét, a másik London legszebb és legbájosabb leányának egyike, Belhurst lord leánya, lady Sylvia. (Ezt a szerepet Irving hírneves partnere, Ellen Terry játszotta.) Az orvos nem volt mindig olyan hidegszívű. Valamikor szerelem is hevítette most már csak a tudományért lángoló szívét, de — vesztés fel maradt. Abban a pillanatban, mikor először látja meg Sylvia-t, észre lehet rajta venni, hogy nem volt szerencséje a szerelemben. Belhurst lord elárulja Tregennának, hogy a felesége megölte és a tébolydában is halt meg. Attól tart tehát, hogy talán a leánynak is van bajlma az örökségre. A fiatal teremtesnek sok kéréje van, köztük nem egy olyan, akihez szívesen adná. Addig azonban, míg meg nem győződött elméje teljes ép-ségéről, nem akarja férjhez adni. Tregennára bizz-

tehat, hogy figyelje meg a ha szűkebb, vigye el az intézetbe.

Az orvos néhány napi megfigyelés után — amelyről azonban a leány semmit sem tudott — kijelentette az apa előtt, hogy lady Sylvania magával kell vinnie, mert állapota rövid idő múlva aggasztóvá válik. Tregenna megtudta a leánytól, hogy ki volt az anya és kiderült, hogy az ő ideálja volt, aki kökeménynyé tette a szívet azzal, hogy nem viszonzta a szerelmét. Azt már aztán tudta az orvos, hogy miért örült meg az asszony. Boszura vágyott a rettenetes erejű orvos és elméjében rettenetes eszme fogamzott meg.

— Ha gyógyítani tudom az elmebetegséget, — mondta sötét indulattal — miért ne tudnám beoltani is? Azt tudja, hogy Sylvania semmi baja sincs. Az apának mondott diagnózis haragság volt, amelyet akkor eszelt ki, amikor még nem volt meg fejében a boszu gondolata, csak valami sejtelmes érzés parancsolta neki, hogy kerítse hatalmába a leányt. Az ördögi lelkű orvos nagy örömmel látta néhány nap múlva, hogy rettenő munkája sikerül, a leányon már jelentkeznek az örökség tünetjei. Már-már örülni kezd győzelmének. Ekkor azonban megtudja, hogy a lord nem tőle hódította el az asszonyt, hogy ő semmit sem tudott jegyezni vele, az orrossal való barátságáról; megtudta továbbá azt is, hogy a leány nem saját hajlamát követte, hanem a szülői parancsnak engedelmességet, mikor kezét a lordnak nyújtotta. Az orvos most nagyon megbánja, hogy a leány ellen ezt a merényletet elkövette. Meggyógyítja hát Sylvania-t és gyógyulást viszi haza az apához.

Sylvia-t gyakran látta az intézetben a deliriumos kikötői munkás. Tregenna tervéről semmit sem tudott ugyan, de azért nagyon érdeklődött Sylvia iránt, akihez nagy szeretelmet érzett. Mikor az orvos hazavitté apjához a leányt, a deliriumos ember örjöngeni kezdett, hogy megfosztják ideális szerelme tárgyának látásától. Már most minden dühével az orvos ellen fordult, aki az ő akaratát eddig teljesen lenyűgözte. Aranyosbá játszó május hajnali szürkületkor megöli a deliriumos munkás a hatalmas, földöntuli erejű embert, a nagy orvost. Ezzel végződik az elejétől végeig rémséges dráma.

* Dell Emma kisasszony — mint értesülünk — kilépni készül a Vigszínház kötelekéből. Nem igen adunk hitelt e híreknek, mert tudjuk, hogy Dell a színház egyik legtehetségesebb és legkedveltebb tagja. Nem hisszük, hogy a Vigszínház, mely már annyi jeles művészt vesztett rövid fennállása óta, elengedi mienni e jeles művésznőt, kit a közönség kedvel és ki oly jó szolgálatot tehet az intézetnek, mint a szerződött tagok közül csak kevesen.

* Ifjúkori balesetek. Ezen a csimen D. s c h á n Achill, a temesmegyei volt alispán, nagy keringőt írt zongorára. A fűzet ára 3 korona és minden zeneműkereskedésben kapható.

* Jótékony előadás. A Vigszínházban kedden, május 17-én, jótékony előadás lesz a „Budapesti Újságírók Egyesülete” segítő-alapja javára. Az előadás programját, mely a legérdekesebb színpadi specialitásoknak lesz a foglalatja, most állítják össze s e napokban adják közre. Jegyek már most előjegyezhetők a budapesti újságírók egyesületében (Károly-körut 4.) és a Vigszínház pénztáránál.

* Kisfaludy-színház. A Kisfaludy-színházban holnap „Rip van Winkle” kerül színre. Ez alkalommal lép fel először Csáky Ferencz, a színház-ujjonan szerződötelt baritonistája, aki azelőtt Nyírán énekelt. Fellép továbbá P a j e r Emilia, akit régóta ismer a fővárosi közönség.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* A Schenk könyve magyarul. A bécsi professzor könyve, amely a nemi viszonyra gyakorolt befolyást tárgyalja s amelyet már ismerettünk, ma már magyarul is megjelent. Lampel Róbert adta ki s a csinos kötet ára 2 forint. A magyar kiadáshoz dr. Schenk Lipót a következő előszót írta:

Örömteljes érzés vonul át a lelkemen, miközben azzal dicsekedhetem, hogy szülőföldem lakosainak műveim egyikét magyarul nyelven adhatom át. Távoll azon helytől, hol kiképzésem első

alapja vetetett meg, a tudományos tevékenységnek szenteltem magam és második hazámban oly felvételt részesültem, melynek következtében a természettudományok előmozdításában közre is működtem.

Életemet csak Magyarországnak a művészet és tudomány minden terén tett öröndetes előhaladására vidította fel, úgy, hogy öreg napjaimban is büszkeséggel mondhatom, hogy szülőföldem, melyben életem első éveit töltöttem, Magyarország, oly ország, mely a kultúrában minden tekintetben kimagaslik.

Elvárom tehát, hogy honfitársaim — tekintettel a feldolgozott tárgy nehézségére — oly igazságosak lesznek, hogy velem szemben a teljes szigorat alkalmazzák; a hivatottak a megvetett alapon tovább kutassanak és munkálkodjanak.

1898. május havában.

Schenk.

(Ürmeéről, Magyarország.)

FŐVÁROS.

(10 állás és 166 pályázó.) Az újonnan szervezett községi óvónői állásokra hirdetett pályázat hetedikén, délután 12 órakor lejárt. Az eredmény fényes — avagy inkább megdöbbentő és szomorú, mert a tíz állásra nem kevesebb mint 166 pályázó jelentkezett. Annál szomorúbb ez a körülmény, mert a tíz állás tulajdonkép már be van tölthető ideiglenesen (a fővárosnál mindig előbb töltik be az állásokat, csak aztán írják ki a pályázatot), sőt ezen fölül is van még három olyan, aki már egy éve ideiglenesen működik. Magától értetődik, hogy az ideiglenes személyzetet fogják első sorban előnyben részesíteni, így azok, akik jelenleg szolgálatban nincsenek, a bszolute nem is számíthatnak a megválasztásra. A százötvenhárom idegen pályázó közül mindössze tizenhatet fognak jelölni, a többi 136 szóba se jön s még az a reménye sem fog megmaradni, hogy rövid 1—2 év alatt bejusson a városhoz, mert ha újabb állásokat szerveznek, első sorban megint azokat fogják alkalmazni, akik jelölve voltak (szóval, akiknek protektorok van), de megválasztva nem lettek — De szomorú ez a nagy konkurrenzia azért is, mert a pályázók legnagyobb része kenyér nélkül van s nem tudja őket elhelyezni a kultuszminiszter se. Az óvónépezzék sokkal több óvónőt képeznek, mint amennyire szükség van. Ha a kised-óvászról szóló törvényt mindenütt teljes egészében végrehajtanák, nem volna semmi baj, de sajnos, ez a törvény egyelőre még csak programnak tekinthető, melynek végleges keresztülvitele, épen úgy mint a népoktatási törvényé, évtizedeket fog igénybe venni. Maga a főváros is, mely egyike a leggazdagabb törvényhatóságoknak s mely iránylag óriási összegeket fordít kulturális célokra, nem képes vagy legalább nem siet egyezre végrehajtani a törvényt. A lakosság számát véve alapul, szükség volna legalább 60—70 óvodára és nincs több 25-nél. S ha a főváros nem tesz eleget törvényben előírt kötelezettségének, mit tegyenek a szegényebb városok és még szegényebb községek?

A múlt hónap számokban.

A főváros közigazgatási bizottsága ma tartotta rendes havi tanácskozását a közbiztonság, közegészség, adó, közoktatás ügyének múlt havi állapotáról. Két nevezetesebb momentum volt az értekezletnek. Az egyik a sebes kocsihajtás miatt való interpelláció, amelyre a rendőrség képviselője megnyugtatóképpen azt felelte, hogy van erre szabályrendelet is, a másik pedig az adófelügyelőség jelentése, amely szerint szaporítani kell az adószámviteli hivatal személyzetét, mert így az adóbejárat nem kielégítő.

A rendőrség jelentése szerint a főváros személy- és vagyonbiztonsága április hónapban kétféleképpen volt. A rendőrség tudomására 1156 bűntendő cselekedet jutott. Ezek közül az ember élete és testi épsége ellen irányult 186. A vagyon elleni bűncselekedetek száma 837 volt. A bűnügyi osztálytól 337 egység volt előzetes letartóztatásban; a fegyver- és tolonczügyi osztálytól pedig 2269.

Gelléri Szabó János személyes tapasztalathól tudja, hogy a rendőrség épületének környékén, a lánchíd tájékán, a sebes hajtás miatt folytonosan veszélyeztetve van a közönség személyes biztonsága. Legutóbb Sárkány Józsefet, a királyi tábla elnökét is elgázolta egy bérkocsis csak a véletlennek köszönhető, hogy Sárkány súlyosabb sérüléseket nem szenvedett.

Pekáry József főkapitányi helyettes azt feleli, hogy a rendőrség megteszi a kellő intézkedéseket és alkalmazza a büntetéseket. A bizottság ezt a jelentéssel együtt tudomásul vette, s áttérték az iskolák ügyére.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter azt akarja, hogy a tanköteles gyermekek összeírása az eddigi módon történjék. Halmos János polgármester megjegyzi, hogy a tanács a legközelebbi közgyűlésen tesz ebben az irányban előterjesztést, még pedig a statisztikai hivatal főnökének jayalata értelmében, aki, mivel a külön összeírás 10,000 forintba kerülne, helyesebbnek tartaná, ha az összeírás az 1900-ban tartandó általános népszámlálás alkalmával történne. Helyeselték.

Az adófelügyelő jelentése szerint áprilisban egyenes adóban az állampénztárnál 778,598 forint 76 krajczárt fizettek be. Tavaly áprilisban 740,565 forint 88 krajczárnyi volt a befizetés. A fővárosi adópenztárnál befizettek 263,617, a múlt év április havában pedig 301,374 forintot. E szerint az összes eredmény április hónapban a tavalyinál 275 forint 88 krajczárral kevesebb. Megjegyzi az adófelügyelő, hogy ez a csekélyebb eredményű befizetés részben a rossz gazdasági viszonyoknak, főleg azonban annak tulajdonítható, hogy az adószámviteli hivatalok a szükséges személyzettel nem rendelkeznek s így a behajtás közül nem képesek a kellő intézkedéseket megtételére. Bélyeg- és jogilleték címén befolyt április hónapban 749,538 forint 36 krajczár, 154,217 forint 12 krajczárral több, mint tavaly ilyenkor.

A közegészségi állapot márczius havához képest nem igen változott. Meghalt áprilisban 1208. A hevenyragályos betegségek száma 114 esettel apadt. Vörheny 19, difteritisz 53 esettel volt kevesebb. Elve született április hónapban 1828 gyermek, meghalt 1208 ember. Tudomásul vették s ezzel az úlés be is végződött.

VIDÉK.

* (Hivatalvesztés tanácsos.) Hevesmegye fegyelmi választmánya — mint levelezőnk táviratozza — Kemény János gyöngyösi városi tanácsost hivatalos teendőinek mulasztása miatt hivatalos állásának elvesztésére ítélte.

* (Uj főgondnok.) A mezőtúri evangélikus református egyházkerület a napokban tartotta főgondnok- és presbyter választó gyűlését, mely alkalommal négy jelölt közül, dr. Nyíry Kálmán ügyvédet választották meg egyházi főgondnokká.

* (A szatmári népgyűlés.) A szatmár-németi függetlenségi polgárság tegnap délelőtt tartotta meg az önálló vámtérület érdeksében összehívott közgyűlését, amelyre a fővárosból Kossuth Ferencz, Hentaller Lajos, Papp Elek, Boda Vilmos és Kende Béla országgyűlési képviselők is Szatmárra utaztak. A budapesti vendégeket a vonatnál nagy számú közönség fogadta és Urai Géza szatmári függetlenségi pártelnök üdvözölte. A közgyűlést a piac-téren délelőtt 11 órakor tartották meg, több ezernyi nép érdeklődése mellett. Urai Géza elnök nyitotta meg a közgyűlést és bemutatta a fővárosi vendégeket. Ezután Kossuth Ferencz hosszabb beszédben fejtegette a vámközösség hátrányait, az ország veszteségeit, amik szerinte évi hatvanmillió forintot ragnak. Csupán az osztrákoknak van szükségük a vámközösségre, mert ha ez nem volna, úgy ipari cikkek a nyakukon maradna, holott mi a buzákat, gabonánkat el tudnók fogyasztani. A buzaárak csökkenésének is a vámközösség az oka. Ha jó termés van, a buza ára folyvást esik, ha pedig rossz a termés, akkor nincs mit eladni jó áron. Iparunk csak akkor fejlődhetik, ha önálló vámtérületünk lesz, erre tehát okvetlenül szükség van. Elkerülhetetlenül szükséges, hogy az önálló vámtérület után nyert vámjövdelem egy részéből a földadót csökkentjük, más részéből az olcsó hitelet előmozdítását. Végül arra buzdította a népet, hogy a gazdasági függetlenség kivívására törekedjék és foglaljon állást az önálló vámtérület mellett. A tetszéssel fogadott beszéd után Boda Vilmos, Hentaller Lajos, Papp Elek és Kende Béla

szóaltak fel. Mindannyian az önálló vámtérület mellett beszéltek. Végül Urai Géza elnök határozatilag kimondta, hogy a népgyűlés a képviselőházhoz feliratot intéz, amelyben az önálló vámtérület és nemzeti bank föllállítását követelik. Ezzel a népgyűlés véget ért. Délután 200 terítékű bankot volt a képviselők tiszteletére.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Etlolonczolt jogász. Mikor a rendőrség kiutasította a budapesti szociáldemokraták vezetőit, többek közt etlonczolták Szabados Sándor joghallgatót is, aki a munkások pártjának egyik legfanatikusabb agitátora volt. Szabados Sándor tanult, világlátott fiatal ember. Látogatta a párisi és a lipcei egyetemet is, és csak hét évvel ezelőtt került Budapestre, ahol minden idejét a munkáspártnak szentelte. Legutóbb izgatás miatt sajtóperbe fogta a királyi főügyészség „A hazamementő” című cikke miatt, amelyet a „Népszava”-ban tett közzé. A paraszt-szociálmussal foglalkozik és azt írja, hogy nem hallgatják meg a szegény munkások panaszát, hanem ahelyett katonákat küldenek a nyakukra, gyalázatos erőszakkal a fegyverek elé kergetik őket. „És mi lett az eredmény? Egy sereg nyomorult proletár a fübe harapott, a tekintetes al- és főszolgabírák, a nagyságos és méltóságos al- és főispánok pedig várják a rendjelet, mert hiszen ők megmentették a hazát.” Mára tüzeték ki ügyében az esküdtszéki tárgyalást. Szabados nem jelent meg, hanem Komáromból a következő levelet küldte Zsitvay Leonak:

Elnök ur!

Mínt hogy a vádlevelet április hó 28-án, tehát későn kaptam, nem jelenek meg. Kérek új határnapot, de azon is csak úgy leszek ott, ha a bíróság megembereli magát s letörli a rendőrség szarvait azzal, hogy salvus conductus ad részemre. Nem akarom ugyanis, hogy Budapestre érkezve a tolonczházba zárjanak a közveszélyes csavargók közé, mint Csizmadia Sándor barátommal tették.

Tisztelettel

F. Szabados Sándor.

Mínt hogy Szabados a vádlevelet csakugyan késő kapta meg, az esküdtszéki tárgyalást elhalasztották.

— Tarnóczy Gusztáv ügye. A budapesti VI. kerületi járásbírósa ma foglalkozott azzal az 52.000 forintos végrehajtással, amely alapját képezi a Fehér-örökösök által Tarnóczy Gusztáv ellen emelt büntető feljelentésnek. Tarnóczy egy régi közjegyzői okirat alapján foglaltatott az örökösök tulajdonát képező gépjűzetben. A végrehajtást szenvedettek kérésére a bíróság ideiglenesen felfüggesztette a további lépéseket és Massanek Rezső királyi járásbíró ma döntött ebben a kérdésben. Miután a bíró letárgyalta az ügyet, akként határozott, hogy a végrehajtást korlátozta 40.000 forintra, mert ily összeg erejéig Tarnóczy követelése valódinak látszik. Fehérék az egész követelést igaztalannak hiszik s felebbeznek, ami annyit jelent, hogy a végrehajtás tovább is függőben marad.

— Letartóztatott gavallér. Olteánu Sándort, akit okirathamisítás miatt letartóztattak, ma már kihallgatta Zeleuka vizsgálóbíró és kihirdette előtte a letartóztatást elrendelő végzést. Olteánu Sándor valamikor nagy szerepet vitt Budapestten az orfeumokban. Azt mondják, hogy 200,000 forintnyi örökségének egy esztendő alatt hágott a nyakára, ami elég szép rekord. Olteánut a bukaresti törvényszék országosan köröztteti.

— Az elcsapott rendőrök. Megirtuk, hogy Fets Emil rendőrököt többrendbeli csalás miatt letartóztatták. Ma kizárták át az ügyészséghez s annak indítványára a törvényszék elrendelte a vizsgálatot. Fets Emil egyelőre vizsgálati fogságban marad.

— Gyilkos testvér. A királyi kuria ma életfogytig tartó fegyházra ítélte Szielik Andrást trencsényi naparámost, aki testvérét, Szielik Bálintot és annak feleségét meggyilkolta.

Csöndélet Brassóban.

— Nemzetiségi sajtóper. —

A zöld-szászok lapja, a „Kronstädter Zeitung” című Brassóban megjelenő napilap ellen a marosvásárhelyi királyi törvényszék, mint sajtóbíró, az ottani királyi ügyész följelentésére megindította a sajtóper.

A sajtóperre a „Kronstädter Zeitung”-nak egy márczius 16-án „Eine Feier des 15. März in Kronstadt” címen megjelent vezércikke adott okot.

A brassói rendőrség tudvaleg a legbrutálisabb módon lépett fel az 1848. évi márczius 15-dikét ünneplő közönség ellen. Megtiltotta a Szózatnak éneklését, sőt katonai karhatalmat vett igénybe az ünnepélyről tömegesen, hazafias dalok éneklésével hazatérő közönség szétoszlatására.

Ebből az alkalomból írta a „Kronstädter Zeitung” az inkriminált vezércikket és abban a legaljasabb kifejezésekkel illetve egy a magyarságot, mint a főispánt, aki a botrányoknak személyes közbelépésével véget vetett.

Az ünneplő magyarokat forradalmároknak, csavargóknak, csöcselőknek, a márczius 15-dikének ünneplését büntetendő cselekménynek, a főispánt pedig a tömeg felbujtójának nevezte, akit le kellett volna azonnaltartóztatni.

E miatt a cikk miatt indították meg rágalmazás és becületsértés miatt a sajtóper és nemcsak a magyarok, hanem sokan a szászok közül is nagy érdeklődéssel várják annak kimenetelét.

A „Kronstädter Zeitung” ugyanis még ezelőtt hat évvel, amidőn a brassói szászok és magyarok egyértelmű határozattal megalakították a brassóvármegyei szabadelvű pártot, egyik leghívebb szószója volt a magyarok és szászok békés együttélésének. Midőn azonban két évvel utóbb szerkesztő-változás állott be és Károlyi Lajos, egy hűfaluai csángónak a németországi egyeteméről akkor hazatért elszázasodott unokája lett a lap szerkesztője, a „Kronstädter Zeitung” irányt változtatott és a legdühösebben kezdett támadni mindent, ami magyar. A lap körül lassankint egy kis gárda képződött olyan tanárokból és papokból, akik akkor tértek haza a németországi egyeteméről és akik a külföldön magukba szíva a pángermán szellemet, visszafelé akarták terelni a régi szász privilégiumos idők felé a szászok fejlődésének óramutatóját.

Hogy ezen törekvéseiknek eredményt biztosíthassanak, úgy a társadalomban, mint a politikában minden tért a maguk hatalmába igyekeztek keríteni, aminek következtében összeütközésbe jöttek az idősebb szászokkal, akik ez új gárda tagjait, éretlen fiatalságukra való célzással „zöld”-eknek, „die Grünen” neveztek el. Így ütött ki a harc a „zöldek” és az idősebb szászok között, akik magukat „mérsekelt”-eknek nevezték és kényszerítve látták társadalmi és politikai pozíciójuk megvédése céljából külön lapot, a „Kronstädter Tageblatt”-ot alapítani.

A két szász lap és annak hívei hovatovább ádázabb küzdelmet folytattak egymással. A magyarok a kormánypárti mérsekelt szászok mellett foglaltak állást, aminek következtében a „zöld” lap sokszor emlékezett meg róluk a legdurvább szívekkel. A „Kronstädter Zeitung” igazatáival híveit annyira fanatizálta, hogy nem egyszer véres verékedésre került a dolog „zöld” szászok és „mérsekelt” szászok között, sőt — ami a szászok közt szokatlan — még a szabadelvű párthoz tartozott szász papokat is insultálták a saját híveik. Ezen időben sok dolguk volt a szászoknak politikai jellegű verékedések miatt a királyi járásbírósnál és a büntető törvényszéknél és nem egy finetta megpénzbüntetéssel és fogházzal politikai szenvedélyét. Sajnálni lehet, hogy mindezen alkalmakkor a félrevezetett távolgyők bűnhődtek és sohasem az, aki az egész kárhuzatos iránynak a főapostola. Végre azonban megunták a „zöld”-ek is a vesztük miatt való följáratos vértanusközlést és ezért ők sem igen bíráják, ha a féktelen gyűlölködésben kalandozó lapot a helyi határok közé szorítják.

A sajtóper végtárgyalásának ideje még nincs kitűzve és még csak a kihallgatások folynak. Első sorban a főispán adta jegyzőkönyvre vallomását és azután a szerkesztőt és kiadótulajdonost hallgatták ki. A felelősséget a cikkért Dörerschlag Rezsőt szerkesztő fogja elvállalni, aki a közelben levő földvári földmivelési iskolánál tanító volt, azonban onnét a száz consistorium megférhetetlen természetű miatt elmozdította. A cikk szerzője azonban nem ő, hanem dr. Lurtz Károly, és Dörerschlag Rezső csak „strohman” lesz, ellenben dr. Lurtz Károly mint védő fog szerepelni. A vizsgálatot Arzt Mihály, a brassói büntető törvényszék vizsgálóbírója vezeti.

SPORT.

— Megnyitó lövészet. A budapesti polgári lövészegyesület vasárnap, e hónap 8-ikán tartotta ez ideig megnyitó nagy lövészetét. Del Medico Ágoston főlövész-mester reggeli 8 órakor a szokásos három diszlövessel megnyitotta a versenyt, amely aztán a gyakorló lövészek élénk részvétele mellett egész alkonyig folyt, amikor a lövészek osztályozása után a főlövész-mester kiosztotta a díjakat.

Az ünnepi versenyző táblán díjat nyertek: Jelleneck Antal, Pártos Gyula, Prohászka Henrik, Matheides Dániel, Zintl János, Vándory József, Habicht Károly, Lakner János, Wirth Károly, a rendes mesterczél táblán: Wirth Károly, Jelleneck Antal, Vándory József, Prohászka Henrik, Zintl János, Pártos Gyula, Makovszky Ferencz, Mautner Károly, Matheides Dániel, Habicht Károly találó lövészekkel: Arnold József, Zink János, Habicht Károly, Matheides Dániel, Prohászka Henrik, Jelleneck Antal, Jambor, Makovszky Ferencz, Wirth Károly, Vándory József mély lövészekkel; a pisztoly-versenyző táblán: Vándory József, Molnár Béla, Makovszky Ferencz, dr. Axaméthy Lajos, Jaritz András, Wirth Károly, Gajári Ödön, Jelleneck Antal; a pisztoly-mesterczél táblán: Molnár Béla, dr. Axaméthy Lajos, Jelleneck Antal, Gajári Ödön, Jaritz András, dr. Hanzély László, Vándory József, Wirth Károly találó lövészekkel; dr. Axaméthy Lajos, Makovszky Ferencz, Molnár Béla, Vándory József, Gajári Ödön, Jaritz András, Jelleneck Antal mély lövészekkel; a vadász-czél táblán: Sigmund Sándor, Ridi Ferencz, Barta Oszkár, Hanzély László, Makovszky Ferencz, Jelleneck Antal, Habicht Károly, Pártos Gyula, Zintl János; a hölgyek ezéltábláján: Pártos Gyuláné, Prohászka Henrikné, Auszím Angusztá, Buday Józsefné, Jelleneck Antalné.

A díjak kiosztását kedélyes vacsora követte. A pohárköszöntők sorát Del Medico Ágoston főlövész-mester nyitotta meg, a király által ajándékozott serleggel a kezében ő felségére mondott toasztot. Szabó M. Ferencz a lövészegyesület védnökét, József főherceget, Hampeí Sándor a vendégeket, Dum a György a hölgyeket éltette.

— Athletikai verseny. A „Magyar Uszó-Egyesület” atletikai osztálya e hónap 19-én, délután 3 órakor a csömöri-úti (millennárius) versenypályán 3 atletikai házi mérkőzést rendez, melynek programja a következő: I. 1000 méteres kerékpár-verseny; II. 100 yard futás; III. 1609 méteres futás-bajnokság; IV. Diskos-vetés (nyílt); V. 1000 méteres nyeretlen kerékpár-verseny (nyílt); VI. 402 1/2 méteres gátverseny (nyílt); VII. Távollugrás-bajnokság; VIII. 2000 méteres kerékpár-verseny (nyílt); IX. 150 méteres futás.

— A Baththyany-Hunyady-díj. A Baththyany-Hunyady-díjban hónap nagyon kis mezőny fog indulni.

— Országúti kerékpárverseny. A „Hungária” soproni kerékpárosok egyesülete vasárnap rendezte nagy közönség jelenlétében országúti versenyét. A részletes eredmény a következő: I. Távo-r-s-e-n-y: Pozsony és Sopron között, 75 kilométer. 1. Gillemot Ferencz, 3 óra 2 perc (országos rekord), 2. Zóberl, 3. Kähmeyer. II. V-e-n-d-é-g-k verseny: 20 kilométer. 1. Gillemot Ferencz, 2. Zrust, 3. Peake. III. R-e-k-o-r-d-v-e-r-s-e-n-y: 10 kilométer. 1. Gillemot Ferencz, 2. Zóberl, 3. Baumgartner. Gillemot mind a három versenyt nagy fölénnyel nyert meg. Ebből azt következtethetjük, hogy a Budapesti-Siófok közti verseny múlt évi győztese nem csak hogy múlt évi formáját elérte, hanem oly jó kondícióban van, hogy a külföld hírnevesebb országúti versenyzőivel is bátran összemérhető erővel.

— Doria. Péchy Andor Doria-ja, mely a Trial Stakes-ben nagy csalódásba ejtette a híveit, holnap újra futni fog. Gazdája az Államdíjban fogja indítani.

— Mindig. Gróf Baththyany Elemér derby-favoritja Mindig, holnap kétes induló.

— Jason. Gróf Andrassy Tivadar Jason-ja, mely a Ritter-díjban kudarcot vallott, a holnap Eszterházy-díjban fog indulni.

— Vívóakadémia Belgrádban. Nemzetközi vívóakadémiát rendezett Belgrádban e hónap 8-án a szerb királyi katonai akadémia, melyre meghívást kaptak Budapestről Iványi Gyula és dr. Parteleky László amatőrök, a Magyar Athletikai Club tagjai, továbbá Santelli Italo és Santelli Horác vívómesterek. Az akadémián megjelent a szerb királyi udvar, a belgrádi diplomáciai kar és az összes szerb miniszterek és előkelőségek. A magyar vívók szereplése az akadémia fénypontja volt. Santelli Italo újra a győzhetetlen mester volt.

Budapesti tavaszi meeting.

(Harmadik nap.)

Rendkívül érdekesnek ígérkezik a holnap felvénynap, melynek programján az Asszonyások díja, az Állvány-díj és a Baththyany-Hunyady-díj van kitűzve. Szép verseny lesz az Asszonyások díja, melynek mértföldes távján jobb klasszisú három-évesek fognak megküzdeni. E verseny érdekességét fokozza az a körülmény, hogy urlovasok fognak nyeregbe szállani. A valószínű indulók és lovasaik a következők:

Buda	lovagolja	Báró Eltz
Rache	"	Herczeg Taxis
Mérges	"	Brook
Pressburg	"	Gróf Chorinsky
Veloce	"	Horthy Szabolcs

Lehet, hogy ezekhez még a Wahrmann-istálló kiküldöttje fog csatlakozni.

Nickerl, melyről a lapok azt írták, hogy biztos induló, távol marad a küzdelemből. Gróf Pejacsevich Albert tehát Nickerl távolmaradásával szabad. A kitűnő lovas talán a Hesp-istálló kiküldöttjének lovaglására fogják engedelemn.

Az adott formák szerint az említettek közül Mérges indulhat legtöbb kilátással, veszedelmes ellenfele lesz Pressburg, mely az idén csak egyszer futott a Trial-Stakesben. Az említett futásban jobb lovakkal kellett megküzdenie, ezért hisszük, hogy ma az elsők között lesz. Ha Zászlós mégis indulna, meglepetést okozhat.

A többi futamokra nézve tipjeinkre hivatkozunk.

- I. Kelet—Szemere istálló.
- II. Seraskier—Áldomás—Árvy.
- III. Mérges—Pressburg.
- IV. Czigánylagény—Doria—Zászlós.
- V. Makó—Stewarton—Hebe.
- VI. Ladra—Round the corner.
- VII. Drift—Hortobágy—Illusion.

EGYESÜLETEK.

— A tisztviselő-egyesületből. Dr. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter belépett a magyar tisztviselők országos egyesületének alapító tagja közé. Rakovszky István egyesületi elnökhöz intézett levelében a többi között ezeket írja:

„Midőn a böles elnöklésed alatt álló egyesület alapító tagjai közé belépek, ezáltal egy szép tervemet valószínű meg- és kiváló örömmel adom kifejezést afőlről, hogy belépésem által is tanúsíthatom a magyar tisztviselői kar iránt érzett becsületemet és rokonszenveimet.”

Ugyancsak alapító tagul belépett az egyesületbe dr. Vég h Arthur országgyűlési képviselő is.

— A nőképző egyesület kiegészítése. Az országos nőképző egyesület tegnap délelőtt tartotta rendez évi közgyűlését. Ott voltak a többek között Rudnay Józsefné és Csiky Kálmánné elnökök, Kamény Kálmánné báróné, Adler Bancalari Hedvig, Gränzenstein Gusztávné, Fábian Jánosné, Fábian Ilona, Eszterházy Kálmánné, Szegedy Tomcsányi Mórné, Szadovszky Józsefné, Szalay Anna, Halasbronth Jánosné, Zipernovszky Károlyné, Pethő Richard, Földváry Miklósné stb. Az évi jelentésben kitértek, hogy a múlt tanévben 417 volt a növendékek száma; ezek közül 156 növendék járt a leánygimnázium megnyitott 4 osztályába. Az egyesület

vagyona az elmúlt tanév végén 365,654 forint 9 krajczár volt. A fölmentvény megadása után Csiky Kálmán a lelnök állott fel és szép szavakban mondott köszönetet Teleki grófné elnöknek, aki buzgóságában és áldozatkészségében mindenkor magyarnak elődje, a felejtethetlen emlékü Veres Pálné nyomdokait követi. Ezután a választások következtek. Elnök lett özvegy Teleki Sándorné grófné született Teleki Josefina. Alelnökök: Rudnay József, Csiky Kálmán és Emich Gusztáv; újszabotok elnökök: özvegy Majthényi Alajosné; jegyző: Szigethy Gruláné; ellenőr: Gränzenstein Gusztáv; pénztáros: Gönczy Béla.

Ingyszanatórium a tüdőbajosoknak. A szegénysorsu tüdőbetegek ingyenes gyógyítására a fővárosi társadalom előkészítési egyesületet alakítottak. A társaság ma tartotta első gyűlését. Ormódy Vilmos indítványára egyhangulag megválasztották elnöknek gróf Batthyány Lajost, alelnököknek báró Harkányi Frigyes és dr. Korányi Frigyes, jegyzőnek dr. Kuthy Dezsőt, másodjegyzőnek dr. Tausk Ferenczet, pénztárosnak hatvani Deutsch Sándort, ellenőrnek dr. Schiller Zsigmondot.

A Szent-Egyet közgyűlése. A pesti cnevrakadisa tegnap tartotta rendes évi közgyűlést Ehrlich Mózes elnöklése alatt. A múlt év végén megtartott tagbekelezések alkalmával 1439 új tagot vettek fel. A városligeti aggok-háza, melynek vezérő-bizottsága élén báró Schosberger Zsigmond áll 14.812 forint 38 krajczárba került. Az izraelita kórház és a Bródy Adolf gyermek-kórház fenntartásához a múlt esztendőben 22.000 forinttal járult és azonfelül sok beteg saját lakásán ápoltatott az egyet által, mely a lábadozókat külön hathatósan segítette. Pénzbeli segélyek címűen szegények között 28.161 forint 11 krajczárt osztottak ki. Az egyesület közegei a múlt évben 2294 halottat temettek el. 25.440 forintba került az egyesületnek azok eltakarítása, kik után szegénységüknek fogva temetkezési díjakat nem fizettek. Az 1898. évi költségvetésben 213.112 forint 65 krajczár szükséglettel szemben 205.490 forint bevétel van előirányozva. — A rendes szükségleten kívül 75.000 forinttal van előirányozva az új izraelita központi temető körül építendő falrész. Az egész fal, mire elkészül, 300.000 forintba fog kerülni.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szabados Bétát, az országos magyar királyi zeneakadémia rendkívüli tanárát a zongora-melléktanszak rendes tanárává, Horváth Mariska tanítónőt a gattajai elemi népiskolához rendes tanítóvá; a pénzügyminiszter Stuller József, udvardi Kossuth Árpád, Bieber Gyula és Várady József pénzügyi segédtitkárokat miniszteri segédtitkárokká, Reinholz Károly adóhivatali gyakornokot adótitkárrá, a varasdi királyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevő-séghez Mijatovic Lázár királyi pénzügyi számgyakornokot számtiszté Josa György díjnokot a magyar királyi dohányjövédéki központi igazgatóság mellé rendelt számvevőséghez díjtalan pénzügyi számgyakornokká, a magyar királyi dohányjövédéki központi igazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Beitzer Lajos budapesti lakost díjtalan számgyakornokká; a földmívelésügyi miniszter az erdőszámvevőségek létszámában Szeniczky Gyula magyar királyi országos kataszteri felmérési növendéket ideiglenes minőségben erdő-számtiszté; a budapesti királyi ítéltő tábla elnöke Kovács Alajos végzett joghallgatót díjas joggyakornokká; a budapest-vidéki pénzügyigazgatóság Bauer Antal díjnokot a ráczkevei magyar királyi adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká; a székely-udvarhelyi magyar királyi pénzügyigazgatóság Tóth Vilmos adóhivatali gyakornok-jától a csik-szeredai királyi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká; a kalocsai királyi törvényszék elnöke a felügyele alatt álló kunhalasi királyi járásbíróvá III. osztályú hivatalhozoltá Márton István kalocsai királyi törvényszéki napidíjas szolgát nevezte ki.

Magyar név. A következő kolozsvári lakosok: Ottó Péter, János, Konstantin, György, István, László és Miklós Miklósa, Tose Simon, Kabosra, Wodák Adolf, valamint kiskoru fia Adolf Barcsaira, Böhm Dániel valamint kiskoru gyermekei Dániel és Anna Borosra, Binder Mihály valamint kiskoru gyermekei Vilmos, Margit és Károly Bertalanra, Gurbadán György, valamint kiskoru gyermekei György, Julianna, Valéria és Gyula Örgényire, Friedl Mátyás Fehérvárra, Veverka Ferencz Grányira, Marcu József valamint kiskoru gyermekei Péter, Mária, János és György Mátéra, Stampf Károly valamint kiskoru fia József Kőszegre, Fleischer János Bonjaminek Földesre, Hermann Vilmos valamint kiskoru gyermekei Ernőre, Halászra, Hajk Alajos kolozsvári lakos valamint kiskoru fia Alajos és Győző Hajósra, Bach Sándor Bányaira, Czizler György Gyulaira, Molnár Vilmos Bányaira, Neamtu János valamint kiskoru fia János Németre, a következő nagyszabasi lakosok: Koch István Kárpátra, Csermák József valamint kiskoru gyermekei Rezső, Alojzia és Hedvig Kárpátra, kiskoru Herbert János Herendire, Hank Ede Balazsra, Hirsch Rafael valamint kiskoru fia Ármán Ármánra, Binder Dezső valamint kiskoru fia Dezső Ármányra, Zelnik Lajos Czelnaira, a következő brassói lakos: Hummel János Hunvadra magyarosították vezérőbíróságot belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. A magyar királyi országos kataszteri felmérésnél több mérnökségi, felmérési növendéki és díjnoki állásra, a nagyváradi pénzügyigazgatóságnál 2 pénzügyi állásra, a budapesti főügyészségnél irnoki állásra, Székely-Udvarhelyen polgármesteri állásra, a marosvásárhelyi pénzügyigazgatóságnál felügyelői állásra, Hunyadvármegyében allelváltárnoki állásra, a soproni törvényszéknél irnoki állásra, a kézdívársárhelyi ügyészségnél ügyési állásra, a fumei pénzügyigazgatóságnál főbiztosi állásra, a bajai járásbíró-ságnál aljegyzői állásra van pályázat kihirdetve.

Arverések a fővárosban. Schönmann Mór ing. Károly-kört 28. szám, május 13., Somossy Károly ing. Nagymező-utca 17. szám, május 27., Buhl Mari ing. Csengery-utca 84. szám, május 11., Landauer Francziska ing. Teréz-kört 1/b. szám, május 10.

NYILT-TÉR.

Külföldi fajazonos és csiraképes

Oberndorfi és Eckendorfi

répmag 25 frt.

HALDEK magkereskedésében, BUDAPEST, Károly-kört-9. szám.

Dr. Baumgarten Samu

Stefánia-ut 55. szám alatti SANATORIUM sebész-főorvosa osztályán **sebészeti és húgy-szervi betegek** külön szobára, kintülő ellátás, gondos ápolás és állandó orrosi felügyelet mellett **napi 4 frtért** vételnek fel. Bővebbet 1/2—1/3-ig járóbeteg-rendelőjében Budapest, VI., Teréz-kört 22.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, május 9. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 304.40. Az irányzat névleg.

New-York, május 9. (C. T. B.)

	május 9. cents	május 7. cents
Buza májusra	185 1/2	180
„ júliusra	128 1/2	118
„ szeptemberre	102	93 1/4
Tengeri júliusra	42 1/4	39 7/8

Chicago, május 9. (C. T. B.)

	május 9. cents	május 7. cents
Buza szeptemberre	94 1/4	87 1/4
Tengeri szeptemberre	37 3/8	35 3/4

Mezőgazdaság.

A gabonavámok felfüggesztése. A „Wiener Abendpost“ mai száma a következő közleményt hozza: A gabonárák magas állása alkalmából nyilvános megvitatás tárgyává tételt az osztrák-magyar gabonabehozatali vámok esetleges felfüggesztésének kérdése. A császári királyi kereskedelemügyi miniszterium már ezt megelőzőleg érintkezésbe lépett ebben a kérdésben a magyar királyi kormányval. Az a vita, amely az imént a képviselőházban egy interpellációra adott válaszhhoz fűződött, azt mutatta, hogy ez intézkedés czelszerűsége tekintetében megoszlanak a vélemények és nevezetesen több oldalról ellentmondással találkozott az a nézet, mintha ettől a gabonárák tetemesebb leszállása volna várható. Az ily intézkedésnél figyelembe veendő összes érdekek megfontolása immár arra az eredményre vezetett, hogy a gabonavámok ideiglenes megszüntetése nincs kilátásban.

Erdélyi Gazdasági Egylet. Az erdélyi gazdasági egylet május 8-án tartotta közgyűlését. Szabó József elnök megnyitja után Tokaji László titkár terjesztette elő az egylet múlt évi működéséről szóló jelentést. Az elmúlt télen 78 népszerű gazdasági előadást tartott az egylet a vidéken ez ezen alkalmakkor, meg mások összesen 2000 darab ingyen szakkönyvet és füzetét osztott ki az eddigi gazdák között. Nagy munkásságot fejtett ki az egylet még a következő kérdésekben: Műtrágya-készítések, czukorrépatermelés, munkásság, löheremag-tisztítás, komlótermelés, szőlőkultúra, gyümölcsértékesítés, szarvasmarhatenyésztés terén, különösen a híres erdélyi magyar fajta marha fenntartása és nemesítése ügyében; állattenyésztési szakosztálya az elmúlt évben is kiállítást rendezett. Szakvélemények, segélyezések, ösztöndíjak, közvetések bő ismertetése képezi a jelentés befejező részét. Az egylet múlt évi zárszámadása és 1898. évi költségvetésirányzata — 14.000 forint összegben

elfogadtatott. A választások során megválasztottak: egy üres igazgató-választmányi tagságra: lovag Vinczenty Károly; a zárszámadásvizsgáló bizottságra: báró Mannsberg Sándor, Tóth Zsigmond, Jakab László, Benkő Mihály és Nagy Dezső; az állandó fegyelmi bizottságra: dr. Gidófalvy István, báró Bánffy Ernő, dr. Haller Károly, Gyárfás Benedek, Sipos Gábor rendes- és Szabó Samu, Matskásy Pál pöttagok.

Ipar és kereskedelem.

Olasz buzávásárlások Fiumében. Mint lapunknak Fiuméből jelentik, az anconai municipiumnak két meghatalmazottja, névszerint Peccetti és Calderoni Fiuméba érkezett, hogy itt az összes disponibilis buzakészleteket összevásárolja. Ma vettek is tizezer métermázsas orosz búzát magas áron. Az árut a legelső alkalommal elszállítják Anconába.

Musarak. A vásárigazgatóság hivatalos kimutatása szerint a húst a lefolyt héten átlag a következő árakon jegyezték: Vesepecsenye (egészben) 88 krajczár. Vesepecsenye (tisztított) 1 forint 87 krajczár. Pecsénye hátulja 80 krajczár. Hátulja és elejének átlaga 67 krajczár. Máj 41 krajczár. Lép 38 krajczár. Vese 55 krajczár. Nyelv 62 krajczár. Szív 49 krajczár. Tőgy 35 krajczár. Vörös csont 18 krajczár. Velős csont 36 krajczár. Bivalyhus hátulja 63 krajczár. Bivalyhus eleje 54 krajczár. Bivalyhus többi része 42 krajczár. Vörös bivaly-csont 15 krajczár. Velős bivalycsont 25 krajczár.

Salgótarjáni köszönbánya. E társaság ma rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgyát a Drasche-féle társaság esztergom- és baranyamegyei köszönbányáiból alakítandó új köszönbányatársaságban való részvételeire vonatkozó ajánlat képezte. Az igazgatóság az ajánlatot elfogadta és az új társaság alaptőkéjéből 25 százalékot és ezen társaság műszaki és kereskedelmi vezetését átvenni késznek nyilatkozott, miért is ennek tudomásulvételét és az alapszabályoknak megfelelő módosítását indítványozza. A megjelent részvényesek az igazgatóság indítványát elfogadták.

Kőbányai sertésplacc, május 9. Magyar elsőrendű: Öreg nehez (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57—58 krajczárig. Közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban) 56—57 krajczárig. Fialat nehez (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 61—62 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronk. 250 kilgrig terjedő súlyban; 59 1/2—60 kr. Szerbiai: Nehez (páronként 260 kilgr. felüli súlyban) 59 1/2—60 krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 59—59 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 58 1/2—59 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. május 7. napján volt készlet 38.798 drb, május 8-án felhajtott 1137 drb, május 8-án elszállított 101 darab, május 9-ére maradt készletben 39.834 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti birka vásár, május 9. A mai birka vásárra felhajtottak 776 drb hizalt ürüt és 100 drb feljavított juhott. Napi árak: hizalt ürü páronként 18—23 forint, 22.50—23.50 forint 100 kilonként, feljavított juh páronként 15—17.50 forint, 21—22 forint 100 kilonként, kiverő juh 12—14 forint párja, 18—20 forint 100 kilonként.

Bécsi vágómarhavásár, május 9. Felhajtott 2350 darab magyar, 897 darab galicziai, 156 darab bukovinai, 788 darab német, összesen 5171 darab vágómarha, e között 924 darab sovány marha. A nagyobb felhajtás daczára a múlt heti árak fentartották magukat, de az üzlet vonatott volt. Jegyzések 100 kilonként: Magyar hizóökor I. minőségű 33—37 frt, II. minőségű 28—32 frt, III. minőségű 24—27 frt; galicziai hizóökor I. minőségű 34—36 frt, II. minőségű 29—33 frt, III. minőségű 25—28 frt; német hizóökor I. minőségű 36—40 frt, II. minőségű 32—35 frt, III. minőségű 28—31 frt. Urasági ökor 21—26 frt. Bika és tehén 19—32 frt.

Pénzügy.

A hitelszövetkezetek és a hitelszövetkezeti javaslat. Az önállóan működő hitelszövetkezetek országos értekezletének végrehajtó-bizottsága a képviselőházhoz beérkezett „mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezetekről“ szóló törvényjavaslat megbeszélése czéljából tegnap értekezletet tartott. Beható eszmecsere után a bizottság kimondta, hogy a kérdésben levő törvényjavaslatot általánosságban csak örömmel üdvözölhetik; másrészt azonban az eddig elvezett kedvezményeik kibővítése érdekében elhatározták, hogy emlékiratot nyújtanak át egy a miniszterelnöknek, mint a pénzügyminiszternek. Az emlékiratot a bizottság ma délelőtt nyújtotta át a képviselőházban a miniszterelnöknek és a pénzügyminiszternek.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE

Budapest, május 9.

Tegnap ismét nagy amerikai haussera viradtunk, amely azonban meglehetősen hatás nélkül maradt nálunk. Vasárnapi számunkban közöltük a newyorki gabonatózsde zárókurzusait és ezek szerint a májusi buza bushelenként százhatvan centset jegyzett, vagyis közel tizenhét centessel emelkedett. Ily nagymérvű napi emelkedésre az amerikai gabonatózsdéken nem volt még példa.

Hogy piacunkon és az európai borszákon e rendkívüli haussa nem talált ma még megközelítőleg sem megfelelő visszhangra, jóllehet, rövid egy hét alatt már a harmadik elementáris áremelkedést látjuk, tehát nem is valami efemer felbuzdulásról van szó, e némileg feltűnő jelenség magyarázata talán részben ama körülményben kereshető, hogy a tengerentúli tőzsdék eseményeit vasárnapon tudták meg, oly napon, amikor mindenütt szünetel a forgalom. Nagy különbség pedig az, ha a spekuláció legott melegében az izgató hírek behatása alatt megy bele az üzletbe, vagy ha ráérnek az érdekeltek huszonnégy óráig elmélkedni a történetek felett, köznapiasan szólva, ha alszanak rá egyet.

Az a vad kapkodás, amely ilyen eseményeknél, közvetlenül azok nyilvánosságra kerülése után az üzleti forgalmat jellemezni szokta, ilyenformán kimaradt ezúttal. A tegnapi meglepetést ma már higgadt megfontolás váltotta fel. Józanul megítélve a helyzetet, arra a konklúzióra jöhetett a spekuláció, hogy ez az újabb árhajzsa esetleg mégis muló természetű lehet és bevérandó, vajjon a mai nap ratifikálja-e a szombati áralakulást. Könnyen meglehet tehát, hogy az esetben, ha ma egyenlegként csekély visszacsés is lesz Amerikában, hogy a kontinentális piacok erre majd szüldülnek. Ezt már többször láttuk és van is benne némi észszerűség. Az igaz, hogy a mai hetfői amerikai tőzsdék kezdete újabb meglepetésekre készít elő, amennyiben New-Yorkban öt, Chicagóban 4 centessel magasabb árfolyamok mellett indult a forgalom (Záróárakat a közgazdasági táviratok.) Jelentik egyúttal Amerikából, hogy Michigan államban a téli buza állása 94 százalék, szemben a múltévi 81 százalékkal.

Nem szólva az angol és a nyugateurópai piacokról, amelyeknek még mindig Amerika a "reservoirja", a mi tőzsdénknek egyébként kevés köze van ezidőszerint a tengerentúli ármozgalomhoz, mert hozzánk onnan buza már úgy sem hozhatnak. Nem mondjuk, hogy teljesen izolálva vagyunk a nemzetközi piacon, de az a szoros kapocs, amelyet normális időben az atlanti kábel képez, az, a mi viszonyainkat illetve, nagyon meglazult az utolsó időben.

Eltekintve ettől, tudják jól Európában, hogy az Unio üzleti helyzete mostanában nem tűnik még a rendes mértékű. Amikor ugyiszólván zár alatt van egy ember raktáiraiban a gabona és amikor a buzakirály gigászi vállalkozását, előre nem látott politikai események következtében, oly szédületes és pártját ritkító siker koronázza, aminőtől a fin de siècle a legvakmerőbb faiseurje még legkicsipongóbb fantáziájában sem mert volna álmodni sem, akkor a véges eszű ember csak azt mondhatja, hogy gazdagodjék bár Leiter József óránkint számlálhatatlan millió dollárral, a világ fogyasztásának ő végre még sem diktálhat.

Az sem ismeretlen nálunk, hogy az amerikai tőzsdéken az üzlet már technikai okokból is sokszor váratlanul meglepő fejlődést vehet. Ott a lebonyolításra nézve az ugynevezett margin-szisztémát követik. Nem akarunk e rendszerre hosszasan reflektálni és csak a lényegét emeljük ki. Az amerikai tőzsdéken ugyanis nem akként történik a kompenzáció mint nálunk, ahol a bétók napról-napra előre meghatározott két-három napján számolják le a kötésekét, hanem a szerződés felek bármelyikének jogában van bármikor a felmerült differenciák azonnali készpénzben való fedezetét követelni. Melleleg mondván, annak idején a budapesti tőzsdetanácsban felmerült az észme, hogy e szisztémát nálunk is meghonosítsuk. A mostani viszonyok mutatják, hogy ez mily végzetes lehetett volna tőzsdénkre nézve. Tudjuk tehát jól, hogy főleg amikor a hausse centralizálva van, a másik párt e rendszer mellett nehézség nélkül kényszerfedezésekre bírható és egyszerűen nem lehet korlátot szabni az árfelhajtásnak.

Ezek lehetnek a főokai annak, hogy az egy forint hatvan krajczáros amerikai emelkedésre mi csak a májusi buza árának 30 krajczárral való fel-emelésével feleltünk, míg az őszi buza, amely határidő a pompás idő és a kitűnő vegetacionális állapot behatása alól még sem tud szabadulni, egészben tíz krajczárral javította árát.

Az angol piacok közül London 1—2 shillinges, Liverpool 2¹/₂ pennys áremelkedést jelentett. Berlin, Bécs szilárd.

Párisban a buza ára ma 50 centimes-al, a liszté májusi szállítással 1¹/₄ frankkal, július-augusztusi szállítással 2³/₄ frankkal emelkedett. Nem volna ezen semmi feltűnő, ha azok a híresztelések a francia lisztimportvám lefokozásáról, amelyekkel vasárnapi számunkban már foglalkoztunk, nem öltének mindinkább hihetőbb formát. Tény, hogy e vámleszállítást nálunk mindeddig semmiféle hivatalos alakban nem publikálták és hogy a budapesti francia főkonzul e tárgyban határozott felvilágosítást mindeddig nem adhatott.

Másrészt azonban a budapesti malmok néhány már tegnap távirati úton megkereste párisi képviselőjét és állítólag azt a választ kapta, hogy a 16 frankot kitevő lisztvámot csakugyan leszállították (a liszt minősége szerint) két, illetve egy frankra és hogy az illető rendelet már a buzavám felfüggesztéséről szóló dekretummal egyidejűleg közölve lett volna a Bulletin des Halles május 5-iki számában.

Annál érthetlenebb — ha ez így van — az újabb párisi emelkedés. Ha csak azzal nem magyarázzuk, hogy a párisi tőzsdén csupán a kenyérlisztet (tizenkét márkás számot) jegyzik, a fehér számokat pedig nem. Már azonban a bevitelnél majdnem kizárólag a nullás liszt szerepel. Eltekintve ettől, miránk ez az egész lisztvám történet nem igen tartozik. Fehér lisztben nincsen feleségünk, a kenyérlisztnek a métermázsája pedig nálunk majdnem annyiba kerül, mint a Párisban jegyzett körülbelül 150 kilogrammos liszttegység mértéke. Ez ártisparitást tehát még a lisztvám teljes felfüggesztése sem egyenlítheti ki.

Megemlítjük e helyütt, hogy a francia buzaimportvám tekintetében az ugynevezett surtaxe, amely métermázsánként 3 frankot tesz, érvényben maradt. Így Laplatabuza közvetlenül Argentiniából szabadon jöhet be, Belgiumon át azonban már a surtaxe terheli a gőzöst. A mostani kolosszális áremelkedések idején ily kerülő utak nem tartoznak a ritkaságok közé. Így eladtak egy hajórakományt, amely Franciaországnak volt szánva, 35.000 frank nyereséggel Antwerpenbe, onnan további 60.000 frank nyereséggel vissza Franciaországba.

Ausztriában még mindig áskálódnak az osztrák-magyar beviteli vám felfüggesztése mellett. Szeretnék szövetségeseink emlékeztetőbe idézni Cobden angol nemzetgazda híres mondását, hogy a legjobb vámpolitikát az aratás előtti meleg, esős idő képezi: ez eltöri teljesen a vámot.

Nálunk ma további tengeri felmondások nem voltak, mivel nem veszik át az eddig bejelentett tételeket sem. A vevők minden áron a felmondás visszavonására akarják bírni a szállítót, amibe ez azonban bele nem egyezhetik. Szinte csodálatos, hogy ily körülmények között a report májustól júliusra 4 krajczárra szállt le, amiből még jelentékany decouvertre következtetnek.

Az áruelszámoló iroda ma a következő liquidacionális kurzusokat állapította meg:

Buza	14.70	frt
Rozs	9.30	frt
Tengeri	6.21	frt
Zab	7.50	frt

Buza.

Elkelt 35000 métermázsas buza 20 krajczárral magasabb áron, közte 15.000 métermázsas oláh buza.

Előfordult eladások buzában.

Árnyiség mázában o vagy uj	származás	hivatalos minőség mázában	átadási hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Készpénz vagy 8 hónap
300	lisztvidéki	70	Budapest	15.75	15.75
600	"	65	"	15.80	15.80
400	"	70	"	15.30	15.30
500	"	70	"	15.25	15.25
100	"	70	"	15.30	15.30
200	"	77	"	15.45	15.45
140	"	77	átlag	15.00	15.00
150	"	74	"	15.00	15.00
600	"	75	"	15.25	15.25
250	"	74	"	15.00	15.00
100	pestvidéki	70	átlag	14.95	14.95
100	"	75	"	14.95	14.95
500	"	75	"	15.20	15.20
200	"	75	"	14.75	14.75
200	"	74	"	14.85	14.85
160	"	78	"	14.40	14.40
200	fehérmogyó	75	"	15.25	15.25
700	"	75	"	15.20	15.20
300	"	75	"	15.25	15.25
3200	kalocsai vasárhegyi	75	"	15.25	15.25
2100	"	70	"	15.50	15.50
1000	bácska	74	"	15.10	15.10
600	bilharmogyei	75	"	15.25	15.25
875	donvidéki	74	"	14.60	14.60
100	leleji listai	70	átlag	14.30	14.30
100	"	75	"	14.50	14.50
1000	raktári	75	"	15.10	15.10
2500	oláhországi	78	transzito	15.90	15.90
1500	"	71	"	12.50	12.50
100	"	70	"	11.75	11.75
5100	"	70	"	12.25	12.25
6600	"	68	"	12.10	12.10

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Minőségi jelölés	100 kilogr. közép. ára	100 kilogr. kiszp. ára	100 kilogr. közép. ára	100 kilogr. kiszp. ára		
Tiszavidéki	uj	74	14.80	14.90	75	15.00	15.00
"	"	78	15.10	15.15	77	15.25	15.25
"	"	78	15.40	15.50	79	15.55	15.60
"	"	80	—	—	—	—	—
Pestvidéki	uj	74	14.75	14.85	75	14.95	15.00
"	"	78	15.05	15.10	77	15.20	15.20
"	"	78	15.35	15.45	79	15.50	15.55
"	"	80	—	—	—	—	—
Fehérmogyó	uj	74	14.80	14.95	75	15.05	15.10
"	"	78	15.15	15.20	77	15.30	15.40
"	"	78	15.45	15.55	79	15.55	15.60
"	"	80	—	—	—	—	—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 75.000 métermázsas buza és 47.000 métermázsas liszt, a nyugotiban 14021 métermázsas buza és 545 métermázsas liszt. A Silosban 6000 métermázsas buza.

Határidőüzlet buzában: Májusi és őszi buza iránzata szilárd volt, az árak emelkedtek.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délleti és déli tőzsde			Déli tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	14.75	14.78-75-78-70-74	14.95	14.80	14.82-86-84	14.81
szepet.	10.88	10.96-82-84-83-81 79-81-79-75-80	10.93	10.81	10.78-81-83 84-82	10.81

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Létszámolt árfolyamok
	május 9.		május 7.		
	penz	ár	penz	ár	
május	14.78	10.82	14.52	14.54	14.78
szepet.	10.81	10.83	10.75	10.77	—

Rozs.

Készárüzlet. Elkelt néhány kocsi rakomány 5 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások rozszban.

Árnyiség mázában	o vagy uj	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Készpénz vagy 8 hónap
200	uj	nyíri	—	Debrecen	9.75	kp.
100	"	pestvidéki	—	Budapest	10.82 ¹ / ₂	"

Hivatalos jegyzések rozszban.

o vagy uj	sz	hektoliterenkint súly kilogrammban	100 kilogramm közép. ár	100 kilogramm kiszp. ár
uj	uj	70-72	10.80	10.40
uj	uj	elsőrendű másodrendű	10.80	10.30

Határidőüzlet rozszban: Őszi rozszban csekély üzlet volt, az árak javultak.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Délleti és déli tőzsde			Déli tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	9.35	—	—	—	—	9.30
október	9.30	9.33	9.34	9.34	9.35	9.36

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Létszámolt árfolyamok
	május 9-én		május 7-én		
	penz	ár	penz	ár	
május	9.35	9.36	9.30	9.32	9.30
október	9.35	9.36	9.30	9.32	—

Takarmányfélék.

Készárúzet takarmányfélékben. Zab 5 krajczárral magasabb, a kinalat gyér. Árpa szilárd. Tengeri iránt tartós az érdeklődés.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség, Ár, Faj, Hektoliterenkénti súly, 100 kg. árszám, 100 kg. árszám. Rows include various types of grain like zab, árpa, tengeri.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Ó vagy új, Faj, Hektoliterenkénti súly, 100 kg. árszám. Rows include takarmány, árpa, zab, tengeri.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 16800 métermázsa árpa, 9000 métermázsa zab, 14.400 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 319 métermázsa zab, 24 métermázsa tengeri. A Silosban 4000 métermázsa tengeri.

Határidőzet. Tengeri irányzata szilárd, az árak emelkedtek, a report leszállt.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde. Rows include Tengeri, Zab.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Déli tőzsde átlala, Délutáni tőzsde. Rows include Tengeri, Zab.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi május hó 6. esté 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti élelmiszerhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségéről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az ár megnevezése, Erkezett, Elszállított, helyi forgalomban, átmeneti forgalomban. Rows include búza, rozs, árpa, zab, tengeri.

A főváhivatalnál előjegyztetett:

Table with columns: Az ár megnevezése, Visszkivétel, Az ár megnevezése, A visszkivétel. Rows include búza, rozs, árpa, tengeri.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, május 9.

Mársékelt üzlet mellett az értékek ára csökkent. Es volna a tőzsde mai történetének rövid és szabatos összefoglalása. Semmi külső vagy belső okok nem izgatták a kedélyeket; semmi vélemény nem nyilatkozott és nem adott irányt a forgalomnak. Az egész árhullámzást az okorta, hogy délben

Berlin némileg gyöngébb árfolyamokat küldött. De egy óra mulva Berlinben ismét javult az irányzat és tőzsdénk ismét sietett a vezérlő nagy piacczal egy árszínvonalra helyezkedni. Ez volt az egész. És a végeredmény az, hogy a reggeli induláshoz mérve az osztrák hitelrészvény estig 1/10-et, a magyar hitel és osztrák államvasut pedig egy-egy forintot veszített árából. A helyi piac lehangelőben csöndes volt. Ha néhány malmot nem kerestek volna hangosabban, lételet sem sejtettük volna. Érczépész és külföldi váltó kissé keresettebb volt.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 386.75 386.—, Jelzálogbank 254.75—254.—, Osztrák hitelrészvény 359.10—358.70, Osztrák-magyar államvasut 386.

Délelőtti 11 óra 15 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358.80, Magyar hitelrészv. 386.25, Aranyjradék 120.85, Koronajradék 99.25, Leszámitoló bank 255.—, Jelzálogbank 254.—, Rimamurányi 253.75, Osztrák-magyar államvasut 359.50, Ipar- és kereskedelmi bank 104.50, Déli vasut 73.—, Közuti vasut 385.50, Villamos vasut 273.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Közuti vasut 385—385.50, Villamos vasut 272.75, Magyar hitelrészvény 386.30—385.90, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 104.75—105, Magyar jelzálogbank 254, Magyar leszámitoló bank 254.50, Osztrák hitelrészvény 358.90—358.30, Osztrák-magyar államvasut 359.50—358.50, Országos központi 791, Erzsébet-malom 291—298, Lujza-malom 180—182, Eladó magyar szállítási vállalat 180, Czukoripar 159.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.50—3 forint, 8 napra 5.—6.— forint, május utóljára 9—10 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjradék, Magyar koronajradék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén köttetett: Osztrák hitelrészvény 358.60—358.30, magyar hitelrészvény 386.90 osztrák-magyar államvasut 358.75 forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közuti vaspálya, Villamos vasut, Ipar és keresk. bank, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, május 9. Termények forgalma ma igen szűkörü volt. Zsiradékárú irányzata bágyadt, szalonna 50 krral olcsóbban kínáltatott. Szilva és szilvaiz irányzata változatlanul bágyadt.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ár 100 kilogrammonként, Pénz, Áru. Rows include various types of oil, sugar, and other commodities.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, május 9. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfi-nál csendes, árak szilárdak. Halban lanya, árak emelkedtek. Tej- és tejtermékek élénk. Tojásnál csendes, árak emelkedtek. Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhalus hátulja I. 50—55 frt, II. 41—50 frt. Birkalus hátulja I. 36—44 frt, II. 28—36 frt. Borjúhus hátulja I. 56—64 frt, II. 45—50 frt. Sertésus elsőrendű 64—68 frt, vidéki 53—58 frt. (Minden 100 kilonként) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 66.0—66.5 frt (100 kilonként). Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.55—1.20 frt. Lud bizot: kilonként 48—50 kr. Különfélék. Tojás 1 láda (1440 db) 29.50—30.25 frt. Sárgarépa 100 kötés 3.00—5.00 frt. Petrezsel, em 100 kötés 3.00—5.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kilo 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—50 frt, II. 10—30 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.90—1.00 frt. Vaj-téa kilonként 1.10—1.40 frt. Burgonya-róza 100 kiló 3.00—3.00 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.10—3.10 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, május 9. Irányzat szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 20.25—20.75. Finomított szesz nagyban 59.—59.25, Finomított szesz kicsinyben 59.50—59.75, Elestő-szesz nagyban 58.75—59.25, Elestő szesz kicsinyben 59.50—59.75, Nyersszesz adózva nagyban 57 1/2—58.—, Nyersszesz adózva kicsinyben 58.25—58.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 17.—17.50. Denaturált szesz nagyban 21.50—22.— Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, május 9. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.60—21.10 forinton kelt el. Prága, május 9. Adózott tripló-szesz nagyban 57—57.50 frton kelt el, azonnali szállításra. Adózatlan szesz 20.50—20.70 forint nagyban. Irányzat szilárd.

Triest, május 9. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban magyar áru 14.—, román áru 14.— cseh áru 14.— forinton kelt el.

Berlin, május 9. Szesz helyben 54.20 márka = 31.87 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literzszalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, május 9. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 53.90 márka = 31.69 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Boroszló, május 9. Szesz (50-es) pr. májusra 73.30 márka = 43.10 frt; szesz (70-es) pr. májusra 53.50 márka = 31.46 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, május 9. Szesz májusra 25.— márka = 14.70 frt; május—jun.-ra 25.— márka = 14.70 frt; június—júliusra 25.10 márka = 14.76 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, május 9. Szesz folyó óra 50.— frk = 26.44 frt; júniusra 49.50 frk = 26.18 frt; július—aug.-ra 49.25 frk = 26.05 frt; 4 utolsó óra 44.25 frk = 23.41 frt. Az árak 10.000 liter százalékonként 1/4% leszámitással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Czukor.

Prága, május 9. Nyers czukor 88% czukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.62 frt, okt.—decz. szállításra 12.67 forint.

Hamburg, május 9. Nyers czukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.25, augusztusi szállításra 9.55, okt.—decemberi szállításra 9.50 márka. Irányzat nyugodt.

Páris, május 9. Nyers czukor (88 fok) készáru 30.50—31.— frk, fehér czukor júniusra 32.75 frank, július-aug.-ra 33.— frk, okt.-tól 4 óra 33.25 frk, 4 óra máj.-tól 31.— frk. Finomított készáru 104.50 frank.

London, május 9. Jávaczukor 12 1/2 shilling, nyugodt. Nyers czukor és jegcedett czukor nyugodt, de ártartó. Finomított darabczukor változatlanul nyugodt. Külföldi tört nyugodt és engedékenyebb. Jegyztetett: készáru 11.1 1/2 sh., jun.-ra 11.3 1/2 sh., jul.-aug.-ra 11.3 1/2 sh. Répaczukor ártartóan indult és szilárdan zárult. Német (88%): májusra 9.3 1/2 shilling, júniusra 9.4 1/2 shilling, júliusra 9.6 shilling, augusztusra 9.7 1/2 shilling, okt.—decemberre 9.7 1/2 shilling. Határidőzetlet: májusra 9.3 1/2 sh., júniusra 9.5 sh., júliusra 9.6 1/2 sh., augusztusra 9.7 1/2 shilling, október-decemberre 9.7 1/2 shilling.

Kávé, tea, rizs, juta, shellack.

London, május 9. Kávé. Santos, határidő gyenge és engedékenyebb, meglehetősen üzlet mellett. Jegyztetett máj.-ra 29.— sh., jul.-ra 29.6 sh.,

szeptemberre 30.—shilling, decemberre 30.6 sh. Tea: Ceylon ártartó. Rizs: igen szilárd, de alig keresve. Jute: változatlanul igen szilárd. Schellack: nyugodt, 1 shillinggel alacsonyabb.

Fémek.

London, május 9. Réz, G. M. Brände 51 1/16 — 52 1/16 st. készáru és 52 1/16 — 52 1/16 font st. 3 óra; best sel. 56 1/4 — 57 1/4 font sterling. Ón: finom, külföldi 65 1/2 — 65 7/8 font sterling készáru és 66 1/16 — 66 1/16 font sterling 3 óra. Ólom: angol 13 1/2 font sterling; külföldi 13 1/2 — 13 1/2 font sterling. Horony: külföldi 19 1/4 font st. Higanj: 7.76 font sterling első és 7.66 font sterling másodkézből. — Vas: A glasgowi nyersvaspiacz szilárdan indult és bágyadtan zárult, csekély üzlet mellett. — Zárótárak: 46.3 shilling készáru és 46.6 sh. egy óra. Cleveland 40.2 1/2 shilling készáru és 40.5 1/2 shilling egy óra; Hematit 50.4 1/2 sh. készáru és 50.7 1/2 sh. egy óra; Middlesbrough 51.— sh. készáru és 51.3 shilling egy óra.

Petroleum.

Hamburg, május 9. Petroleum helyben 5.70 márka — 3.35 frt.

Antwerpen, május 9. Petroleum fin. helyben 16 1/8 frank — 7.69 frt.

Bréma, május 9. Petroleum fin. helyben 5.75 márka — 3.38 frt.

Newyork, május 9. Petroleum fin. 70 Abel test. Newyorkban 6.10 cents, fin. petroleum Philadelphianban 6.05 cents; United Rife Line Certificates májusra 95.—; nyers petroleum májusra 6.50 cents.

London, május 9. Petroleum, amerikai 4 1/2 sh., orosz 4 1/2 sh.

Olajok.

Páris, május 9. Repceolaj folyó óra 56.50 frk (= 26.68 frt); júniusra 56.50 frk (= 26.68 frt); július-aug.-ra 56.75 frk (= 26.80 frt); 4 utolsó óra 57.25 frk. (= 27.04 frt). Árak 100 kilónként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, május 9. Repceolajhelyben 53.—márka (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, május 9. Repceolaj helyben (bordóval) 57.50 márka (= 33.82 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, május 9. Terpentin 25.6 shilling. Repceolaj 23.6—24. sh. Lenolaj 16.9—16.10 1/2 sh. Gyapotmagolaj 16.3—16.9 sh.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 9. A magasabb newyorki jegyzésekre itt is szilárdabb lett az irányzat és effektív buza 20 krajczárral emelkedett. Előfordult kötések: buza tavaszra 16.—15.95—16 forint, buza május-júniusra 14.85—14.72—14.80 forint, buza őszre 10.75—10.71—10.76, rozs tavaszra 10.10 forint, rozs őszre 8.30—8.40 forint, zab tavaszra 7.78—7.76—7.78 forint, tengeri május-júniusra 6.50—6.44 6.49 forint, tengeri július-augusztusra 6.58—6.49—6.55 forint.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 15.90—16.—, május-júniusra 14.79—14.81, őszre 10.75—10.77, rozs tavaszra 10.05—10.15, rozs őszre 8.38—8.40, tengeri május-júniusra 6.48—6.50, július-augusztusra 6.54—6.56, zab tavaszra 7.77—7.79 zab május-júniusra 7.77—7.79, zab őszre 6.30—6.35, repce augusztus-szeptemberre 12.90—13 forinton.

Boroszló, május 9. Buza helyben 23.60 márka (= 14.47 frt) sárga. Buza helyben 23.50 márka (= 14.41 frt). Rozs helyben 17.50 márka (= 10.29 frt). Zab helyben 17.—márka (= 10.— frt). Tengeri helyben 14.—márka (= 8.23 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, május 9. Buza holsteini 255—265 márka (= 15.—15.59 frt). Rozs mecklenburgi 175—186 m. (= 10.29—10.94 frt.) Rozs orosz 137—136 márka (= 8.—8.11 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

München, május 9. Buza 24.10 márka (= 14.17 frt), Rozs 19.20 márka (= 11.29 frt), Árpa 17.75 márka (= 10.43 frt), Zab 17.90 márka (= 10.52 frt). Minden 100 kilónként. Hozatal 4:501 q. Készlet 3.332 q. Átszámítási árfolyam 100 m. = 58.80 frt.

Lindau, május 9. Orosz buza 24.30—25.90 márka (= 14.19—15.23 frt). Husae.

Páris, május 9. (Magnyítás.) Buza folyó óra 31.10 frank (= 14.84 frt). Buza júniusra 31.10 frank (= 14.84 frt). Buza július-aug.-ra 30.10 frank (= 14.36 frt). Buza 4 utolsó óra 29.60 frank (= 12.21 frt). Rozs folyó óra 21.50 frank (= 10.25 frt.) Rozs júniusra 21.50 frank (= 10.25 frt). Rozs július-aug.-ra 17.75 frank (= 8.46 frt). Rozs 4 utolsó óra 16.60 frank (= 7.92 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 9. (Zárlat.) Buza folyó óra 30.25 frank (= 14.43 frt). Buza júniusra 30.25 frank (= 14.43 frt). Buza július-augusztusra 29.50 frank (= 14.07 frt.) Buza 4 utolsó óra 25.—frank (= 11.29 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 9. A mai előtözsde nyilvánult kedvező irányzatot később az olasz belmozgalmak híre gyengítette. A déli tőzsdére továbbá a berlini alacsony jegyzések gyakoroltak befolyást, anélkül azonban, hogy a szilárd irányzatot lényegesebb változás történt volna.

Az előtözsde: Osztrák hitelrészvény 358.65 — 359.15, Anglo-bank 158.50 Union-bank 297.— Osztr. földhitel 470.50, Magy. hitelrészvény 385.50 — 386.50 Osztrák-magyar államvasut 358.75—359.65, Déli vasut 73.—73.50, Ländlerbank 230, Elbevölgyi vasut 264.25—264.50, Alpési bánya 167.—168.20, Rimamurányi 254—254.75, Májusi járadék 102.10, Osztr. koronajáradék 102.—, Magyar aranyjáradék 120.85—120.90, Magyar koronajáradék 99.25, 20 frankos 9.54, Német márka 58.86, Fegyvergyár 320.50—323.—, Török sorsjegy 60.20—60.50, Osztrák-magyar bank 915.—, Északnyugoti vasut 250, Buschtiehradi vasut 615.—619.50, Adria 210, Brtna köszénbánya 306.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.75, Magyar hitelrészvény 386.—, Ländlerbank 230.—, Osztr.-magyar államvasut 359.50, Alpési bánya 167.50, Májusi járadék 102.10, Török sorsjegy 60.20.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.50 Magyar hitelrészvény 386.—, Anglo-bank 158.50 Bankverein 267.75, Union-bank 297.—, Ländlerbank 229.—, Osztrák-magyar államvasut 358.87 Déli vasut 73.—, Elbevölgyi vasut 264.—, Északnyugoti vasut 249.50, Török dohányrészvény 130.—, Rimamurányi 253.75, Alpési bánya 168.20, Májusi járadék 102.05, Magyar koronajáradék 99.25, Török sorsjegy 60.10, Osztr. földh. 470. Fegyvergyár 321, Magyar aranyjáradék 120.90, Osztrák koronajáradék 101.90, 20 frankos 9.55. Német márka 58.88.

Bécs, május 9. (Utőtözsde.) A déli tőzsde zárása után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 358.62, Magyar hitelrészvény 386.50, Anglo-bank 158.75, Bankver. 267.65, Union-bank 297.—, Ländler. 229.50, Osztrák-magyar államvasut 358.75, Déli vasut 73.25, Elbevölgyi vasut 264.—, Északnyugoti vasut 249.75, Török dohányrészvény 130.—, Rimamurányi vasmű 254.25, Alpési bánya 169.90, Májusi járadék 102.10, Magyar koronajáradék 99.25, Töröksorsjegy 60.10, Német márka azonnali szállításra 58.87, Német márka utimóra 58.88.

Délután 2 óra 30 perccor jegyezték: Magyar aranyjáradék 120.75, Magyar koronajáradék 99.25, Tiszai kölcsönorsjegy 139.25, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.20, Magyar hitelrészvény 385.25, Magyar nyeresévkölcsön sorsjegy 160.50, Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi bank 1410.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 254.—, Rimamurányi vasrészvényláráság 253.75, 4.2% papírjáradék 102.10, 4.2% ezüstjáradék 101.80, Osztrák aranyjáradék 121.15, Osztrák koronajáradék 101.90, 1860. sorsjegyek 143.—, 1864. sorsjegyek 137.50, Osztrák hitelsorsjegyek 200.50, Osztrák hitelrészvény 358.62, Angol-osztrák bank 158.25, Unionbank 297.—, Bécsi Bankverein 267.75, Osztrák Ländlerbank 229.—, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 358.75, Déli vasut 73.75, Elbevölgyi vasut 264.—, Dunagőzbajózási részvény 470.—, Alpési bányarészvény 189.75, Dohányrészvény 129.75, 20 frankos 9.55, Cászári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.85, Német bankváltó 58.85. Az irányzat szilárd.

Berlin, május 9. Ezüstjáradék 101.70, Osztr. aranyjáradék 102.80, Magyar aranyjáradék 102.60, Magyar koronajáradék 99.50, Osztrák hitelrészvény 224.40, Osztrák-magyar államvasut 152.60, Déli vasut 32.—, Buschtiehradi vasut 30.75, Osztrák bankjegy 169.85, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.70, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.—, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.52, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 91.25, Laura-kohó 193.75, Harpeni 187.90, Olasz központi vasut 181.90, Török sorsjegy 114.90, Északny. vasut 122.75, Elbevölgyi vasut 132.05.

Az utőtözsde: Osztrák hitelrészvény 224.40, Osztrák-magyar államvasut 152.60, Déli vasut 32.—, Magyar aranyjáradék 102.60, Disconto-társaság 197.60.

Páris, május 9. Uj 3% francia járadék 101.60, 3%-os francia járadék 102.95, 3 1/2%-os francia aranyjáradék 106.35, Osztr.-magyar államv. 770.—, Ländlerbank 497.—, Osztrák aranyjáradék 102.30, Déli vasut elsőbbség 331.—, Alpési bánya 368.—, Török dohányrészvény 282.—, Török sorsjegy 109.50, Olasz járad. 91.80, Spanyol kölcsön

31.68, Meridional 670.—, Ottomanbank 545.—, Rio Tinto 659.50, Debeers 688.—, Eastland 121.—, Chartered 67.—, Randfontein 41.50.

Frankfurt, május 9. (Zárlat.) 4.2% papírjáradék 86.50, 4.2% ezüstjáradék 86.35, 4% osztr. aranyjár. 102.70, 4% magy. aranyjáradék 102.60, magyar koronajár. 99.75, osztr. hitelrészvény 304.25, osztr.-magyar bank 777.—, osztr.-magyar államvasut 308.62, déli vasut 64.50, elbevölgyi vasut 228.—, bécsi váltóár 169.80, londoni váltóár 20.53, párisi váltóár 81.933, bécsi bankverein 228.—, villamos részvény 138.—, alpesi bányarészvény 142.50, 3% magyar aranykölcsön 90.—, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, május 9. (Utőtözsde.) Osztr. hitelrészvény 304.12, osztrák-magyar államvasut 308.62, déli vasut 64.50.

Frankfurt, május 9. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.25, Osztr.-magy. államvasut 308.25, Déli vasut 64 1/2. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 9. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 86.55, osztrák hitelrészvény 304.25, osztrák-magyar államvasut 771.—, déli vasut 152.50, olasz járadék 91.20, 4% osztr. aranyj. 102.—, 4%-os magyar aranyjáradék 102.85. Az irányzat tartott.

London, május 9. (Zárlat.) Angol consolsok 110.13/16, déli vasut 7.—, spanyol járadék 29.7/8, olasz járadék 90.75, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 62 3/8, Canada pacificvasut 85 1/2, leszámítolási kamatláb 3.75, ezüst 25.13/16. Az irányzat nyugodt.

New-York, május 9. Ezüst 56 1/8.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távlati jelentése 1898. május 9-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Legnyugatibb szél, A hőmérséklet jel. Celsiusus skálán, Csapadék, Állomások, Legnyugatibb szél, A hőmérséklet jel. Celsiusus skálán, Csapadék. Lists various weather stations and their data.

Az északi depresszió lejjebb nyomott és mélyebb lett a légnyomást Közép-Európában általában süllyesztette. A depresszió Olaszország fölött mélységet és helyét megtartotta. A maximum nyugaton tartózkodik. Az idő Európában változó és sokfelé esős; a hőmérséklet eloszlása szabálytalan. Hazánkban még voltak esők és pedig különösen délkeleten, helyenkint zivatarral és jégesővel. A hőmérséklet eloszlásában néha lényeges változás. Egyre idő várható, helyenkint zivataros esőkkel.

VIZÁLLÁS.

— Május 9-én —

Table with columns: Feljő, Vizméreés, Vízalás reggel, Áradás v. apadás, Feljő, Vizméreés, Vízalás reggel, Áradás v. apadás. Lists water level measurements for various locations.

Írás jellegű: * = Jéges víz; + = Ólaj; - = 0 alatti; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges. A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal: Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár. **VIII. ker., József-körút 65. szám.** Kiadóhivatal: **VIII. ker., József-körút 65. szám.**

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postaküldésben teszi, akkor minden közlés után még 30 krajczár kiostorbírálylatot is fizetendő. — Csak az apróhirdetést postaküldésben küldendő, a szöveget az utóiratnál kell megadni; esetleg későbbes levélben is lehet a szöveget a levéljegyeket beküldeni. Mindenképp közzétételéért az apróhirdetés árát fizetni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő újságokban:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Ösv. Balázs György** nagytársa.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohányüzem.
- IV. „ **Harisch-bazár** **Déval János** dohányüzem.
- IV. „ **Petőfi-tér 3. szám** **Hamatsek A. J.** dohányüzem és újságárda.
- V. „ **Nagykorona-utca 20. sz.** **Löwinger Gyula** fűszerkereskedése.
- V. „ **Dorottya-utca 13. sz.** **Wall Vilmos**, dohányüzem.
- V. „ **Váci-körút 6. szám** **Morone Janka**, dohányüzem.
- V. „ **Sípót-körút 22. szám** **Wollák Zsigmond**, dohányüzem.
- VI. „ **Teréz-körút 54. szám** **Brouer Mihály**, dohányüzem.
- VI. „ **Andrássy-út 48. szám** **Hobonczy Ilona**, dohányüzem.
- VII. „ **Erzsébet-körút 50. szám** **Heisler Béla**, dohányüzem.
- VII. „ **Erzsébet-körút 7. szám** **Frad J.** dohányüzem.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Szponyi V.** dohányüzem.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadnak.

LEVELEZÉS.

- Silom!** Boldog tétl pár soraidat, többet nem mondhatok. Levelet csak a jövő héten írhatok. Addig is jól vagy beteged. **4118-1**
- Ella!** Tegnap fenn voltam és nem találjalak legnagyobb sajnálattal. Hol voltál? Irj levelet mielőbb. Csakolok. **4126-1**
- Róbertkám!** Holnap okvetlen elvárjak. Csakolok Hajnalra. **414-1**
- Dóra!** Haragszom magára, miért nem mutatta meg nekem a levelet? Ez a köszönet a közbenjárásért? Igazán hálátlan, csunya leány maga (csak a szemét szépek). **4116-1**
- Ázon két** szőke hölgyet kiket vasárnap délután két fiatal ember a Stefánia-úton kísért, felkérk vajúm közlelbi ismeretsége lehetőség-e. Szíves válaszukat a kiadóhivatal továbbítja. **Két barát!** jelleg alatt. **4129-1**
- Sajos!** Végtelemfővadások, hogy felgyógyult reményem, hogy nem sokára meglátogat bennünket. Ha lehetséges lezz úgy Gézát holnap felkötöm és akkor neki átadhatja a levelet, de más által ne küldje. A viszontlátásig türelmi kis barátom. **4132-1**
- Anna.** Holnap, mikor már szabad leszek, a rendszer helyen foglak várni. Nagyon izgatók vagyok és számílok az órákat, hogy viszontlátással. Különben mi újság? Majd mindent holnap és ha lehet már 3 órakor ott légy, én már 1-kor ott leszek. **B. H. 3310-1**

HÁZASSÁG.

- Csinos barna** Szégyasszony férjhez óhajtott menni kispénzes úr. urhoz. Levelet a kiadóhivatal továbbítja. **Özvegy 26** jelleg alatt. **4128-2**
- Videki úr.** tanító 800 frt biztos évi jövedelemmel és lakással nősülési szándékkal ismeretséget óhajtott kötni egy csinos hajadonnal, kinek némi hozomány van. Levelet „Mintafelje” jelleg alatt e laphoz kéretnek. **4130-2**
- Hözsülni óhajt** 35 éves rom. kath. vall. erőss, háziasan megvelt férjhez óhajtott barna hajadonnal, 1-2000 frt hozományjal. Levelet „Falus barna” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. **4114-2**
- Csinos,** előkelő családból származó 20 éves leány férjhez menni óhajtott, óhajtott intelligens úr. emberhez, ki nem hozományra, hanem igazán szeretni tudó és társalkodásra való. Levelet „Csinos barna” jelleg alatt a kiadóhivatalba intézendők. **3772-2**
- Egy gépgyári** tisztviselő, 1500 frt évi jövedelemmel, háziasan megvelt férjhez óhajtott megismerkedni egy csinos, előkelő családból származó hölgyvel, ki 10-12000 forint hozományjal rendelkezik. Levelet „Komoly ember” jelleg alatt e laphoz intézendők. **3904-2**

ALLÁST KERES.

- Gazdatiszt.** El 20 éves korától gazdaságban működik je a karral, s 20 évi tapasztalattal, s nagyobb gazdaságokat önállóan vezetett, így minőségben alkalmazást keres azonnali belépésre. Szíves megkereséseket Mohorász „Jó ember” címen. **3912-3**
- Házvezetőnőnek** ajánlkozik egy magányos nőnek. A háztartás minden ágában kitűnő jártassága van. Szíves megkereséseket „Jó főnök” jelleg alatt e laphoz kér in ézni. **3936-3**
- Egy jó családból** való 17 éves leány ajánlkozik kisebb gyár-mekéhez. Cím a kiadóban. **1229-3**
- A külső-Váci-úton** egy háromemeletes bérházat óhajtott venni kőanyú fizetési módzat mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja. „Bérház” címen. **3934-3**
- Intelligens** özvegy asszony, ki szereti gyermekeit és gazdag megköpöléshez ért, ajánlkozik gyermekek mellé, vagy önkéntes állást szeretne. **3939-3**
- Egy cégvezető,** ki részlet üzletben hosszabb idő óta működött, hasonlított vagy más megköpölést állhat keres. Később vállalkozna egy jobb üzlet képviseléséért is. Agilis és ha zsalnak egyen. Szíves megkereséseket „Családapá” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. **3930-3**

- Özvegy nő,** ki a háztartás terén nagy jártassággal bír, a tejszer-darálókat kitűnően érti, mint gazdaságos kiváló alkalmazást. Cím a kiadóban. **4092-3**
- Egy német kisasszony,** ki most jött Berlinből Budapestre, intelligens családból származó, ajánlkozik gyermekek mellé. Házi dolgokat is végez és a főzéshez is ért. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Berlini” jelleg alatt. **4058-3**
- Fiatl** leány ki a legjobb bizonyítványokkal és némi övadákkal rendelkezik elárastónál állást keres. Cím a kiadóhivatalba meg tudható. **4070-3**
- Gyermekekhez** ajánlkozik két szőke fiatal leány a polgari iskolákat végezték. Igényük szerények. Szíves megkereséseket „Birke és Malvin” jelleg alatt kérek a kiadóhivatalba. **1245-3**
- Déltáni sétakra** ajánlkozik, kis gyermekek mellé intelligens fiatal asszony. Szíves ajánlatok „M. S.” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. **4112-3**

ALLÁST KAPHAT.

- Mily** módon lehet a jövedelmet megnagyobbítani vagyont a jólétet, gyarabítani? csekély befektetés mellett személyes részvétellel és előkezeléssel nélkül. Tessed Blockner J. hirdetését közzé, utján Bpest, IV. Sütő-n. 6. proszír jelleg alatt levéleg. **4077-4**
- 6 éves fiam** mellé, vidékre, keresek írt. tanítót, ki magyarul, németül és francziul tökéletesen beszél, továbbá az elemi tantárgyakon kívül héber oktatást is tud adni. Fizetés teljes ellátás és 10 frt havonként. Ajánlatokat „Nevelő 516” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. **4040-4**
- Nagy termény-** és szesz-kereskedésben teljesen szakavatott könyvelőt, esetleg nőit is azonnal főfogadók, megköpölés, hogy magyar és német levelezést teljesen bírja. Ajánlatok Diósi Bernáthoz Berettyó-Ujfalu küldendők. **1247-4**
- Ugyes derékvarrónők** és tanulóanyag azonnal felvételnek. Cím a kiadóhivatalban. **4138-4**

OKTATÁS.

- Czibalom-** tanítónő, ki még néhány órával rendelkezik, tanít az általa feltalált legkényesebb tanpmód szerint, úgy-szintén egyenlően is, háznál és házon kívül. (Oránként 50 krajczár.) Cím a kiadóhivatalban. **4102-5**
- Szabászati** és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak a családokból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. **3974-5**
- Házitanítónak** ajánlkozik VIII-ik gimnáziumi tanuló, kinek e téren már jártassága van. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja. „Jó tanuló” címen. **3989-5**
- A francia** és német nyelv oktatására keresek egy tanítót, ki leányom mellé, naponta 2-3 órára. Ajánlatokat kérem e laphoz intézni „Oktatás” címen. **4078-5**
- Intelligens fiatal ember,** hivatalnok, déltáni órákban elfogad egy pár tanult oktatásra. Szíves megkereséseket a kiadóba kér „Kifutó” jelleg alatt. **4032-5**
- Ölcső zongora-** tanítás. (Felnőtteknek is.) Havonként 4 frt. Később házon kívül is olcsó. Levelet „Csak alapos” jelleg alatt a kiadóba kéretnek. **1201-5**

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

- 160-250 holdnyi** birtokot keresek nagy kerttel, szép úri lakka. a főváros és vasút közelében. **3936-6**
- Az Alföldön** nagyobb birtokot keresek mielőbbi megvételre. Ajánlatok „Alföldi birtok” címen a kiadóhivatalba intézendők. **3930-6**
- 485 osztályozott holdas** tagosított birtok Bérbeadó. Országútról vasút mentén „Köleses kert- és lakóházzal, minden gazdasági épületekkel. Bővebbet a kiadóhivatalban. **1217-6**

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

- Elköltözés** miatt óhajtott eladni újpesti házamat, mely a lehetett 10% -át kevesebb. Készen van a villamos megköpölés mellett a legcsóbb helyen épült. Cím a kiadóban. **3798-7**
- Egy 5 szobából** álló nyaraló kerttel, Bpesti vasúton egy órány távolságra fekvővel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. **3954-7**
- Villát** keresek a Stefánia-úton 60-70.000 frt. Közvetlenül díjaztatnak. Ajánlatok „Villa” jelleggel ellátva e lap kiadóhivatalába intézendők. **4084-7**

ELADÁS.

- Elegáns butorok.** Ebéd-, háló-, úri-, szalon-berezendők, elj-festmények, szőnyegek, rövid zongora stb. eladó 9-1 és 3-5 között **Andrássy-út 68. szám.** **3988-8**
- Honvédtiszti** attila és csák, majonemű, olcsó eladó. **3983-8**
- Alig** használt, teljesen jó karban levő kerékpár eladó. Cím a kiadóhivatalban. **3919-8**
- A fővárosban** egy jóforgalmu helyen egy három kamuzásos fehér- és fekete, pékség, hol naponta 5-6 árú kenyér is van forgalomban azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. **3982-8**
- Hentes üzlet** kitűnő forgalommal, betegség miatt eladó. Venni szándékosok írjanak e laphoz. Hentesüzlet címen. **4042-8**
- Dohányüzem** a főváros legelőkelőbb helyén, sürgős családi körülmények miatt, mielőbb olcsón eladó. Levelet a kiadóhivatalba küldendők „Belváros” jelleg alatt. **4006-8**
- Butorok.** Igen díszes ebédli-butor költözés miatt magány-közéből olcsón eladó. Megtekinthető naponta 10-11 óra közt. Cím a kiadóhivatalban. **4128-8**
- A Belvárosban** egy régi jóhírnök öröndő, kitűnő jövedelemmel bíró vendéglő-melől, későbbi akadémia miatt, olcsón eladó. Levelet a kiadóhivatal továbbítja „Imert vendéglő” jelleg alatt. **3705-8**
- Czibalom,** padlás Horváth féle) kitűnő hangu, nagy térszobával, szép kiállítás, 80 frt eladó. Cím a kiadóhivatalban. **1277-8**

VÉTEL.

- Kerékpár** keveset használt, jó gyártmány, megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. **3990-8**

- A fővárosban** jó forgalmu helyen nagyobb pékség megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. **3958-9**
- Veszek** jókarban levő kerékpárokat. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja „Kerékpár 80” címen. **4092-9**
- Egy jóforgalmu** és nagyobb kiterjedésű fűszerüzlet megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. **3956-9**
- Kerékpár** kerestetik sürgős vételre. Ajánlatok az ár megjelölésével „Attilla” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. **4129-9**
- Élénk forgalmu** helyen levő virágüzletet keresek megvételre azonnali készpénzfizetés mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja „Üzlet” jelleg alatt. **3932-9**

KIADÓ SZOBÁK.

- Tisztességes** családnál egy tisztességes kisasszony lakást, esetleg teljes ellátást kaphat a József-utczában. Előnyben részesül oly hölgy, ki egész nap elvan foglalva. Cím a kiadóhivatalban. **3972-10**
- A Baross-utca** közelében, a Szigetvári-utczában, külön álló kis garzonlakás, amely egy kétalakos csinos szobából, előszobából áll, külön kupukucsol, butorral, vagy butor nélkül azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. **3652-10**
- Egy csinosan** butorozott szobába egy szobatárs kerestetik. Bővebbet a kiadóban. **4000-10**
- Elegánsan** butorozott kétalakos utcai szoba külön bejárattal a Váci-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. **3888-10**
- Intelligens fiatal nő,** kinek szépen berendezett lakása van, keres idősebb intelligens lakótársat. Cím a kiadóhivatalban. **3796-10**
- Szépsőhőzből** nyíló elegáns butorozott szoba egy ur részére azonnal kiadó. Cím a kiadóban. **4110-10**
- Egy szépen** butorozott szoba a Teréz-körúton, esetleg ellátással egy magányos nőnek kiadó. Cím a kiadóhivatalban. **4102-10**
- Tisztességes** családnál egy tisztességes kisasszony lakást, esetleg teljes ellátást kaphat a József-utczában. Előnyben részesül oly hölgy, ki egész nap el van foglalva. Cím a kiadóhivatalban. **3972-10**

SZOBA KERESTETIK.

- Keresek Budán** a Császár-fürdőhöz közel egy szobából és konyhából álló lakást a nyári hónapokra, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Nyári lakás” címen. **4010-11**
- Nyaralásra** keresek két szobából álló lakást a főváros, az közel. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Nyaraló 20” jelleg alatt. **4088-11**

LAKÁS KERESTETIK.

- A városligetben** óhajtott egy különbejárattú szobát, butor, vagy a nélkül azonnal kivenni. Ajánlatokat az ár kitételével e lap kiadóhivatalba „K. J.” jellegre kérek. **4006-12**
- Intelligens fiatal nő,** keres oly intelligens családnál, ki esetleg gardiromá is és a hol nagyon jó házmódban részesül. Levelet a kiadóhivatal közvetít. „Hivatalnoknő” jelszó alatt. **4054-12**

KIADÓ LAKÁSOK.

- Nagy helyiség** 1-2 emeleten, mely egygyateremből és több szobából áll, augusztus 1-ére, kiadó Kálvária alkalmos **irodának, dívtassalonnak, műhelynek, egyleti helyiségnek, vőbőteremnek, magánlakásnak, vagy nagy lakásnak.** Bővebbet a kiadóhivatal utján meg tudhatni. **3902-13**
- Csinos** kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Cím a kiadóhivatalban. **3902-13**
- Ölcső lakás a Sípót-városban.** A Vadász-utczában 2-300 frt. óhajtott két különbejárattú szoba és konyhából álló lakás május 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. **3882-13**
- Bérbeadó** Öllői-út és Erkel-utca sarkán 5 utcai szobás urlakást 1050 frt és több kisebb lakás. Azonnali nagy helyiség lakással 700 frt. Cím a kiadóban. **3798-13**
- Kiadó** 2 szoba, hálófülke, fürdőszoba, veranda, cselédszoba, konyhából álló lakás a Svábhegyen. Az ára az egész időnyre 500 frt. Cím a kiadóhivatalban. **4184-13**

HITEL-PÉNZ.

- Amortizáció** kölcsönök Budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlenül a leggyőzebb idő alatt, előkelő fővárosi intézmény, csekély utólagos honorárium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokviszükséges. Értekezhetni d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. **350-14**
- Előkelő hölgy** kell és teljes biztosíték nyújtása ellenében 2-300 frt. óhajtott, részletfizetésűre felvenni. Szíves megkereséseket „Diskrét 28” jelleg alatt kérek e laphoz intézni. **4002-14**

KÖNYVEK.

- Veszek** jókarban levő elsőrendű írók műveit, jutányos árában. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Késszépész” címen. **3888-15**
- Könyvtáram** berendezéséhez jó regényeket keresek megvételre készpénz fizetés mellett. Levelet az ár megjelölésével „Jó könyvek” jelleg alatt kérek. **4038-15**
- Eladók** könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Cím a kiadóhivatalban. **1772-15**

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

- Irodának, műhelynek, dívtassalonnak, egyleti helyiségnek, vőbőteremnek, magánlakásnak, vagy nagy lakásnak** alkalmas nagy helyiség 1-2 emeleten augusztus 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. **3602-17**

KÜLÖNFÉLE.

- Elegáns** női ruhákat készített jutányos árában egy kitűnő varrónő. Cím a kiadóhivatalban. **3896-13**
- A legjobb** magyar ércslap az „Utaképek”. Most sorra közli a legkiválóbb magyar és nemzetközi írókat és műveiket.
- Jgen ügyes** varrónő munkát keres. Cím a kiadóhivatalban. **4080-18**

MINDENFÉLE.

Napoleon kezei. Barral György francia újságíró néhány év előtt rendkívül érdekes felfedezést tett családja oklevélárán. Megtalált egy rajzot, mely I. Napoleon kezeit ábrázolja a bautzeni csata napján. A rajz szerzője az újságíró nagyatya, aki altisztje volt a császári gárdának. A bautzeni csata napján Napoleon közvetlenül közelében állott. A császár hosszabb haditanácsot tartott tisztjeivel, miközben a hátán nyugtatta a kezeit. Barral, aki kitűnő rajzoló volt, felhasználta az alkalmat és különösen arra ügyelt, hogy Napoleon kezének vonalait híven megörökítse. A mostani Barral, az újságíró, 1884-ben megmutatta a rajzot Desbarolles híres tenyérjósának, anélkül azonban, hogy a kéz tulajdonosának nevét elárulta volna. Desbarolles, aki azt hitte, hogy Barral ősenek keze van előtte, csodálkozott afölött, hogy az az ember semmi rendkívülit sem tett. Mikor aztán Barral végre elárulta, hogy a nagy Napoleon kezeit vizsgálták, Barral természetesen nagyon megörült a „tudománya” diadalának.

A gazdagság könyve. Hubert Howe Bancroft amerikai milliomas könyvirásra adta magát s könyve úgy tárgyával, mint kiállításával méltó feltűnést fog kelteni. Bancroft urról azt mondják, hogy ha már nem volna gazdag ember, irodalmi működésével vagyont tudna szerezni. Annál nagyobb hivatottsággal írhat majd arról a témáról, amelyet könyve tárgyul választott: a gazdagságról. A könyv címe „Book of Wealth” és a gazdagság történetét, a milliomosnak a gazdagság terén szerzett tapasztalatait fogja megörökíteni. A könyv megírására a chicagói kiállítás ösztökölte, amelyre tudvalevőleg a föld kereségének töméntelen kincseit hordták össze. Bancroft ur alyaggyűjtés okából beutazta a világ legszebb és leggazdagabb országait. Ahol valami becses régiségre, értékes képre, ritka könyvre bukkant, iparkodott megvásárolni. Ez körülbelül 600.000 forintjába került. Aztán hozzáfogott a könyv megírásához, amelynek költségkivül pompás kiállítása lesz egyik legfőbb érdekessége. A könyv ezer lap terjedelemben tíz kötetre oszlik aransárga selyem kötéssel. Minden kötethez 10 gyönyörű akvarellt és rézmetsetet mellékelnek. Ezekon kívül 2500 pompás illusztráció a föld összes ritkaságait, csodáit, megörökítésre méltó műveit fogja bemutatni. Salamon templomától a legifjabb amerikai milliomas palotájáig, Attila arcképétől Astor portraijáig minden megles benne. Minden kötet címlapját kiváló amerikai festők akvarelljei fogják díszíteni. Mindössze 400 példányban kerül piacra — kétségkivül csupán a gazdagok piacára. Mert 150 példányt díszkiadásban állítanak ki, egy példány árát pedig hat ezre forintra szabták. Az „olcsóbb” kiadás darabonként 2400 forintba kerül.

Az amerikai kikötők megerősítése. Az amerikai-spanyol tengeri háború kiütése után a lapok sokat írtak az amerikai kikötővárosoknak a spanyol flotta által leendő bombáztatásáról, úgy tüntetvén fel a helyzetet, mintha még a legnevezetesebb kikötővárosok is teljesen védtelenül állnának. Pedig nem úgy áll a dolog; az Egyesült-Államok kikötői a képzelhető legerősebben vannak megvédve, oly annyira, hogy szinte féljesen ki van zárva, hogy azokba ellenséges hadihajók behatolhassanak. A spanyol flotta által esetleg foganatosítandó bombáztatás tehát csakis a laikusok, a leavatlatlanok előtt tűnhetik fel rémesnek. Leginkább New-York bombáztatásától tartottak, pedig éppen e kikötő van legnagyobb mértékben megerősítve és védelmezve. A new-yorki kikötő bejáratát a New-Jersey szigeten levő erősítés őrzi. Itt nagykaliberű ágyúk vannak. A legnagyobb védelmet azonban a new-jerseyi sziget csúcán levő Sandy Hookban felállított pneumatikus dinamitos torpedóvető ágyúüteg nyújtja. Ez üteg három acélágyúból áll, melyek közül az egyik 203, és kettő 331—331 milliméter kaliberű. Ezek a new-yorki „Pneumatic-Torpedo and Construction Company” gyárból készültek. Az ágyúcsövek villamos erővel 360°-nyira forgathatók. Egy teljes körülforgáshoz 52 másodperc szükséges, és ezt egy

gomb megnyomása által hajtják végre. A célzási kísérletek a legpontosabb eredményeket mutatták fel. Egy lövés 100 méter magas és 30 méter vastagságú víztömeget képes fölemelni. Egy ilyen lövés ereje olyan nagy volt, hogy egy 2 1/2 kilométer távolságban levő torony üvegablakait összezúzta. Egy óra alatt 36 granátot lehet kilőni, mert az egyes lövésekhez szükségesített sűrített levegőt a gépezetek 5 perc alatt állítják elő. Ez ágyúk, ha a löveg 152 milliméter kaliberű és 227 kilogramm lövegáttal van megtöltve, 5486 méternyi, ha pedig a löveg 281 milliméter kaliberű és 227 kilogramm (500 ang. font) lövegáttal van megtöltve, 22 kilométernyi távolságra hordanak. A san-franciscoi kikötő hasonló ágyúüteggel van megvédve.

A türelem rekordja. Minden időben voltak, vannak és lesznek olyan emberek, kik a türelem csudálatos tanujelét adták. A tizenhatodik században egy Mark nevű egyén Erzsébet angol királynőnek olyan aranyláncot ajándékozott, mely ötven karikából volt összeállítva és mely oly parányi volt, hogy valami fekete tárgyra kellett illeszteni, hogy látható legyen. Hogy fogalmunk lehessen e lánc könnyűségéről, fölemlítjük, hogy Mark a láncot egy légy hátára akasztotta és ez zavartalanul repülhetett vele. Pedig Mark mindennapi kenyérét mint közönséges kovács kereste meg. Egy Faba János nevű spanyol kocsit faragott, mely nem volt nagyobb egy búzaszemnél. Egy Ferraris nevű jezsuita elefántcsontból teljes felszerelésű ágyút faragott, mely oly parányi volt, hogy jól elfért egy kettémetszett borsszemen. Ennél még csudálatosabb munkát végzett Norringens nevű svéd ember. Ez szintén elefántcsontból 12 olyan tányérkát faragott, melyek ugyancsak elfértek egy kettémetszett borsszemen. Ezeket a pápának ajándékozta.

Olasz diákok nyomora. Serafini Alessandro olasz tanár cikket írt egy egészségügyi folyóiratba az olasz diákok megélhetési viszonyairól, mely az olaszországi zavargások révén fokozott érdeklődésre számíthat. Serafini azért választotta a diákokat tanulmánya tárgyul, mert meggyőződése szerint ezek a létért való küzdelem basonlóan nehéz próbát állják ki, mint a munkások, sőt nagyobbakat is, amennyiben társadalmi állásuk súlyos igények kielégítését várja tőlük. Serafini hosszas megfigyelések révén arra a tapasztalatra jutott, hogy az olasz diák táplálkozása rendkívül inséges. Legtöbbször nagyon csekély segítséget kap a szüleitől, ennek is javarészt mulatozásra és szórakozásokra költik. Hogy a dolgok állásáról közvetlen meggyőződést szerezzen, egyik hallgatóján végzett kísérleteket. Ez a diák néhány napig úgy élt, mint leggazdagabb kollegái, majd meg a szegényebbekkel tartott, végül az egészen inségek közé elegyedett. A három diák-kategória közül az elsőhöz tartozóknak 80—100 forint, a második osztályúknak 40—50 forint, a harmadik osztálybeli diákoknak 20—25 forint volt a havi apánászuk. Serafini már most megállapította a napi élelem nagyságát (az alkoholt beleszámítva) és aztán hőegységekben kifejezte. A számítások eredménye az, hogy a szegény olasz diákok sokkal inkább inségesebben táplálkoznak, mint a napolyi legalsóbb néposztály vagy a szegény emiliai parasztok. Életük voltaképen krónikus sorvadás, melyből csak a vakáció idején otthon töltött két hónap alatt térnek kissé magukhoz. Legnagyobb szerencsésük pedig az, hogy táplálékuk sok fehérnyanyagot tartalmaz. Az olasz diákok példája ráillik valamennyi ország diákságára.

A praktikus angol festőművészek. Az angolokat tudvalevőleg inkább gyakorlati észjárásuk, semmint lelkük művészi szárnyalása jellemzi. Nem csuda tehát, ha ez a gyakorlati szellem a művészetbe is befurakodik. A londoni Royal Academy emy legutóbbi kiállításán néhány művész neve sajtószerűen bontakozott ki az ismeretlenlégi homályából. Nem mintha valami újat, eredetit alkottak volna, nem is sajátos egyéni felfogásuk keltezték feltűnést, hanem a keret, amelyben képüket elhelyezték. Különösen megbámulták az egyik ezüstből való keretet, mely véges-végig pompás csilló

drágakövekkel volt kirakva. Másik két keret aranyból volt s darabonként 40.000 frank az értékük. Természetes, hogy ezeket a „képeket” mindenki megnézte.

Az angol nyelv. Több, mint 115 millió ember beszél manapság angolul. Háromszáz évvel ezelőtt, Erzsébet királyné uralkodása alatt, mindössze öt millió ember beszélt angolul s ezek is kizárólag az angol birtokokon laktak. Semmi sem bizonyítja jobban az angol nemzet fölényét, mint a nyelvük ekkora elterjedése. És e nyelv még mindig terjed, olyannyira, hogy már most is szinte többet beszélnek angolul, mint francziául, pedig még csak röviddel ezelőtt is azt mondták, hogy a franczia nyelvet semmiféle nyelv sem fogja fölülmúlni.

A száműzött királyné irodalmi sikerei. A hawaii szigetek egykori uralkodónője, Lilia Kolani, akit az 1893-iki forradalom megfosztott trónjától, most egész idejét az irodalomnak szenteli. A most már 60 esztendőes királyné az ottani viszonyokhoz képest rendkívül intelligens; tökéletesen beszél és ír angolul, több hangszeren játszik, sőt már komponált is egy-két rövidebb darabot. Fivérével, Kalakaua herceggel együtt már régebben kiadott New-Yorkban egy angol nyelven írt munkát, melynek címe: The legends and myths of Hawaii. A mű címlapját a királyné arcképe díszíti. Most Hawaii Story by Hawaii Queen címmel nemzetének legendáiban gazdag történetét írja meg. A kötet végén meleg felhívást intéz az amerikai nemzethez, mely a következő szavakkal kezdődik:

— Ti, derék polgárai az Egyesült-Államoknak, hallgassátok meg, mint igaz keresztények, egy eltiport nép fájdalmas, könyörgő jajkiáltását. Az én alattvalóimnak éppen olyan drága a királyság formája, mint a tiéteknek a köztársaságé! Az én népem ép oly forrón szereti a hazáját, mint a tiétek. Hisz a ti birodalmatok olyan végtelen nagy, minék áhítottok a mi kis országunkra. Nem féltek a nagy Isten boszujától... ?!

De a szegény Lilia Kolani, a száműzött királyné, ugy látszik, süket füleknek prédikál s az Egyesült-Államok derék polgárai egy szép napon, minden kérdezetés nélkül, az eltiport Hawaii anektálni fogják.

Nevezetes katonai marsok. A katonai kiképzés főfeladatát az tekintik, hogy a legénység menetelő képességét és kitartását minél inkább fokozza. A történelem számos tapasztalása igazolja, hogy a hadsereg gyors mozgulatai nem egyszer csaták, sőt egész hadjáratok sorsára voltak döntő befolyással. A harminczéves háborúból ismeretesek a svéd Torstanson villámgyors mozgulatai. Későbbi időkből Frigyes Vilmos választófejedelem híres útja a Rajnától a Rhin folyóig, mely a fehrbillini győzelemre segítette, II. Frigyes gyors mozgulatai a hétéves háborúból, Blücher útja Lignyől Waterloóig, Frigyes Vilmos porosz trónörökös menetele Kőniggrázig, majd pedig a német-francia háboruban a német déli hadtest diverziója Bourlaki tábornok hadállása felé. Mindezeket gyorsaság dolgában messze fölülmúlja a római ókorból Claudius Nero konzul példája. A puni háború legválságosabb perceit akkor élték a rómaiak, amikor Hannibal aölcsse, Hasdrubal nagyobb haddal segítségére sietett a bátyjának. Hasdrubal Sena Gallica mellett ütött tábor, Hannibal Canusium-nál állott seregével. Claudius Nero, aki Hannibállal állott szemben, Hasdrubal seregét akarta tönkretenni, mielőtt bátyja csapataival egyesülhetett volna. Serege magvával utnak indult tehát, hat napi fárasztó meneteles után elérte Hasdrubal csapatait s majdnem teljesen megsemmisítette. Nyomban a csata után újra fölkerekedett s hat nap múlva megint Hannibállal nézett farkasszemet. Claudius serege tehát 90 mértföldnyi utat tett meg 12 nap alatt, naponként átlag 7 mértföldet. Még pedig nem síkföldön, hanem zeg-zugos hegyszakadékokon keresztül, rengeteg akadályok leküzdésével. Minthogy pedig közben még csatát is vívtak, el lehet mondani, hogy a rómaiak a katonai kitartásnak eddig fölül nem mult példáját szolgáltatták.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(17)

Írta: CROKER M. B.

Most még csak néhány szót megjegyzé-
tett a szerencsétlenül járt emberre, az oghajlatra
és a beszéd folytatására irányuló minden ki-
sérletet rövid igen-nel vagy nem-nel meg-
szakította. Végre Okaraba érkeztek és hogy az
igazat mondjuk, egyikük sem sajnálta, hogy a
tété-á-tété véget ért. Azonnal a vendég-zobá-
mentek, hová vig beszélgetés zaja vezette el
őket.

A kis helyiség tele volt emberekkel, akik
nyilván elhatározták, hogy amennyire lehet,
kedélyesen fogják fel a helyzetet. Az asztalt
könnyű, gyapjubrossz fedte. Az asztalon még
két nagy lámpa, két kis erzet- és olajlámpa és
egy nagy amerikai jég-tartó állott és körülötte
vigan beszélgető emberek foglaltak helyet, akik
ettek és ittak. Az asztal végén Waring ült két
szép utitársnője között, akikhez még három, a
hölgyek és Waring által ismert fiatal, vidám
tiszt csatlakozott. Egy idősebb hölgynek, aki
Bellett asszony mellett ült, amint látszott, nem
nagyon tetszett ez a társaság és a teáskannát
meg a borkátyát félre nem érthető módon,
mintegy válaszfalul állította oda maga közé és
szomszédnői közé. Waring társasága, amint
azt a kinyitott pezsgős palack bizonyította,
megvetette a teát, de annál inkább élvezte a
nyelvet, a süteményt és a grümölesöt.

Amikor a két elkésett utas oda érkezett,
mindenfelől kíváncsi pillantások fogadták őket.

— Hollá Mark! Ugyancsak sokáig késett!
kiáltotta reá Waring. Jöjjön ide, majd kissé
összeszorulunk és helyet csinálunk önnek.

Néhány pillanat múlva Mark és pártfo-
goltja az asztal felső végén ült és a társaság-
miután rövid ideig kíváncsian megfigyelte őket
és eléjük tolt a még megmaradt ételeket, még
élénkebben folytatta a beszélgetést. Ugy lát-
szott, mintha valamennyien ismerősek lettek
volna és olyan helyekről meg emberekről be-
szélgettek, amelyeket és akiket az újonnan ér-
kezettek egyáltalán nem ismertek. Különösen
élénk volt Bellett asszony, aki sokat nevetett
és legjobban azokon, amiket ő maga mondott.

— Hát Paske Lalla elmegy Ida nénjé-
hez! Azt hittem, hogy Langrishe asszony
tulajdonképen gyűlöli a fiatal leányokat. Kí-
váncsi vagyok, hogyan fér majd meg az uno-
kanővérevel és milyen lesz a bálánya szere-
pében, mondotta.

— Bizonyára kitünő, felelte egy fiatal
ember, aki feltűnő csikos ruhát viselt. Toira-
jokat okszerűleg tolvajokkal lehet a legkönny-
nyebben megfogni.

— Hiszen Brande anyó, aki most Shiraniban van, szintén egy unokanővérét várja.
Előre el lehetünk tehát készülve arra a mu-
latságos versengésre, mely közötté és Ida
között lesz. Ez lesz csak a vadászat kérék
után, ez lesz csak a nagyszerű terkvóvácsolás:
bizonyára a képzelhető legmulatságosabb ko-
média! Sajnálom, hogy nem nézhetem végig
ezt a históriát! De maga Waring, néha-néha
irhátna felőle, fejezte be Bellett asszony a
szavait és kecsesen intett a kapitánynak.

Mark ebben a pillanatban pártfogolójára
tekintett, aki épen egy pohár vizet akart inni,
de abban a pillanatban hevesen letette a po-
harat az asztalra. Most ugyan senki sem
mondhatta volna halaványnak.

— Kiváncsi vagyok, miféle fiatal leány
az öreg Brande unokanővére, jegyezte meg
vihogva Corte, asszony. Vajon az is cseléd
volt-e, mint a néneje?

A társaság hangosan felkaczagott, de e
kitörő vidámság közepette tisztá, ha mindjárt
kissé reszkető hang is, szólalt meg:

— Ha kívánja, én felelhetek önnek e
kérdésre, mondotta a fiatal idegen leány.
Nem igaz, hogy a nagynénem cselédi volt és
a magam sorsa felől is megnyugtathatom. So-
hasem voltam idegen házban alkalmazva és
mindmaig nem ültem még cseléd-szobában!

Ha az asztalon álló nagy lámpa hirtelen
szétrobbant volna, az sem okozhatott volna
nagyobb ijedséget. Bellett asszony levegő
után kapkodott, mint a szárazra dobott hal és
Wharing, aki egészen belevörösödött az elfojtott
nevetésbe, hasztalan törte a fejét valami

kiengesztelő mondáson, amikor hirtelen fel-
tárcit az ajtó és az állomás szolgálja hangosan
beszölt: Kerem, tessék beszállani! Itt a vonat
Cawnpore felé! Tessék beszállani!

Vonat bizonyára még sohasem indult
nikaima-ahó időben. A társaság mint egy, em-
ber, felugrott, hátra tolt a székeket, össze-
szedte a kis közli podgyászt és az ajtó felé
rohant. Honor hirtelen magára maradt Markkal.

— Ha Indiában ilyen angol hölgyek van-
nak, mondotta haragosan Honor, akkor én a
jövőben inkább a bennszülöttek társaságát fogom
keresni. Ehhez a társasághoz kepest valóságos
uri hölgy még az a jó öreg asszony is ott a
vasúti örházikóban.

— Az itt levő hölgyeket nem szabad
Bellett asszony és nővére után megítélnie; azt
hiszem, ők nagyon magukra maradnak, én
legalább meg nem láttam hozzájuk hasonlót.

— Hiszen már mondtam önnek, hogy
nem tudok hallgatni, folytatta nyugodtabb
hangon Honor, aki ismét visszanyerte hig-
gadtságát, és amint látja, erre fel is használtam
a legelső alkalmat! Természetesen jobb lett
volna, ha hallgatok, ahelyett, hogy mint bomba
az ellenseges táborba üssek. Most magamnak
is, önnek is ártottam. Önről azt fogják mon-
dani: rossz példa elrontja a jó erkölcsöket.
Most engedje, hogy magam keressem fel sza-
kaszomat. Ön rendkívül jó volt hozzám; de ba-
rátaim bizonyára várják és ön jobban teszi, ha
nem mulatkozik többé az én társaságomban.
Ezzel bátran a szemébe nézett és kissé erő-
tetett mosolytal kezelt nyújtott neki:

— Ön tisztességnél veszem, ha önnel
láthatnak és mindenestre elkísérem a szaka-
száig, felelte Jervis szintén mosolyogva. A vo-
nat csak öt perc múlva indul. Tehát hölgy-
szakasza van és reményem, nem az, amely-
ben Bellett asszony foglalt helyet.

Lassan végig haladtak a vasúti töltés
hosszában és ama kocsi mellett, amelyben
hangos, de kissé erőltetett vidámság mellett
Bellett asszony és nővére helyezték el ezék-
mökjaikat és az éj hátralevő részére beren-
deztek. Gordon Honor szerencsére külön
szakaszt kapott és a sahíb átnyújtotta neki
keveske podgyászt, míg a shuprassi fecsegő
és gesztikulálva állott mellettük. Mielőtt a vo-
nat elindult, a leány kihajolt az ablakból és
barátságosan búcsút intett védelmezőjének.

Milyen csinos volt, amikor ott állott fő-
detlen fővel a lámpa alatt! És milyen jó volt
irányában! Mintha csak a sivére lett volna!
Azután Honor nagyot lélezett, ami bizony
sóbajtásnak is beillett, behúzódott a sarokba,
miközben magának mondotta:

— Viszontlátni bajosan fogom őt!

XIII.

Brande asszony levele Allahabadból Brande
Pelhamhoz Shiraniba.

Kedves Pelham!

Tegnap megérkezett. Csütörtökön tehát vár-
hatsz bennünket. Kérlek, kedden küld el Nubbut a
Nath-Talban levő postaszállóra, hogy ott ebédet
főzzön nekünk, de ne engedd meg neki, hogy hat
málházallítónál és egy ponnynál többet vigyen ma-
gával. Honor, ugy látszik, sokat szenved a hőségétől,
pedig nem kövér, mint én, hanem karesu és so-
vány. Mikor először megpillantottam, őszintén be-
vallom, hatalmasan csalódtam. Inkább sirni, mint
nevetni szerettem volna, amikor a vasúti kocsiból
összegyűrött fehér ruhában, fátol nélkül való bor-
zasztó kalappal és piros arccal kiszállani láttam
a hosszú leányt. Ő is izgatottnak és meglepettnek lát-
szott. Természetesen nem szóltam arról, hogy a három
leány közül a legcsinosabbat kértem, de mindketten
meglehetősen leverte hajtattunk a szállóra. Nagyon
fáradtnak látszott, mert a vonatot halesen érte, az
utasoknak ki kellett szállniuk és éjjel több óráig
gyalogolniuk kellett. Kis idő múlva, miután teát
ivott, megfürdött, kipihente magát és átöltözödött,
egészen más színben volt. Mihelyt a szobámba
lépett, úgy találtam, hogy pompás színben van, sőt
öt perc múlva már szépnek találtam. Mosolya el-
bájos, fogai pompásak, szemei szépek és ha beszél,
arcza csodálatos módon felélénkül. Barna, sűrű,
selyemfinom haja van; ami azonban arcbőrét illeti,
azon te sok kifogásolni valót fogsz találni, mer

tudom, hogy te a gyöngéd rózsás arcbort szereted
és neki nincs ilyen arcbőre.

Alakja főnéleges és valahányszor tekintek,
új szépségeket fedezek fel rajta; a nyaka és a
füle műveszeknek szolgálhatna mintául. Természe-
tesen még idegennek éri magát és fellek, de lényeg
egyszerű, könnyen kielégíthető és hala istennek!
nem játsza az előkelő hölgyet. Azonnal Peter asz-
szonyhoz vittem (itt természetesen Pierre a neve),
hogy néhány ruhát csináltassak neki, melyeket tár-
saságban és vendégségben viselhet és többek között
sárga mintázott atlaszt, meg pompás vörös plüss
kerestem ki a számára; mert a leány barna; de a
leány semmit sem akart tudni ezekről a kiválaszt-
ott tárgyakról és minden, amit magára vett, ne-
hány egyszerű világos ruha volt. Azt hiszem,
hogy ő nemcsak a saját ruháit akarja maga
választani, hanem szívesen beleszólna az én tojette-
dolgaimba is. Bizonyos, hogy ért a divatdolgokhoz.
Ma is mondotta nekem, hogy szeret táncolni és
tennisezni, de nem tud sem lovagolni, sem énekelni,
ami nagy kár. Elhozta hegedűjét, melyen játszani
szokott és ez egy vak koldusra emlékeztet engem,
akinek számára a kutyája szedte össze a pénzt. De
barátaim, a Horsonok azt állítják, hogy odaát
most divatos ez a hangszer és nagyon bámulják
Honor.

Fölteszem, hogy Langrishe asszony unoka-
nővére is most érkezett meg. Amint hallom, jólle-
het nagyon kicsiny, rengeteg módon kaczer.

Szeretők

Brande Sarabellád.

J. i. Reményem, Ben jól éri magát és Ho-
nor meg ő jól megfér majd egymással.

(Folytatás következik.)

LIPIK

JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN)

Első alkalommal kiadva: Budapest 1885. London 1892.
Bécs 1894. Róma 1894.

Vasúti állomások: Patrutz-Lipik (déli vasút) menettérli jegyek
350% árcsökkentéssel és Ókusan (m. á. v.) zéatarifa.

Egyetlen jódos alkalmos hőforrás a kontinensen.
Állandó hőforrás 64 C. Hegyek által védett égalj.

A lipiki hévíz nagymennyiségű natronaritmával (ma-
gyar Éms), valamint magas hőforrás és jódos összekötéletekkel
fogva ivó és fürdőkúráknak a legjobb sikerrel használható a test
nyakharántjának mindennemű haratos bántalmait (gyomor-,
bél-, gégehurut stb.); cauzos és középsúlyos bajoknál e
forrás első helyen áll az európai források között, vala-
mint mitiz- és verbajoknál, görvéllykóránál, izzadmányoknál stb.
Mint hivatalos fürdőorvos dr. Marchesko Tamás működik.

A legnagyobb mennyiségű és pompával berendezett
és színpaddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy
fenyázzal kiállított új étterem és kávéházi helyiségek,
nagy új győz. yezál. odák. Vilamos vi ártás. Igen ki-
terjedt árnyékos park, mely laza-tennis pályát, lövöldét,
tekepályát, tornaterét stb. tartalmaz. Pompás és nagy fedett
stánny, bazarhelyiségekkel, a legnagyobb luxussal és kényelem-
mel berendezett porcellán, márvány és izzasztó fürdők,
erjedelmes fürdőmedenczék (Populusium.)

Jódvíz-székülés

mindig friss költésben az igazgatósága által. Főraktár Magyar-
országban: Édeakty L., Mattoni és Villo Budapest. — Bár-
mily felvilágosítással készséggel szolgál 303
a lipiki f. rdőigazgatóság.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

Áruházunk oly annyira van felhal-
mazva cipőárakkal, hogy képes
vagyok e tekintetben
minden kíváncsúnak
eléglet tenni. Árám oly ol-
csók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czigos cipő, egy darab pitting bőrből	3.-
Borjúbőr, kesztyűbőr-szárral, elegáns	3.50
Divatos barna színű, bergsteiger cipő	4.-
Divatos barna színű, czigos cipő	4.-
Divatos színes barna borjúbőr, elől káposos cipő	4.50
Divatos színes barna bergsteiger cipő	4.50
Divatos színes barna félcipő	5.50
Kalduknak cipő, világosbőr vagy kesztyűbőr szárral	4.50

Hölgyeknek.

364 lastún czigos cipő, 16 cm. magas selyem czig	3.50
Bergsteiger czigos cipő	3.-
Divatos színes barna fekete angol cipő	3.50
Divatos színes barna gombos angol cipő	3.50
Divatos színes barna előlűzűs cipő	3.50
364 rangbőr gombos cipő 10-12 gombos magas 4. - frizsalom-lakból	4.-
Divatos színes barna félcipő	3.50
Bergsteiger rangbőr-cipő, kőni való	3.50
Lastún rangbőr-cipő, kőni való	3.50
Órálal vállazott mindennemű divatos barna és színes, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkben. — Vidéki rendelé- sek postaköltségekkel több szór divatos ábrákkal ellátott éjjelnyitáram ingyán és barmatva. Tisztelettel 328	

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-kört. 6.
a New-York palotával szemben.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. május 9-én.

Main table containing market data for various securities, organized into sections: I. Államadósság, II. Más közkölcsonök, III. Záloglevelek és kölcsönkötvények, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ részv., VIII. Gőzmalomok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különteje váll. részv., XIII. Közteljed. váll. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénzmekek, XVI. Váltók árfolyamai (lára), XVII. Határidőre kötött értékp. (Május hó végére), and Leszámloló árfolyamok május 6-án.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. május 10-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 104. Havi bérlet 8.

Otthon.

Dráma 4 felv. Irta Sudermann Hermann. Ford. Márkus Miksa.

Személyek:

Schwartz Ujházi
Magda Jászai
Marinka Nagy Ibolya
Augusta Feleki
Wendlovsky Rakosi Sz.
Hefner Miksa Dezső
Hefner Beresényi
Dr. Keller Császár
Beckmann Gabányi

Kezdet 7 1/2 órákor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 77. Havi bérlet 5.

Ninon

Dalok 2 felvonásban. Szövegét Thury Zoltán egy drámalettelje nyomán írta Ábrányi Emil. Zenejét szerzte Szojanovics Jenő.

Személyek:

Filipp Arányi
Suzanne Ábrányiné
Ninon Ábrányiné
Villarmois Takács
De Chat Kertész
De Noce Konran Mihályi

Utána:

A babatündér

Látványos ballet 1 felvonásban. Szerzők Hassreiter és Gaul. Zenejét írta Bayer.

Kezdet 7 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A két tascó.

Számú 2 szakaszban, 8 képpel. Irta Desnozelles Pierre. Fordította Komor Gyula. Zenejét szerzte ifj. Bokor József.

Személyek:

Kerler Georges Szirmai
Helene, neje P. Lukács J.
Jean, gyermekük Gyürky F.
St. Hyrix Armand Lubinszky
Carmen, neje Z. Bárdy G.
D'Alhoize Robert Raskó
Brisquet, az inasa Kiss M.
Verrier, orvos Szerdahelyi
Bontin Lendvai
Humbert Pál Kocsis
Simplice Lsoné
Boledru Ujvári
Claudinet Gázi M.
Fanfan Kéry Klára
Milot Solymsi
Fadart Tollai

Kezdet 7 1/2 órákor.

BUDAI SZINKÖR.

A vigéozek.

Fővárosi életkép. dalokkal 8 felvonásban. Irta: Kuvassy Albert (a Goldstein Számi szerzője.) Zenejét szerzte: Barna László.

Kezdet 7 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

684. szám. 684. szám.

Mozgó fényképek.

Bohémát 3 felvonásban. Irta: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Heitzi Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán Tapolczai
Marinka Delli E.
Gúnos Bálint Hegedűs
Rózsa Nikó L.
Kázar Vilma Kálmár P.
Kaján Tibor Gál
Mészky Boris Góth
Ladányi Alajos Szerényi
Gombos Szűke
Julia Munkácsy M.

Kezdet 6 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Loie Fuller k. a. mint vendég.

Utazás egy apa körül.

Operetta 5 felvonásban. Irta: Cottens és Gavault. Fordította: Fái J. és Makai Emil; zenejét szerzte: Louis Varney.

Személyek:

Burnett Székely S.
Plumetné Láng E.
Francine, leánya Vlád Gizela
Diana önékeső Letószky
Adémár Balla K.
Robert Sziklay K.
Mongraphin Boross E.
Leonold Odrý Zsárd
Picotés Hidasi K.
Sophie Virág G.
Clarisse Szegedi
Troparoin Szilágyi
Criquoenout Mátra
Eulália Borowzky
Gustavené Fehér K.

Loie Fuller kísasszony, a szertentán tancz feltalálója, az első képen lép fel.

Kezdet 6 1/2 órákor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: **Fejér Dezső.**

Ripp van Winkle.

Regényes operetta 3 felvonásban, 4 képen. Irta: Meilhac, Gille és Farnie. Fordította Evva Lajos. Zenejét szerzte: Planquette Robert.

Személyek:

Ripp Ripp Csáky F.
Lisbeth, neje Pajor Emilia
Alis, gyermeke Szalai A.
Derrick Irányi
Adrien, kis fia Latabr
Van der Bilt Krémer
Nick, fogadás Kellér
Katrína Verbóczy

Kezdet 7 és fél órákor

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Társasága

szepességi vászongyártó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Bilz természeti gyógyintézete

1-3 rangú sanatorium, Dresden-Radebeul, 3 orvos, kedvező gyógyhatás az összes betegségeknek. Prospektus ingyen.

Naturheilkunde a természeti gyógyászat legjobb könyve. 20000 példányban eladva, 1900 old. két 500 kép. 12 M. 50. Bilz kisnői Lipse és minden könyvkereskedésben. A belegk értékes könyvek közöttük telgyógyulást.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Budai Szinkör	Mitaföldy Színház
Szerda	Bohème-világ	She.	Mozgó fényképek	A két tascó.	A gesák	Negyven éves kis leány	Czigány-szerelem
Csütörtök	Folt a mely tisztít	A sevillei bohé. A nappal és az éjjel.	Mozgó fényképek	A két tascó.	Utazás egy apa körül	A kis herceg	Bőregér
Péntek	A rejtett arc.	—	Mozgó fényképek	1848 Hadak útja	Eduard kalandja	Quasimodo, a notre-damei harangozó.	—
Szombat	A rejtett arc.	A walkür.	Mozgó fényképek	A két tascó.	Eduard kalandja	Boccaccio.	Deborah
Vasárnap d. e.	—	—	—	Talmi hercegnő	Sztrogoff Mihály útja	—	—
Este	A rejtett arc.	Faust.	Mozgófényképek	A betyár kendője.	Eduard kalandja	A tékozló.	Vereshaju

VICTORIA kézi himzőgép.

Egyedüli géperste a magas himzők és Szmirna im. munkák előállítására, melyet és pamutból himző; 1/2 órai gyakorlat után bárki is dolgozhat vele, könnyű kezelést és gyors működéséért minden munkaképele családial nélkülözhetetlen. A gép ára 3 tővel és használati utasítással 4 ftl.

Cs. és kir. szab. Victoria kézi himzőgép-gyár
Budapest, VII. ker., Garay-tér 18. sz.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy

a párisi dr. Boiton Injektio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legelhanyagoltabb bajokat is, — főleg azokat, melyek Santal-olaj vagy Opativa-halzsannal kísérletezni, mert ezek csak a gyemrot rontják, de a bajt nem gyógyítják meg.

Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest
V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán,
hol üvegenként 1 frtért kapható.

Non plus ultra
fino m kamgara

611önyök 24 frtért az „Angol szabó”-nál Kohn Heilmann és Gal Bpest, Károly-kürt 12. Legnagyobb árúház
szabott áruk.
Czímre ügyelni tessék.
1007

Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a mai napot kezdve az 1879. óta fennálló

lőszerszám, nyereg-,
valamint
kocsigyáramat

VIII. ker., Baross-utca 78. szám alól
(a ház lerombolása miatt)

VII. ker., Kerepesi-ut 34. sz. alá
(a Szt.-Rókus kórházzal szemben) helyeztem át. Főtekrévesem továbbra is oda irányul, hogy t. verőmet a legszolidabban és a legolcsóbb árak mellett kiszolgáltam. A nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kikérve, maradok
kiváló tisztelttel

KLAPKA JÁNOS
lőszerszám-, nyereg- és kocsigyáros

965
Telefon 56—57. sz. Kényelmes közlekedés villanyos vasúttal.

Tízmentes
pénzszekrényeket,
kazettákat,

vill. jelző-pénzszekrényeket, pánccél-pénzszekrényeket és másológépeket szállít szolidan és olcsón

Hesky Testvérek
cs. és kir. szab. **hazai pénz-szekrény-gyára**
Budapest,
VI. Szabolcs-utca 4.

Lóden-öltönyök
15 frt. Kék cheviot
öltöny 14 frt. Kerékpár-dress 10 frt.

Rothberger Jakabcs. és kir. udvari szállítónál
Budapesten IV., Váci-utca 23.

Bank- és Váltóüzlet Részv.-társaság

Budapest, V., Dorottya-utca 12. sz.

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték
főelárusítója.

A legközelebbi húzáshoz 1898. május 11. és 12-ére ajánljuk a sorsjegyek mielőbbi megrendelését.

A sorsjegyek árai:

A május 11-12-iki húzásra:		Mind a 6 húzásra:	
Egész sorsjegy	3 ft - kr.	Egész sorsjegy	50 frt.
Fél sorsjegy	1 -	Fél sorsjegy	40 "
Negyed	50 -	Negyed	20 "
Nyolczad sorsjegy	75 -	Nyolczad sorsjegy	10 "

Tervezetek kívánatra ingyen.

HAZAI IPAR!

Wein Károly és Társai szepességi vászongyárosok

ajánlják hírneves készárki és bűszögi vászong- és kamarka (Jamaat) gyártmányokat. — Főraktár:
Budapest, Koronaherceg-utca 8. sz.

FOGAK
 2 fogorvos, a német, nagy a gyökereit el kivevő tartósan szájpaddal a csontokba ültetve. Fogorvosok gyökereit tartósan tartós fogorvosok. Fogorvosok gyökereit tartósan tartós fogorvosok. Fogorvosok gyökereit tartósan tartós fogorvosok.

Fogorvos dr. NEUFELD,
 Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.
 Vasár- és ünnepnapokon délután 4—5-ig.

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok után gyógyítja, legrovidebb idő alatt, leküszöböltes alapossgal és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József
 v. os. és kir. ezredorvos

a neml betegségek elnevezése alatt összefoglalható valamennyi bántalmat, makacs nő- és borbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbán felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Elektromasszage
 által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4., I. emelet. 413

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszolnak. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig

958. sz. **BON 028. szám**
Polgár Sándor
 egyet. gyakorlott kötszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 50. sz.
 köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 10%, azaz tizenöt százalékos Ártedvényményt adni, az eredeti

F. Bergerand fiú
 párisi különlegessegék (szervek) gyártmányából. Kimerítő képes árajegyzék díjmentesen azt levélben küldök. Kívárgatott: az Országos Hírlap-ból. 369

TITKOS BETEGSÉGEKET,
 hügyességyfolyással és sebekkel, az ünfertályos utóbulást, az elgyengült férő, magánlások, a szájkor utókövetkezmények, a női fahérfolyást, hármányra bűlik is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és kórhégy-ségeket gyógyít új gyógymód szerint, létes sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL
 orvos, sebész, szemész- és szülészorvos
 Budapest, belváros, IV. ker., Klyó-utca 1. szám.
 II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.
 Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és győgszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető;

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.
 már a 12-ik kiadásban megjelent) a neml betegségek és ezek eszserű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 ft 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 ft be-küldése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utalvót mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A neml élet bradás. III. Az ünfertályos és az ejjeli magánlások. IV. Hügy-bokátár (tripper) és hügycsőszűkületék. V. A bujakór (spichis). A Asverfolyás. VII. Elgyengült férfierő VIII. Női magtalanság. IX. Az av. szervek megbőtelésének főtünyezője: a prostitúció.

HÖLGY-ÖVSZER.
 Antisepticus és hygienicus
 Teljes biztos hatással, használatban kíméletes és nem kellene többé semminemű grögádeken és ártalmas gumi vagy spongya-csíkek. I. dobor (12 drb) ára 1 ft 50 kr. pontos használati utasítással. I ft 75 kr. előlegos beküldése után bérmentve. Kapható a feltalálónál:

László József gyógyszerésznél,
 Marcs-Ujvár (Érdény). (189)

Budapesti főraktár: Kerpel, Fehér sas győgszertára, V., Lipót-körút 22.
 Telefon: 2317. Gyors és biztos átvétel.

Teljesen ártalmatlan.

V. Batthyány-Hunyady-díj. 400 drb es. és kir. arany a győztesnek, 100 drb a másodiknak. Táv. 1600 méter.

1 Gr. Matin, ur 36 s m Mündig ap Gaga a Müllay	52 1/2	Muxtable	Szalmasárga.
2 (3) Dreher A. ur 36 p m Gegerl ap Panzerschiff a Gay Lady	52 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély
3 (4) Ugyanaz 56 s k Billittz ap Trick-Track a Bee	51	Ugyanaz	Ugyanaz
4 Capt. Gaston 36 p k Calkie ap Morgan a Calkie	51	Boover	Vörös fekete szalag, kék sapka.
5 Geisz G. ur 36 p m Szolghiró ap Gunnersbury a Sylbis	50 1/2	Hesp	Fekete, vörös ujjak és sapka
6 Gr. Henckel A. 36 p m Czúgnylegény ap Aaron a Ceres	52	Milne	Fehér és kék csikos, fekete sapka
7 (8) Pechy A. ur 36 s m Stewarton ap Ayrshire a Exning Lass	50 1/2	Milne	Cseresznyevörös, fekete sapka, ezüstbojt.
8 (7) Ugyanaz 46 s m Mirkó ap Chislehurst a Marie	50 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
9 Schorberger L. ur 36 p k Hébe ap Dunure a Hilda	51	Ch. Planer	Barna, aranyzsinór
10 Br. Springer G. 46 s m Inacke ap Kisbér öcsese a Ilona	50 1/2	Butlers	Fekete, vörös sapka
11 Szemere M. ur 36 p m Makó ap Morion a Rebecca	52 1/2	Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka.

Jelöltjeink: Makó — Stewarton — Hebe.

VI. Nyeretlenek díja. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Táv. 1000 méter.

1 Gr. Andrassy T. 26 s k Meoses ap Abonnent a Boria	50	Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
2 Gr. Degenfeld I. 26 p m Wedding eve ap Fenék a Menyasszony	51 1/2	Metcalfe	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
3 Dreher A. ur 26 f k Sardelle ap Kisbér öcsese, Galsor v. Trick-Track a Sali	50	Smart	Vörös, fehér szegély
4 Egyedi A. ur p m Vértés ap Bocage a Valenlia	51 1/2	A. Planer	Bordeauxvörös, lazacszer ujj., bordeauxvörös.
5 Gr. Festetics P. 26 s k Tudom ap Pásztor a Talány	50	Huxtable	Sárga és kék csikos, kék sapka.
6 Capt. Gaston 2 é stp k Ladra ap Fenék a Lady Eaton	50	Boover	Vörös, fekete szalag, kék sapka
7 Gr. Kinsky Zs. 36 p m Tálton ap Panzerschiff a Thalma	53 1/2	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
8 (9) Krausz L. ur 26 p m Fáklyás ap Achilles II. a. Finally	51 1/2	Hitch	Fehér, rózsaszínű szalag és sapka
9 (8) Ugyanaz 26 s k Zauszi ap Stronjian a Sugar-plum	50	Ugyanaz	Ugyanaz
10 (10) Lov. Lederer S. 36 p m Alpár ap Panzerschiff a Lady Anglesey 2000 koronáért eladó (incl. 3 1/2 kg eng.)	50	Hansi Fries	Világosk., arany. szalag világoskék sap
11 (10) Ugyanaz 26 p m Contrás ap Primás II. a Catalpa	51 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
12 Pechy A. ur 26 p m Bernate II. ap Beaumont a Jessica	51 1/2	Milne	Cseresznyev., fekete sap. ezüst bojtjal.
13 (14) Br. Springer G. 26 p m Vert-Vert ap Primás II., Kisbér öcsese v. Gunnersbury a Vertanna	53 1/2	Butlers	Fekete, vörös sapka
14 (13) Br. Springer G. p m Leader ap Panzerschiff a Lenke	51 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
15 Gr. Sernberg A. 26 s k Goldene Eva ap Master Kildare a Edelweiss	50	H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka
16 Szemere M. ur 26 s k Leindelle ap Beaumont a Ornate	50	Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka
17 Gr. Teleki J. 26 s k Katica ap Kisbér öcsese a Kate	50	Corfield	Szalmasárga, kék szalag, vörös sapka
18 Br. Uchritz Zs. 36 s k Georgie ap Gunnersbury a Miss Pleidell	52	Milne	Kék, fehér pettyekkel.
19 (20) Wahrmann R. ur 26 p m Round the corner ap Simonian a Sultana	51 1/2	Hesp	Rózsaszín fekete szegély és sapka
20 (19) Ugyanaz 26 p k Damiette ap Dunure a Narcissa	50	Ugyanaz	Ugyanaz
21 Gr. Wenckheim D. 26 p k Bekros II. ap Biró a Brownie 2000 kmért eladó (incl. 3 1/2 kg eng.)	46 1/2	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak vörös sapka.

Jelöltjeink: Ladra — Round the corner.

VII. Kötévesek versenye. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a 2-iknek. Táv 1600 méter.

1 Gr. Andrassy T. s m Old ap Crimea a Landturn	50	Ball	Sárga, kékgyűrűs ujjak, kék sapka.
2 Gr. Degenfeld I. p m Wedding eve ap Fenék a Menyasszony	50	Metcalfe	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka.
3 (4) Dreher A. ur p m Brodler ap Morgan a Bromberg (incl. 3 1/2 kg t.)	50 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély.
4 (3) Ugyanaz p k Weyer ap Trick-Track a Beeswing	54 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
5 Mr. Dorry stp k Hlusion ap Zsupán a Hippokrene	54 1/2	Ch. Planer	Sötétk., sötétk. és feh. csik. ujjak, stk. p.
6 Gr. Festetics P. s k Tudom ap Pásztor a Talány	54 1/2	Huxtable	Sárga és kék csikos, kék sapka
7 (6) Gr. Festetics T. p m Hortobágy ap Gaga a Hungaria	50	Waugh	Aranyárga, kék sapka
8 (7) Ugyanaz p k Norissa ap Eberhard a Natica (fr.)	54 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
9 (10) Capt. Gaston p m Parasz ap Orwell a Parthenis	50	Boover	Vörös, fekete szalag, kék sapka
10 (9) Ugyanaz p k Win some money ap Shamrock II. a. Winsome Aggie	54 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
11 Br. Harkányi J. p k Arzene ap Beau Brummel a Arzene	54 1/2	Metcalfe	Világoskék, fekete szalag és sapka
12 Gr. Hunyady I. stp m. Djomed ap Panzerschiff a Duchess	50	Pohl	Fekete, rózsaszínű ujjak, fekete sapka
13 Gr. Kinsky Zs. p m Frange ap Master Kildare a Fasana	50	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
14 Krausz L. ur s m Postás ap Pásztor a Pola	50	Hitch	Fehér, rózsaszínű szalag és sapka
15 Pechy A. ur s m Milne ap Gunnersbury a Babám	50	Milne	Cseresznyevör., fek. sapka ezüst bojtjal
16 Br. Podmaniczky G. p m Játék ap Jak O' Lantern a Pusi	50	Ch. Planer	Vörös, fehér ujjak, kék sapka
17 (18) Gr. Sternberg A. sk Drift ap Stronjian a Thriftless (incl. 3 1/2 kg. t.)	50	H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka
18 (17) Ugyanaz s k Goldene Eva ap Master Kildare a Edelweiss	54 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
19 Gr. Teleki J. p m Ferbil ap Biró a Fliegenfängerin	50	Corfield	Szalmasárga, kék szalag, vörös sapka.
20 Tránkel A. az. p m Canterbury ap Gunnersbury a Csalóka	50	Huxtable	Kültszárka, vörös ujjak és sapka
21 Br. Uchritz Zs. stp k Philine ap Phil a Eschantress	54 1/2	Milne	Kék, fehér pettyekkel
22 (23) Wahrmann R. ur p m Round the corner ap Simonian a Sultana	50	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
23 (22) Ugyanaz p k Damiette ap Dunure a Narcissa	54 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz

Jelöltjeink: Drift — Hortobágy — Ilusion.

Kávé
 olvámolva és hőrménye hárkhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba	6.50
4 1/2 kg. Mocca	6.50
4 1/2 kg. Jáva	6.50
4 1/2 kg. Gyöngy	6.50

valóságos garantirova.

Marsner-féle
pezsgő-limonádé
 100 drb 2 kros . . . 1.40
 140 " 1 " . . . 1.—
 bérmentve külf. Budapesti fő-
 raktáros

Belák István
 Budapest, VII., Rottenbiller-
 utca 4. szám, Makó 11

HIRDETME NY.
 Ó császári és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán eznapon megindították a XX-ik magyar királyi államsorsjáték,

melynek remélhető haszna jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan Állami Helyettesek Gyűjteménye és Arvái részére gyűjtendő alap, 2. a czikvenjczai „László”-gyermek-börház, 3. a szilyom-lipcei „Gizella munkás-örvőház, 4. a József-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti „Kötők”-szervelet, 7. a kolozsvári jótékony-nőgyűlet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehér Kereszt-egylet részre osztassék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményét az alább következő játéktér szerint 365.000 koronára rúgnak, és pedig:

1 főnyeremény	150.000 korona	10 nyeremény	1000 korona
1 "	50.000 "	20 "	500 " . . . . .
1 "	20.000 "	50 "	100 " . . . . .
1 "	10.000 "	100 "	50 " . . . . .
2 nyeremény	5.000 "	1000 "	20 " . . . . .
5 "	2.000 "	6500 "	10 " . . . . .

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki. A húzást viszárvonhatóan 1898. évi június hó 30-án Budapestben történik. **Egy sorsjegy ára 2 forint 6. van megállapítva.** A sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapestben (Pest, Jovántház, II. emelet), ahová a megrendelő sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi fő- és adóhivatalnál a legközelebbi postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyárusító központnál.

Budapest, 1898. április 14. 906 M. kir. lottó-igazgatóság.

Előfizetések és hirdetések
 felvételnek a lap kiadóhivatalában
VIII. ker., József-körút 65. sz.

PROGRAMM. BUDAPESTI LÓVERSENYEK.

Tavaszi meeting.

Kedd, május 10.

3. nap.

Délután 3 óraker.

I. Ezterházy-díj. 2000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Táv. 2400 méter.

1 Gr. Andrassy T. 46 p m Jason ap Morgan a Jessica	64	Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
2 (1) Ugyanaz 36 p k Veloce ap Stronizian a Vega	61	Ugyanaz	Ugyanaz
3 (4) Gr. Bathfány E. 36 s m Mindig ap Gaga a Mutiny	62 1/2	Huxtable	Szalmasárga
4 (8) Ugyanaz 36 p h Massa ap Morgan a Mirabella	62 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
5 Blaskovich Ernő ur 46 s m Kelet ap Gunnersbury a Csintalan	64	J. Reeves	Fehér, világoskék sapka
6 Captain Gaston 36 p m Abgar ap Puritan a Tag of War	63 1/2	Boover	Vörös, fekete szalag, kék sapka
7 Péchy A. ur 36 stp m Doria ap Donovan a Adria	62 1/2	Milne	Csereasznyevörös, fekete sapka ezüst bojtt.
8 Br. Springer G. 36 p m Candide ap St. Serf a Jeunesse	62 1/2	Butters	Fekete, vörös sapka
9 (10) Szemere M. ur 36 p m Félénk ap Galoor a Felhő	62 1/2	Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka
10 (9) Ugyanaz 36 s m Ellenozos ap Kishér öccse a Gambani	62 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
11 Br. Uchritz Zs. id p m Ignáz ap Doncaster a Anallys	67	Milne	Kék, fehér pettyekkel

Jelöltjeink: Kelet — Szemere istálló.

II. Eladó verseny. 2000 korona a győztesnek. Táv 1400 méter.

1 Gr. Degenfeld I. 36 p k Szeazsoly II. ap Abonnet a Szerény	50 1/2	Metcalf	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
2 (3) Dreher A. ur 56 s k Zote ap Pancake a Zománc	64	Smart	Vörös, fehér szegély
3 (4) Ugyanaz 46 p k Gebst vira ap Morgan a Gelanft	62 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
4 Egyedi A. ur 46 p k Helyes ap Phil a Hires	57 1/2	A. Planner	Bordeauxv., lazacsz. ujjak, bordv. sapka
5 Gr. Hadik-Barkóczy E. 36 p m Áldomás ap Montbar v Dunne a Altona	55	Metcalf	Rózsaszín, fekete sapka
6 Gr. Henckel A. 36 s k Hermina ap Gloucestershire a Harmonia	49 1/2	Marsch	Fehér és kék csikos, fekete sapka.
7 Krausz L. ur 36 s m Trianon ap Trayles a Dalliance	50	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
8 Lov. Lederer S. 46 p m Balak ap Master Kildare a Blue Blak	50	Hansi Fries	Világoskék, arany, szal. világoskék sapka
9 Mr. Newmarket 36 p k Orbad ap Orwell a Neuraine	48 1/2	Ugyanaz	Vörös, kék pettyek, vörös sapka
10 Péchy A. ur 56 s k Szeraskier ap Gunnersbury a Szitakötő	50	Milne	Csereasznyev., fekete sapka, ezüst bojttal.
11 Rohonczy G. ur 36 p m Árvíz ap Milon a Katinka	50	Kollár	Kék vörös szalag és sapka.
12 (13) Mr. Siltou 56 stp m Moray ap Chislehurst a Marie	60 1/2	Ch. Planner	Vörös és kék csikos, ezüstszárú ujj. és s.
13 (12) Ugyanaz 46 s m Furfang ap Falmen a Cahha	50	Ugyanaz	Ugyanaz
14 Br. Springer G. 36 s k Kadmea ap Amphion a Gladia	52 1/2	Butters	Fekete, vörös sapka.
15 Wahrmann R. ur 36 p m Bacollus ap Bocage a Cara	55	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
16 Gr. Wenckheim D. 36 p k Cereál ap Morgan a Ceres II.	59 1/2	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak, vörös sapka.

Jelöltjeink: Szeraskier — Áldomás — Árvíz.

III. Asszonyok díja. Tiszteletdíj és 500 drb cs. és kir. arany a győztesnek, 100 drb cs. és kir. arany a másodiknak. Táv 2400 méter.

1. Gr. Andrassy T. 36 p k Veloce ap Stronizian a Vega	58 1/2	Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak kék sapka
2 (3) Dreher A. ur 46 p k Raabe ap Gaga a Ragrogó	60 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély.
3 (2) Ugyanaz 36 p m Gagerl ap Panzerschiff a Gay Lady	62 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
4 Egyedi A. ur 36 p m Buda ap Panzerschiff a Be. Má.	60	A. Planner	Bordeauxv. lazacsz. uj., bordeauxv. sap.
5 (6) Geiszt G. ur 36 p m Fodráz ap Darázs a Finally	60	Mrvik	Fekete, vörös ujjak és sapka
6 (5) Ugyanaz 36 p h May be ap Althorp a May	58 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
7 Jankovich-Bécs Gy. ur 36 p m Merges ap Phil a Margarethe L.	60	J. Reeves	Kék, vörös ujjak, aranyárga sapka
8 Gr. Kinszky Zs. 36 p m Pressburg ap Master Kildare a Promisee	60	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka.
9 Szemere M. ur 36 p m Félénk ap Galoor a Felhő	60	Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka
10 Br. Uchritz Zs. 36 p m Nickerl ap Nickel a Eschantress	60	Milne	Kék, fehér pettyekkel
11 Wahrmann R. ur 36 p m Sorgenkind ap Gunnersbury a Ravissante	58 1/2	Hesp	Rózsaszín fekete szegély és sapka.
12 (13) Mr. C. Wood 36 p m Zászlós ap Fenék a Tartar Banner	60	Ugyanaz	Sötétzöld
13 (12) Ugyanaz 36 p m Főth Park ap Morgan a Falaisé	60	Ugyanaz	Ugyanaz

Jelöltjeink: Merges — Pressburg.

IV. Állandíj. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Táv 2000 méter.

1. Gróf Andrassy T. 46 p m Jason ap Morgan a Jessica	59 1/2	Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
2 Gróf Bathfány E. 36 s m Mindig ap Gaga a Mutiny	48	Huxtable	Szalmasárga
3 Blaskovich Ernő ur 46 s m Kelet ap Gunnersbury a Csintalan	60 1/2	J. Reeves	Fehér, világoskék sapka.
4 Gr. Festetics T. 36 p m Murillo ap Harpenden a Marion	50 1/2	Waugh	Aranyárga, kék sapka.
5 Gr. Forgách I. 36 p k Forgách ap War Horn a Windfall	49	Richards	Világ. kék, rózsasz. uj. szal. és sapka.
6 Geist G. ur 46 p m Szolgabíró ap Gunnersbury a Sytthe	50 1/2	Hesp	Fekete, vörös ujjak és sapka
7 Br. Harkányi J. 36 stp k Jablanos ap Key-ur a Jane Shore	48 1/2	Metcalf	Világoszöld, fekete szalag és sapka.
8 Gr. Henckel A. 56 p m Czigránylegény ap Aaron a Ceres	50 1/2	Marsch	Fehér és kék csikos, fekete sapka
9 Gr. Kinszky Zs. 36 p m Pressburg ap Master Kildare a Promisee	50 1/2	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
10 Péchy A. ur 36 p m Doria ap Donovan a Adria	50 1/2	Milne	Csereasznyev., fekete sapka ezüst bojttal
11 Schosborger L. ur 36 p k Hebe ap Dunne a Hilda	49	Richards	Rama, arany zsinór
12 (15) Br. Springer G. 46 s m Inaska ap Kishéröccse a Doma	57	Butters	Fekete, vörös sapka
13 (12) Ugyanaz 36 stp m Erbprinz ap Stronizian a Esler	50 1/2	Ug. anaz	Ugyanaz
14 Szemere M. ur 36 p m Killeszoas ap Kishér öccse a Gambani	48	Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka
15 (16) Wahrmann R. ur 46 s m Pavvret ap Pásztor a Vinaigrette	57	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
16 (15) Ugyanaz 36 stp m Eigenlitch ap Merry Hampton a Lovely	50 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
17 Mr. C. Wood 36 p m Zászlós ap Fenék a Tartar Banner	48	Ugyanaz	Sötétzöld

Jelöltjeink: Czigránylegény — Doria — Zászlós.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legszebb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK
IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

kiadásában megjelent
Kiss József
költeményei
illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb negyedréti alakú, pompás díszkötésű mű, tizenhatszáz fényképet (Heliogravur), tizenkét autotypusos színes rajzot és harminc szövegképet foglalt magában.

A képeket a nagybányai művészkolónia tagjai festették:
FERENCZY KÁROLY, GRÜNVALD BELA
RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és
THORMA JÁNOS.

A pompás díszmű ára fényes vászon-díszkötésben
— 24 forint. —

A sajtó nyilatkozatai a műről:

„A könyv formájától, egy gondolom, szó nélkül elismerjük, hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat s a müncheni híres Meisenbach cég remekelt ezzel a munkával, melyben a szöveg nyomásánál csak a képek gondosabb s az eredeti képeknek csak a reprodukciójuk szűb. Ezek a képek meg fogják lepni mindenkit, mint ahogy a Révai-ök külön kiállításán meg is lápták a meghívottakat, akik első nap idegenül fordultak el e gyönyörű különlegességtől, másnap azonban eljöttek rájuk licitálni.”
Magyar Hirlap.

„Ez a kiadás igazán művészi alkotás és a magyar ipar is bátran kiállhat vele.”
Budapesti Hirlap.

„Kiss Józsefnek összes költeményeit adták ki Révai Testvérek egy olyan kötetben, aminőhöz hasonló könyvet talán még nem produkált a magyar könyvtárság.”
„Országos Hirlap.”

„Dindala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a kiadók becsüvagyat ily magas fokon láthatjuk Mintha költői ábrándot valószínűleg meg ez a munka, egy irodalmán telkesen csúggo nemzet ábrándját, mely költőt a díszőség fényében óhajja látni. -- Ezzel az érzéssel forgattuk a Révai Testvérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia és művészi érték tekintetében páratlanul áll a magyar könyvtárságban s mely a világ legelőkelőbb könyvtárságain is megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot.”
Magyarország.

Mint hogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel megszerezhesék, a kiadóhivatal oly megállapodást létesített a mű kiadójával, mely lehetővé teszi lapunk t. olvasóinak, hogy a művet csakély havi részletfizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hirlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendelőlapon megrendelik és a megrendelő lapot az „Országos Hirlap” kiadóhivatalába beküldik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP”
kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 65.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadójától Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól

Kiss József költeményei
illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frtért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadójának Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.
A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Hely és kirend: _____ Név és állás: _____
Ezen rendelőlapon levelező-lapra ragasztandó és az „Országos Hirlap” címére küldendő.

1373/1898. szám.

Fa-eladási hirdetés.

A dalbesei m. kir. erdőgazdálkodás „B” üzemosztályát képező panyászkai erdőréz 1. tag 1-10. asztaljaiban mintegy 825-1 k. holdon öt évi időszak alatt üzemterv szerint szálalás útján kihasználható s évenként körülbelül 4200 m³-t kitevő jegenyefenyő haszonfának mintegy 400 m³ hárs, juhar- és kőris haszonfának, mintegy 700 m³ hárs, juhar és kőris tűzfának és mintegy 8800 m³ bükkfának tövön való eladása iránt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1898. évi május hó 10. napján a. e. 10 óraker zart írásbeli ajánlatok útján második versenytárgyalás fog tartatni.

A jegenye. fenyő, hárs, juhar és kőris-haszonfa kiküldési ára m³-kint 2 frt, a bükkfa, valamint a hárs, juhar és kőris-tűzfá kiküldési ára m³-kint 12 kr.

Vásárló köteles 1898. évi július hó 1-től, 1903. évi május hó végeig a panyászkai kétkerterű műfűrész és tartozékait, valamint 88-1200 hold rétet is kibérelni s ezekért a szerződési feltételekben megállapított 500 frt, illetve 150 frt bért fizetni.

Az irvenkint 50 kros bélyeggel és 2500 frt bálnalpenzzel ellátott zárt ajánlatok, melyekben a megajánlt köbméterenkénti vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint az is kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételek ismeri és magát azoknak feltétel nélkül aláveti, az árverés megkezdése előtt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be, a hol az árverési és szerződési feltételek is megtekinthetők.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.
Orsovai m. kir. erdőhivatal.

MŰSZAKI IRODA
Engelsmann
Rezső
Magánmunkák
BUDAPEST
Múzeum-körút 15.
Elfogad
MŰSZAKIMUNKÁK
kivitelet
TALALMANYOK
SZABADALMAK
Műszaki
KIDOLGOZÁS
értékese